

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a III-a ORDINARĂ – DECEMBRIE 2011

Ședința din ziua de 22 decembrie 2011

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2535 din 18 noiembrie 2011 pentru modificarea și completarea Legii nr.590-XIII din 22 septembrie 1995 cu privire la standardizare (*art. 1, 4, 5 ș.a.*). *Acordul de comerț liber „Republica Moldova – Uniunea Europeană”, ZLSAC.*
4. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.1602 din 12 iulie 2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil.
5. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2688 din 7 decembrie 2011 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind statutul apatrizilor.
6. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului Lege nr.2483 din 11 noiembrie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte – art.3; Legea cu privire la statutul juridic al cetățenilor străini și al apatrizilor în Republica Moldova – art.2 ș.a.*). *Planul „Republica Moldova – Uniunea Europeană”, liberalizarea regimului de vize.*
7. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2582 din 24 noiembrie 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova. *Planul „Republica Moldova – Uniunea Europeană”, liberalizarea regimului de vize.*
8. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.976 din 15 aprilie 2011 pentru modificarea hotarelor unităților administrative-teritoriale Zastînca și Volovița, raionul Soroca.
9. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2719 din 8 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră.
10. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.2534 din 18 noiembrie 2011 pentru modificarea și completarea Legii nr.125-XVI din 11 mai 2007 privind cultele religioase și părțile lor componente (*art.1, 2, 3 ș.a.*). *Planul „Republica Moldova – Uniunea Europeană”, liberalizarea regimului de vize.*
11. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.809 din 29 martie 2011 cu privire la modificarea și completarea Legii nr.100-XV din

26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă (*art. 5, 29, 30 ș.a.*). Pentru lectura a doua se propune comasarea proiectului nr. 809 cu proiectul nr.1335.

12. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr. 2401 din 1 noiembrie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. (*Legea învățământului – art. 10, 12, 13 ș.a.; Legea privind finanțele publice locale – art.8 ș.a.*).

13. Dezbateră și aprobarea proiectului de Hotărîre nr.2828 din 22 decembrie 2011 privind substituirea unui membru în cadrul Comisiei de anchetă a Parlamentului.

14. Ora Guvernului.

15. Răspunsul domnului viceministru al afacerilor interne Iurie Cheptănarul la întrebarea domnului deputat Ion Ceban.

16. Întrebări.

Ședința începe la ora 10.00.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Plahotniuc, prim-vicepreședinte al Parlamentului, de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului, și de domnul Artur Reșetnicov, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Rog să vă ocupați locurile.

Începem ședința plenului Parlamentului.

Secretariatul,

Rog să anunțați prezența în sală a deputaților.

Domnul Maxim Ganaciuc – secretar general adjunct al Parlamentului,
șeful Direcției documentare parlamentară:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 98 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Ivanov Violeta – în delegație; Crețu Ana... Guțu Ana, scuzați, Domenti Oxana.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Ședința este deliberativă. Rog să onorăm Drapelul Țării. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Cîteva informații. În perioada premergătoare ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, și-a sărbătorit ziua de naștere colegul nostru deputatul Ivan Ionaș. Să-i dorim la mulți ani, sănătate și succes. *(Aplauze.)*

O clipă, o clipă, acuși venim. Cu referință la ordinea de zi. Astăzi sîntem ziua de joi, precum am convenit la Biroul permanent, dar și regulamentar, dacă vor fi propuneri pentru modificarea ordinii de zi, le veți propune de la microfoane.

Însă pe ordinea de zi de bază, astăzi dimineața, a muncit Comisia economie, buget și finanțe, va mai munci în continuare pe parcursul zilei, lucru care ne aduce în situația ca politica bugetar-fiscală și cele trei bugete, examinare în primele lecturi, sînt propuse pentru ziua de mîine. Respectiv, au fost selectate proiectele care dispun de rapoarte, cele incluse pentru ziua de astăzi și pentru ziua de mîine din lista acelor proiecte pe care noi le-am votat cu dumneavoastră, deci ordinea de zi aprobată.

Atenție stimaților deputați aduc informația că, în condițiile în care bugetele și politica fiscală le examinăm în ziua de mîine, astăzi avem pe listă nouă proiecte din lista de bază, mai avem două proiecte propuse de Comisia politică externă și integrare europeană și Comisia securitate națională, apărare și ordine publică vom vedea rezultatul votului cu referință la alte propuneri și, în așa mod, vom continua cu examinarea acestor proiecte.

Aceasta era să fie informația, pe care am dorit să aduc la cunoștința dumneavoastră.

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă – Frațiunea PL:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Onorat Parlament,

În memoria deputatului și ziaristului Vasile Vatamanu, semnatar al Declarației de independență, solicit Parlamentului un moment de reculegere. *(Se păstrează un minut de reculegere.)*

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

În primul rînd, domnule Președinte, noi nu avem ordinea de zi pe ziua de astăzi. Conform ordinii de zi, pe care am avut-o anterior, erau patru subiecte, acum dumneavoastră spuneți că sînt cu totul alte și nouă subiecte. Sincer, noi nu putem așa activa atunci cînd nici nu avem ordinea de zi, nu sîntem gata să dezbatem aceste proiecte de lege pentru o activitate mai eficientă. În caz contrar, atunci noi venim și degeaba venim, dumneavoastră singur ...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Sîrbu,

Vă mulțumesc.

Eu vreau doar un lucru să spun: acest subiect s-a dezbătut ieri în cadrul ședinței Biroului permanent, la care au participat și reprezentanții Frațiunii dumneavoastră, și a fost convenit și anunțat că, în situația în care politica fiscală și bugetele vor mai avea nevoie de pregătire astăzi în cadrul comisiei ... Noi avem și pentru ziua de vineri aprobat pachetul de proiecte de lege și față de toți am spus și am convenit că comisiile, când vin la ședința plenului Parlamentului de astăzi, au cu ei materialele pentru toate proiectele incluse pe două zile și Secretariatul, dincolo de reprezentanții fracțiunilor la Biroul permanent, care urmau să informeze toți colegii. Deci ceea ce am anunțat astăzi nu este nimic nou, derivă din decizia noastră de ieri de la Biroul permanent.

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Atunci, vă rog, să dispuneți Secretariatului, totuși, să informeze deputații în așa caz, deoarece eu sînt sigur că mulți deputați nu au fost informați.

Și o propunere.

Domnule Președinte,

Data trecută dumneavoastră ați promis că noi vom reveni la acea restanță, pe care am votat-o pentru includerea în ordinea de zi cîteva săptămîni în urmă, acel proiect, dar nu a fost votat, este vorba de proiectul nr.2309, care demult este pregătit.

Domnul Marian Lupu:

Îl supun votului. Astăzi sîntem ziua de joi.

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu trebuie de supus votului, el deja a fost supus votului, pur și simplu, introduceți-l pentru dezbateră. El deja a fost votat. Domnule Președinte, să fim corecți, vă rog frumos.

Domnul Marian Lupu:

Nu, nu,nu.

Stimate coleg, domnule Sîrbu,

Dumneavoastră știți foarte bine că, în mod normal, ceea ce votăm noi ca proiecte, noi le votăm pentru un program în timp bine stabilit. Din momentul în care, din varii motive, proiectul nu se examinează, dar nu se fixează în stenogramă și, în acest caz, n-a fost fixat că se mișcă și se consideră aprobat pentru următoarea perioadă de timp, eu, fiind ziua de joi astăzi, îl voi supune votului, așa cum scrie Regulamentul.

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Reidman – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Господин Председатель,

Руководство Комиссии по экономике, бюджету и финансам вводит Вас в заблуждение, говоря о том, что комиссия сегодня работала. Наша фракция выражает вообще возмущение характером организации работы в комиссии.

Сегодня с 8 утра заседала некая группа в непонятном формате, под руководством председателя комиссии, на которую не были приглашены представители оппозиции. Поэтому мы выражаем свое недоверие председателю комиссии, который не может организовать работу в нормальном состоянии.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul ... Acuși, o clipă.

Microfonul nr.5.

Domnul Victor Popa – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Pentru mâine este planificat proiectul nr.2509, modificarea Codului penal și a Codului de procedură penală privind infracțiunile contabile. Deci acest proiect, ieri, Comisia juridică, numiri și imunități în ședință, nu l-a susținut, l-a întors autorilor spre redefinitivare. Cu această ocazie, cerem să fie scos din ordinea de zi, amânat pentru altă dată. Nr.2509.

Domnul Marian Lupu:

Am fixat.

Domnul Victor Popa:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță – Frațiunea PLDM:

Stimați colegi,

Vreau să informez că comisia, pînă la ședință, de regulă, are grupuri de lucru, unde se examinează amendamentele parvenite de la fracțiunile parlamentare. Și este evident că noi sîntem în continuare în așteptare ca și opoziția să vină cu amendamente la politica fiscală.

Astăzi, noi, acei autori ai amendamentelor care le-au înaintat, avem un deputat din opoziție care a înaintat, vom discuta și cu el, dorim ca să avem o claritate ce este cu amendamentele acestea, ca comisia să se poată expune.

De aceea, sîntem în așteptarea amendamentelor, sper că vor veni și din partea opoziției amendamente la politica fiscală. Iar tot ce ține de discuții, mă rog,

poate fi discutat. Scopul nostru este să avem o politică fiscală care să corespundă realităților și să fie votată în Parlament, dar nu să vorbim pur și simplu.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Încă o dată președintele comisiei vă induce în eroare. Încă o dată. Noi avem amendamentele. Mai mult decât atât, multe amendamente ale noastre присвоены, извините, я уже перейду, и отмечены как амендаменты комиссии или в том числе и других депутатов.

Господин Ионицэ,

Вы играете с огнем.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Garizan – Frațiunea PCRM:

Сегодня, четверг, в рамках Правительственного часа у меня есть один вопрос к господину Ревенко, директору Департамента погранвойск, и господину Лянкэ. Я две недели назад сделал официальный запрос на имя министра иностранных дел по поводу демаркации границы в районе Копчак – Червоноармейская, у колодца Мартынов. И получил официальный ответ от Министерства иностранных дел за подписью министра иностранных дел господина Лянкэ, где четко указано, что демаркация на данном участке границы между Украиной и Молдовой на сегодняшний день не проведена и окончательные документы не подписаны.

Но на сегодняшний день на этом участке границы украинская сторона установила пограничные столбы на 20 – 25 метров вглубь молдавской территории. Поэтому я прошу, чтобы эти два чиновника пришли в Парламент и дали объяснение, как такое может быть?

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu – Frațiunea PL:

Mulțumesc.

Frațiunea Partidului Liberal propune a fi inclus în ordinea de zi proiectul de Hotărîre nr.2828 din 22.12.2011. Este un proiect tehnic de modificare a Hotărîrii de Parlament privind componența Comisiei de anchetă a Parlamentului în legătură cu vânzarea armamentului din dotarea forțelor armate. Este vorba de înlocuirea colegului nostru Vlad Lupan, care are o cerere de demisie din calitatea de deputat.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Ion Ceban – Frațiunea PCRM:

Vă mulțumesc mult.

Stimate domnule Președinte,

Reiterăm solicitarea noastră anterioară cu privire la invitația domnului ministru al afacerilor interne.

Domnul Marian Lupu:

Este pe listă. Este.

Domnul Ion Ceban:

În ceea ce ține de automobilul personal al edilului capitalei domnul Dorin Chirtoacă, implicat într-un accident grav rutier. Și ceea ce nu am văzut noi până astăzi detaliile pe anchetă. Vă rugăm mult.

Domnul Marian Lupu:

Da. Vreau să vă spun că Secretariatul mi-a prezentat lista celor care vor fi prezenți la Ora Guvernului astăzi, fiind ziua de joi, deci punctul acesta este inclus aici.

Domnul Ion Ceban:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Conform unor informații, de care eu dispun, deci la întrebările pe care le-am formulat eu la ședințele anterioare referitor la poziția așa-numitului ambasador de la București Reniță și privind tratatele semnate de Ministerul de Externe, inclusiv ... cer scuze, de Guvern, inclusiv privind respectarea drepturilor minorităților naționale cu Ucraina și a regimului de frontieră cu România.

Deci, conform informației, în Parlament urmează să vină să răspundă la aceste întrebări viceministrul Popov, deci care a primit o indicație de la domnul Leancă. De aceea, ca să anticipiez niște lucruri, vreau să vă rog foarte insistent deci ca să interveniți pentru ca să vină anume personal Leancă, deci să nu trimită delegați încoace. Deci chestia asta eu o consider ca o ignorare a Parlamentului.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Tudor Deliu – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Rog pentru ziua de mâine de a include în ordinea de zi proiectul de Hotărîre nr.2772 privind numirea unor membri ai comisiei parlamentare. Mă refer la domnul deputat Focșa, care, recent, a fost validat mandatul.

Domnul Marian Lupu:

Deci includerea proiectului nr.2772.

Domnul Tudor Deliu:

Pentru ziua de mâine. Hotărîre.

Domnul Marian Lupu:

Da. Pentru ziua de mâine.

Stimați colegi,

Ați înțeles, da? Poartă un caracter tehnic, la fel.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Alaltăieri, Prim-ministrul Vlad Filat a făcut unele dezvăluiri în presă cu referire la plecarea așa-numitor socialiști din Frațiunea PCRM. Astfel, s-a confirmat că domnul Dodon a semnat un memorandum secret cu domnii Filat, Plahotniuc și Lupu.

Solicităm de la acești indivizi să prezinte acest memorandum, să fie dat publicității toate prevederile acestui memorandum. De ce Prim-ministrul, președintele interimar, vicepreședintele Parlamentului semnează documente secrete, despre care nu știe nimic societatea? Lumea trebuie să știe care este prețul trădării și trebuie să știe ce a promis acest grup liberal democrat al socialiștilor domnului Filat și cât costă acești trei deputați?

A doua propunere la ordinea de zi. Noi reiterăm, din partea Frațiunii, propunerea noastră de a invita pe domnul Prim-ministru Filat să vină la ședința în plen să ne informeze despre remanierile de cadre în Guvern. Au trecut mai mult de două luni.

Noi, pe parcursul a câtorva luni de zile, am fost martorii unui show ieftin, de așa-numită luptă cu atacatorii raider. Deci, apropo, judecătorul care a luat decizia în cazul respectiv a fost restabilit în funcție, toți sînt în funcție, nimeni nu a fost demis nici de la Guvern, nici din alte instituții. Solicităm să vină Prim-ministrul să ne informeze, să raporteze, care au fost acțiunile lui personale.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Stimați colegi,

Pentru viitor, deputații sînt în drept regulamentar să abordeze subiectele de la microfoane, inclusiv în cazul domnului Petrenco. La subiecte nici nu putem avea careva pretenții. Doar o singură remarcă: puțin mai ușurel cu indivizii.

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule Președinte,

Pentru Ora Guvernului. În orașul Criuleni ...

Domnul Marian Lupu:

Pe săptămîna viitoare deja, domnule Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

De ce pe săptămîna viitoare?

Domnul Marian Lupu:

Fiindcă, regulamentar, tot ce se spune astăzi, se vine cu răspuns pe săptămîna viitoare.

Domnul Serghei Sîrbu:

Să spuneți acest lucru acelor mame, acelor copii care stau în drum și urmează să fie închisă școala, gimnaziul din orașul Criuleni, care sînt absolut desperați. Și eu insist ca să fie invitat ministrul educației Șleahțișchi, deoarece el a promis că, de fiecare dată, va veni, cînd se va solicita. În orașul Criuleni, la gimnaziul cu predare în limba rusă, s-a creat o situație dezastruoasă, colectivul pedagogic și părinții sînt gata să treacă la măsuri foarte drastice, deoarece se intenționează de a închide acest gimnaziu.

De aceea, eu insist să fie invitat ministrul educației și să spună în fața acestor elevi, în fața acestor părinți intențiile ministerului în ceea ce privește închiderea acestui gimnaziu.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

În toate situațiile, cît de fericite sau nefericite ar fi, legea trebuie să fie în capul mesei, inclusiv Legea privind Regulamentul Parlamentului.

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Nu am la ordinea de zi propuneri, dar fiind faptul că sînt nevoit să vin cu o replică către foștii colegi. Să fie mai atenți la acțiunile sale, pentru a înțelege de ce pleacă unii dintre cei mai buni din rîndurile lor.

Am menționat și anterior și spunem încă o dată că dacă colegii din PCRM au careva dovezi referitor la semnarea a careva acorduri nu au decît să le prezinte. În caz contrar, acestea sînt insinuări și inducere în eroare a opiniei publice.

Eu vă mulțumesc. Succese.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Astăzi, se împlinesc 20 de ani de cînd la Alma-Ata, Președintele Republicii Moldova a semnat, fără mandatul Parlamentului, aderarea Republicii Moldova la CSI. Nu voi solicita un moment de reculegere pentru acest fapt, vreau, pur și simplu, să vă sugerez dumneavoastră să găsiți o formă să informați Parlamentul ce ați semnat ieri la summit-ul informal CSI de la Moscova, probabil, a fost, da?

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Ca și în cadrul, practic, al tuturor ședințelor formale sau neformale și în cadrul CSI, în cadrul acestei acțiuni, a fost semnată o declarație care, de fapt, este una publică. Și, în acest caz, dacă încă nu a fost publicată în presă, trebuie să fie cît mai repejor publicată. Va fi adusă la cunoștința dumneavoastră.

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Am solicitat prezența, pentru Ora Guvernului, a Prim-ministrului sau a vicepremierului Lazăr referitor la negocierile cu „Gazprom”-ul. Și rugămintea mea este că, în caz că este delegat altcineva, atunci mai bine să nu vină. Pentru că avem nevoie de o discuție pertinentă, și nu doar de formalitate, pentru a da răspunsuri la întrebările deputaților.

Și a doua. Am solicitat organizarea unei ședințe închise a Parlamentului pe chestiunea transnistreană. Dumneavoastră ați afirmat că Biroul se va ocupa de acest lucru. Și dacă s-a progresat în acest domeniu, vă rog să ne spuneți.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, stimate coleg, aveți perfectă dreptate. Ieri, în cadrul ședinței Biroului permanent, acest subiect a fost inclus pe ordina de zi, el a fost discutat. Colegii, pe principiu, au acceptat, pe cîte eu am înțeles, însăși ideea. Și, în mod unanim, s-a susținut ideea s-o facem chiar la începutul anului viitor, după ce închidem zilele acestea prioritățile stabilite. Iată care sînt rezultatele discuției de ieri.

Domnul Mihai Godea:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Cu plăcere.

Mai ai ceva?

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

În calitate de autor, nr.508 rog să fie retras din ordinea de zi pe ziua de astăzi.

Domnul Marian Lupu:

Da specificați mișcat pe mâine, mișcat pe săptămîna viitoare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Îl retragem. Comisia m-a informat și ei au votat.

Domnul Marian Lupu:

Deci, bine, perspectiva încă nu este clară.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, da, exact. Cu comisia voi coordona.

Domnul Marian Lupu:

Nr.508 retras.

Bine. Stimați colegi,

Acestea au fost propunerile. Vreau să recapitulez. La propunerea domnului președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități, Victor Popa, se retrage din ordinea de zi de mâine proiectul de Lege nr.2509. La propunerea domnului Ioniță, coordonată cu aceeași comisie, se retrage din ordinea de zi de astăzi proiectul nr.508.

În continuare voi supune votului.

Stimați colegi numărători,

Rog să vă ocupați locurile dumneavoastră la microfoane. Voi avea nevoie de asistența dumneavoastră. Voi supune votului acele propuneri care au fost înaintate pentru completarea ordinii de zi. Ele sînt următoarele.

Propunerea domnului deputat Sîrbu privind includerea pe ordinea de zi a proiectului nr.2309. Cine este pentru rog să voteze. Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

– 31.

Domnul Marian Lupu:

– 31.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 23.

Domnul Marian Lupu:

Priviți, vă rog, atent.

Nr.2309. Cine-i ...

Deci încă o dată rezultatele.

Domnul Sergiu Stati:

Nu influențați rezultatele votării, vă rog, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Eu privesc în sală și văd care sînt. Vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

– 11.

Domnul Marian Lupu:

– 11.

Avem 42 de voturi. Propunerea nu a fost susținută.

În continuare.

Propunerea domnului deputat Munteanu pentru a include pe ordinea de zi pe astăzi proiectul de Hotărîre a Parlamentului nr. 2828. Subiectul tehnic, schimbarea persoanei în comisia respectivă. Cine este pentru acceptarea acestei propuneri rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 0.

Sectorul nr. 2 – 27.

Sectorul nr. 3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

– 58 de voturi. Propunerea este acceptată.

Propunerea domnului deputat Deliu privind includerea pentru ziua de mîine a proiectului de Hotărîre a Parlamentului nr. 2772, care, la fel, poartă un caracter tehnico-organizatoric.

Cine este pentru a accepta această propunere rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 0.

Sectorul nr. 2 – 27.

Sectorul nr. 3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

– 58 de voturi. Propunerea este acceptată.

Și propunerea domnului Petrenco referitor la invitarea, a cîta oară, a domnului Prim-ministru la subiectul evocat.

Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 31.

Sectorul nr. 2 – 8.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

–39 de voturi. Propunerea nu a fost susținută.

Stimați colegi numărători,

Vă mulțumesc.

De fapt, eu îmi cer scuze.

Stimați colegi numărători,

Ultimele două. Greșeala mea, fiindcă a fost prezentat și un supliment: două proiecte nr. 2688.

Proiectul de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind statutul apatrizilor. Comisia politică externă.

Și proiectul de Lege nr. 2719 cu privire la poliția de frontieră.

Comisia de profil, securitatea națională.

Odată ce este acest supliment propus, supun votului suplimentul propriu-zis. Nu, pe astăzi, evident că pe astăzi. Eu, ce, am spus că pe mâine? Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i:

–0.

Sectorul nr. 2 – 27.

Sectorul nr. 3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, stimați colegi numărători.

– 58 de voturi, propunerile au fost acceptate.

Începem examinarea proiectelor incluse pe ordinea de zi. Doar dacă de procedură.

Microfonul nr. 2.

Domnul Sergiu Stati:

Da, mulțumesc.

Domnule Președinte,

Dar eu n-am înțeles de ce dumneavoastră ați pus la vot invitarea Prim-ministrului la ședința în plen a Parlamentului, atunci când este propunerea deputatului ca să vină aici el?

Domnul Marian Lupu:

Păi, eu, în trecut, se specifica foarte clar că se face invitația în cadrul ședinței plenului Parlamentului. Și, de fiecare dată, acest lucru se specifica: invitația în cadrul ședinței plenului Parlamentului.

Deci este un subiect nou pe ordinea de zi, care a și fost supus votului, precum am făcut-o tot timpul pînă acum. Mergem înainte.

Proiectul de Lege nr.2535 pentru modificarea și completarea Legii cu privire la standardizare. Guvernul.

Domnul Octavian Calmîc – viceministru al economiei:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Se propune spre examinare proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 590 de legislatura a XIII-a din 22 septembrie 1995 cu privire la standardizare și, de fapt, reprezintă ultima inițiativă la întregul set de amendamente la legislația orizontală, care ține de infrastructura calității, legate de procesul de implementare a recomandărilor Uniunii Europene, pentru lansarea negocierilor pe marginea Acordului de comerț liber dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Mai mult ca atît, trebuie să menționăm că Republica Moldova deține statut de membru corespondent al Organizației Internaționale de Standardizare, precum și de membru afiliat la Comitetul European de Standardizare, care ne obligă, în mod indirect, să ținem tempoul în ajustarea terminologiei și cadrului normativ național la toate amendamentele și tendințele legale, care au loc pe plan internațional.

Acestea fiind spuse, se propun amendamente în partea ce ține de specificarea competențelor organismului central, responsabil de infrastructura calității privind activitatea de standardizare, specificarea competențelor organismului național de standardizare, simplificarea procedurii în sensul eliminării coordonării pentru agenții economici ai standardelor de firmă.

Deci, pe viitor, se propune ca aceste coordonări să nu mai aibă loc cu autoritățile responsabile din domeniul standardizării, dar să fie pe responsabilitatea proprie a agenților economici, precum și crearea pe lîngă organismul național de standardizare al Consiliului de standardizare, acolo unde va fi platforma de discuții între agenții economici și autoritățile de reglementare.

Mai mult ca atît, se propune ca să fie stabilit un sistem de interacțiune între agenții economici și autoritățile de reglementare, precum și planificarea și finanțarea programului național de standardizare, care urmează a fi acoperit din

bugetul de stat, așa cum este prevăzut pe parcursul a mai multor ani de zile în legile... sau în legile de finanțare ale bugetului de stat.

Acestea sînt amendamentele. Avînd în vedere că modificările propuse nu afectează negativ activitatea agenților economici, propunem susținerea acestui proiect.

Vă mulțumim.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Întrebări.

Cine a fost primul la microfon?

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Referitor la acest Consiliu de standardizare, în nota informativă nu găsim prea multe informații. În proiectul de lege se menționează că Regulamentul și statutul acestui Consiliu va fi elaborat de către Guvern. În același timp, atribuțiile Consiliului sînt destul de semnificative. Și cred că trebuia o explicație mai pertinentă a necesității acestui Consiliu, cel puțin în nota informativă.

Dar dacă nu este, eu am să vă rog să o faceți dumneavoastră de la tribuna centrală. Și, totodată, prin ce se argumentează necesitatea acestui Consiliu? Și dacă nu credeți dumneavoastră că, prin instituirea lui, se birocratizează activitatea unor instituții în domeniu. Și cum vine aceasta sau cum se conformează această tendință cu prevederile Programului de guvernare, care atestă angajamente de optimizare, inclusiv în domeniul debirocratizării.

Domnul Octavian Calmîc:

Da, vă mulțumim mult pentru întrebare.

Într-adevăr, se propune completarea Legii cu articolul 6 prim, care ține de consiliul de standardizare, care, de fapt, este un organism consultativ în cadrul căruia participă atât agenții economici sau reprezentanții comitetelor tehnice, care vor elabora standardele pe fiecare din domeniu de reglementare, precum și instituțiile de linie responsabile de politica statului în domeniul standardizării.

Mai mult ca atât, acest organ consultativ va examina Planul național de adoptare a standardelor Republicii Moldova, bazate pe cele europene, avînd în vedere prioritățile și necesitățile economiei naționale sau ale domeniilor.

De aceea, nu implică costuri. Este doar o platformă de comunicare între agenții economici și instituțiile sau reprezentanții instituțiilor guvernamentale responsabile, care permite ridicarea nivelului de conștientizare a domeniului de standardizare.

Domnul Mihai Godea:

Domnule ministru,

Eu am înțeles exact ceea ce ați spus dumneavoastră: că Consiliul este unul de consultativ. Și atunci întrebarea logică: cum poate un organ consultativ să aprobe bugetul anual?

Domnul Octavian Calmîc:

Într-adevăr, este o scăpare. S-a discutat elementul acesta și în Comisia economie, buget și finanțe și se propune ca să se examineze. Acest Consiliu consultativ se va expune pe marginea...

Domnul Mihai Godea:

Să prezinta un aviz consultativ asupra proiectului de buget?

Domnul Octavian Calmîc:

Exact, exact. Deci nu are funcția de adoptare a acestui buget.

Domnul Mihai Godea:

Vă mulțumesc.

Domnul Octavian Calmîc:

Cu plăcere.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Exact la același subiect, la Consiliul de standardizare. În situația în care acest Consiliu este format din persoane din afara organismului responsabil de infrastructura calității, iar urmează să activeze cu funcții de supraveghere, eu cred că ar fi conform ca acest lucru să fie inserat în lege, mecanismul, cum acest organism de Consiliu de standardizare se formează și cum activează?

Pentru că, în situație, nu este normal ca cineva, directorul centrului instituției să creeze un consiliu, care îl va verifica pe el. Și nu este clar acest mecanism. De aceea, recomandarea mea pentru lectura a doua: să fie clar inserată în lege această modalitate. Eu am văzut și la alte instituții. Dacă vreți, vă pot da exemple, atunci când se spune: doi membri de la instituția cutare, trei membri de la altă instituție și tot așa mai departe, pentru ca să nu apară mai departe întrebări.

Și o altă obiecție de natură tehnică. Dumneavoastră modificați. Legea are 21 de articole. Dumneavoastră modificați cel puțin 17, mai mult de 2/3 din lege.

În același timp, Regulamentul Parlamentului, la articolul 41 alineatul (3), spune: republicarea este obligatorie, dacă actul legislativ a suferit modificări esențiale. Scrie aici: peste 1/3. Dumneavoastră modificați peste 2/3. De aceea, la

„Dispoziții finale și tranzitorii” va trebui să scrieți. Și acest lucru să se întâmple. Legea va trebui republicată.

Mulțumim.

Domnul Octavian Calmîc:

Da, vă mulțumesc mult.

Într-adevăr, pentru a doua lectură vom examina, ca să venim cu norme legale suplimentare la partea ce ține de articolul 6 prim „Consiliul de standardizare”. Asemenea cum am făcut și în alte legi, care țin și de acreditare, și de metrologii, și de multe alte elemente. Vom prelua aceleași norme, același concept care a fost considerat anterior.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Domnule viceministru,

Vă mulțumesc. Rog comisia.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege privind modificarea Legii cu privire la standardizare. Acest proiect vine în a îmbunătăți cadrul legal existent în conformitate cu directiva Parlamentului European și a Consiliului său. Totodată, comisia, pe parcursul examinării acestui proiect de lege, a constatat că, pentru lectura a doua, va fi necesar de concretizat statutul juridic al organismului național de standardizare, criteriul de selectare și numire a directorului, formarea și aprobarea bugetului, precum și atribuțiile Consiliului de administrare.

Deci toate aceste lucruri vor fi examinate pentru lectura a doua, iar cît privește lectura I, comisia, ținînd cont de cele menționate mai sus, consideră că Parlamentul poate adopta acest proiect de lege în primă lectură.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări pentru comisie? Nu văd.

Mulțumesc.

Stimați colegi,

În aceste condiții, voi supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr. 2535. Cine este pentru rog voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Proiectul nr. 2535 este aprobat în primă lectură.

Deci se lucrează mai departe pentru lectura a doua, da? Pînă săptămîna viitoare reușim? Ar trebui să reușim, fiindcă avem griful că acest proiect de lege ține de zona de comerț liber cu Uniunea Europeană. V-aș ruga, comisia, mai întîi de toate, și autorul, să faceți un efort în acest sens?

Continuăm.

Continuăm, stimați colegi, cu proiectul nr. 1602.

Proiectul de Lege privind protejarea patrimoniului cultural național mobil.
Rog, Guvernul.

Domnul Gheorghe Postică – viceministru al culturii:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Moștenirea culturală reprezintă elementul de unitate al unui neam, al unei comunități etnice conlocuitoare, dar și al unui stat construit din una sau mai multe etnii.

În acest context, rolul moștenirii culturale, în general, și al diverselor categorii de patrimoniu cultural, în mod special, este unul integrator atât pe plan politic, cât și pe plan social.

În acest sens, proiectul de lege propus spre atenția domniilor voastre privind protejarea patrimoniului cultural național mobil apare drept unul dintre elementele de coeziune a statului Republica Moldova și a cetățenilor săi.

Patrimoniul cultural mobil, care cuprinde o diversitate imensă de bunuri culturale, fiind, în același timp, cea mai numeroasă categorie a patrimoniului cultural național, însumând peste 2 milioane jumătate de unități, păstrate în colecțiile muzeale de stat, diverse instituții culturale și religioase, precum și în colecțiile private ale cetățenilor Republicii Moldova. Patrimoniul cultural mobil reprezintă un tezaur național, a căruia valoare monetară a căruia se estimează la sume de miliarde de lei.

Proiectul de lege propus este elaborat în corespundere cu prevederile a două convenții UNESCO privind protecția patrimoniului mondial din 1972 cu privire la măsurile ce urmează a fi luate pentru interzicerea și împiedicarea operațiunilor ilicite de import, export și transfer de proprietate a bunurilor culturale din 2007, precum și în corespundere cu Convenția europeană pentru protecția patrimoniului arheologic din 1992. Proiectul este structurat în zece capitole, în care sînt reglementate toate activitățile specifice din domeniul protejării patrimoniului cultural mobil.

Pe parcursul promovării în Parlament a acestui proiect de lege, au parvenit 121 de observații, inclusiv din partea societății civile, prin intermediul Clubului colecționarilor din Republica Moldova. Majoritatea absolută a observațiilor în proporție de 95% sînt acceptate integral de către autorul legii.

În cinci cazuri, observațiile au fost considerate nerelevante sau fără acoperire financiară. Trebuie să recunoaștem că, la faza inițială de elaborare a proiectului de lege, pe anumite segmente a existat o diferență de vederi între Ministerul Culturii și comunitatea colecționarilor privați din Republica Moldova, care însă, pe parcursul unor discuții, a fost înlăturată, astfel, că în forma actuală, proiectul de lege se prezintă drept unul echilibrat și echitabil, care respectă balanța de interese a diferitor categorii de proprietari de bunuri culturale mobile, satisfăcînd pe deplin atât interesul public, cât și cel privat.

Interesul public este stipulat prin faptul că patrimoniul cultural mobil național, aflat în proprietatea statului, este declarat inalienabil, insesizabil și imprescriptibil. Este clasat și înscris în Registrul patrimoniului cultural mobil național, este păstrat și protejat de către stat în instituții specializate, în condiții speciale.

Pe de altă parte, în lege se recunoaște și se garantează dreptul persoanelor private de a deține în proprietatea personală colecțiile de bunuri culturale mobile, moștenite sau dobândite pe alte căi legale, inclusiv dreptul de a solicita, la dorință, clasarea unor bunuri culturale private în categoria acelor de patrimoniu național, cu înscrierea acestora în Registrul patrimoniului cultural național mobil.

În proiectul de lege sînt stabilite modalitățile de asigurare a securității patrimoniului cultural mobil, indiferent de forma de proprietate, este asigurat regimul de circulație și comercializare a bunurilor culturale mobile clasate, regimul de export – import a bunurilor de patrimoniu cultural mobil, precum și alte prevederi la fel de importante.

În contextul celor expuse, avînd în vedere importanța excepțională a patrimoniului cultural mobil național și necesitatea asigurării protejării lui, solicităm Parlamentului să sprijine adoptarea proiectului de lege propus.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc. Întrebări.

Microfonul nr. 3.

Doamna Inna Șupac – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Ne pare bine că dumneavoastră ați reușit să discutați acest proiect de lege cu un cerc larg al profesioniștilor și experților în acest domeniu, că dumneavoastră ați inclus în acest proiect propunerea lor, cît și a reprezentanților Partidului Comuniștilor.

Din aceste considerente, fracțiunea noastră, Frațiunea Comuniștilor, va susține acest proiect de lege.

Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Postică:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Ghenadie Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Se cunoaște bine că scopul major al fiecărei legi privind patrimoniul este protejarea juridică, anume din acest punct de vedere al patrimoniului. Legea

privind patrimoniul mobil din multe țări conține un mecanism de protecție împotriva unui fenomen, care este numit demuzeificare. Este un termen care nu este chiar acceptat pe plan științific, dar un termen de demuzeificare a pieselor.

Este vorba despre retrocedarea pieselor sau colecțiilor din muzeu proprietarilor reali, fie persoane fizice, fie juridice, deci locuri de cult, mănăstirile etc.

Sînt diferite cauze de retrocedare. Ca de exemplu: una care este legată de testament, testamentară, cînd cineva dintr-o țară află mai tîrziu despre faptul că el a intrat în posesie, dar una din rude a dat piesele la un muzeu. Și el pretinde, să zicem, ca piesele să fie luate din acest muzeu. Sau chiar cînd proprietarul dă piesele în muzeu, pînă la împlinirea, prin testament, pînă la împlinirea vîrstei de majorat a aceluia care trebuie să intre în posesia acestor piese. Și, de aceea, fiecare țară a lumii are niște reguli, în acest sens, de protecție. Să zicem, în Grecia, se poate piesele...

Și, de aceea, fiecare țară a lumii are niște reguli, în acest sens, de protecție.

Să zicem, în Grecia, piesele, nici nu se discută, piesele pînă la 1478, anul 1478 pot fi retrocedate, celelalte pot fi retrocedate cu anumite condiții. În România, acest termen este 1940. Se referă mai mult la piesele pentru locașurile de cult care au fost cîndva expropriate și apoi trebuie restituite.

Și mai mult decît atît, mecanismul este clar definit în lege, că atunci cînd se retrocedează piesa unui locaș sau unei persoane fizice, unui colecționar, atunci el este impus, prin lege, repet, prin prevederile legii, să facă acces la piesă și să o muzeifice sau să facă o intrare aparte la locașul sfînt sau la casa-muzeu, sau nu știu unde, să facă acces liber și orele plus zilele cînd ar fi piesa muzeificată, cum spunem noi, din nou.

La noi în lege nu sînt stipulate aceste momente și, cu toate că sînt deja unele pretexte. Eu m-am consultat cu juriștii care mi-au spus că doar în legea, dumneavoastră v-ați referit că doar în Legea muzeelor este scris că patrimoniul, adică piesele din muzee sunt... patrimoniul este inalienabil.

Dar cînd m-am consultat cu juriștii, mi-au spus că, în acest caz, cînd testamentul va fi pus ca proces, va fi cîștigat nu doar la Curtea Europeană, dar și la noi în instanță. Poate să fie dat cîștig de cauză.

Deci întrebarea este: cum ne protejăm noi împotriva acestui fenomen de demuzeificare și retrocedare?

Domnul Gheorghe Postică:

Mulțumesc.

Observația dumneavoastră este una relevantă, într-adevăr, și face probleme în mai multe țări, inclusiv în România.

Dar, în cazul nostru, deci noi sîntem protejați din două părți. Deci, în primul rînd, există Legea muzeelor, potrivit căreia deci din muzee piesele de patrimoniu mobil nu pot fi retrocedate. Odată ce piesa a intrat, rămîne acolo.

În al doilea rînd, prin prevederea articolului 18 alineatul (1) al acestei legi, prin care se stabilește că patrimoniul cultural mobil, deci proprietate a statului, este inalienabil, insesizabil și imprescriptibil, dar, chiar dacă presupunem că o judecată

va lua o decizie de a retroceda un anumit obiect, sîntem protejați prin articolele 8 și 10 ale acestei legi care prevede că persoanele care dețin obiecte de patrimoniu mobil clasat sînt obligate să le protejeze conform acestei legi, indiferent dacă obiectul este în gestiunea statului sau la proprietatea privată și să asigure deci accesul cercetătorilor și conservatorilor la acest obiect.

Așa că noi sîntem protejați din acest punct de vedere.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Eu vă mulțumesc, domnule ministru.

Deci, așa cum am înțeles eu, este accentul pus de la aceste prevederi care se referă la muzeificarea în cazul retrocedării pe valoarea obiectului, clasarea obiectului, asta o spun pentru ca și colegii deputați să înțeleagă, pe clasarea obiectului. Obiectul devine acel care, în principiu, necesită o atenție deosebită, indiferent de cum se va păstra și atunci putem să înțelegem că păstrarea acestor obiecte în muzee și clasarea lor în registre este atît de importantă, încît oricine va fi nevoit să-l protejeze conform prevederilor acestei legi.

Domnul Gheorghe Postică:

Da, mulțumesc. Exact.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Eu, în primul rînd, vreau să vă felicit cu ocazia prezentării acestui proiect de lege.

Dacă nu mă înșel, este al treilea, a treia lege-cadru cu care veniți în fața Parlamentului și acest lucru este unul îmbucurător. În context, în contextul examinării acestei legi, am o întrebare și am o sugestie. Vorbim despre patrimoniul mobil, sigur, vrem să ne amintim și de cinemateca națională.

Știu că erau condiții absolut deplorabile de păstrare a filmelor în cinemateca națională. Întrebarea mea este: dacă s-a schimbat ceva în acest context și filmele care fac parte din patrimoniul național sînt păstrate în condiții adecvate la ora actuală?

Și sugestia pe care o am, legată de alt subiect. Multe parohii din Republica Moldova dețin o importantă colecție de carte bisericească. Multe dintre aceste cărți au fost păstrate în condiții improprie în perioada comunistă, în perioada sovietică și se află într-o stare avansată de degradare.

Poate ar fi cazul să vă gîndiți la un program național de conservare a acestor obiecte de patrimoniu mobil, pentru că unele parohii doresc să-și creeze muzeele

proprii și se expun acestei... nu sînt conservate și în cîțiva ani ele vor degrada completamente.

Deși sînt cărți din secolul XIX, chiar din secolul al XVIII-lea și prezintă o certă valoare de patrimoniu.

Domnul Gheorghe Postică:

Da, vă mulțumesc pentru întrebare.

Deci, într-adevăr, și cinemateca, și bibliotecile parohiale, să spunem așa, nu se află în cele mai bune condiții. Și această lege are misiunea de a crea un cadru corespunzător, mecanismele corespunzătoare pentru reabilitarea și a acestor probleme.

Sînt perfect de acord cu dumneavoastră și noi ne-am gîndit deja în ceea ce privește elaborarea unor programe de stat privind reabilitarea patrimoniului cultural în general, inclusiv a patrimoniului din domeniul cinema și al cărții.

Domnul Mihai Godea:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Cu aceeași întrebare și la legea anterioară pe care ați prezentat-o, și la această lege păstrez aceeași întrebare. Spuneți-ne, vă rog frumos, atît timp cît vorbim despre protejarea patrimoniului cultural național, spuneți dumneavoastră, noi am spune republican mobil, vorbiți despre bunuri de importanță republicană, națională, iar responsabilitatea vizavi de finanțare o împărțiți cu autoritățile administrației publice locale, într-o formulă, așa, foarte neclară.

Pentru că, iarăși, nu aș dori ca această lege cumva să fie ca o suprasarcină pentru acei din administrațiile publice locale, iar atunci cînd nu se va găsi cine să finanțeze lucrările și activitățile pe care le aveți la articolul 20, să se ajungă la administrația publică locală.

Mai mult decît atît, s-ar putea ajunge, în formulări... în formularea actuală, și la procese de judecată, prin care i-ar putea obliga să finanțeze sau să cofinanțeze anumite lucrări, activități care poate nu le sînt proprii.

Domnul Gheorghe Postică:

Da, vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Munteanu:

Pentru că nu ați spus că există și bunuri de nivel local, le-ați spus toate că sînt de nivel, de importanță națională, dar ele se pot păstra undeva, într-un muzeu, nu mai știu, la Mereni, de exemplu, la... de unde sînteți dumneavoastră.

Domnul Gheorghe Postică:

Deci în categoria de patrimoniu cultural național sînt incluse toate bunurile culturale, inclusiv din muzeele de rang național și din muzeele de rang local.

Domnul Valeriu Munteanu:

Corect.

Domnul Gheorghe Postică:

Toate bunurile... în noțiunea de „patrimoniu cultural mobil” sînt incluse și piesele private, așa, sînt incluse și piesele care sînt în colecții bisericești și în alte colecții ale altor instituții culturale.

În ceea ce privește finanțarea, proprietarul, potrivit legii, este persoana obligată să asigure securitatea, să asigure protejarea, conservarea și restaurarea.

În cazul în care este vorba de un muzeu de importanță locală, care aparține comunității locale... deci comunitatea căreia îi aparține acest muzeu este aceea, acel organism care este obligat. odată ce și-a asumat obligația de a avea un muzeu propriu, de rang local, trebuie să-și asume și o altă obligație: să aibă grijă să protejeze acest patrimoniu.

Bineînțeles, statul va contribui, prin bugetul central, prin Ministerul Culturii, la finanțarea anumitor proiecte, dar statul nu poate să mențină integral întreg patrimoniul din bugetul central.

Deci comunitățile locale trebuie să se gîndească și ele la această problemă.

Domnul Valeriu Munteanu:

Este adevărat, domnule ministru.

În același timp, cunoaștem această legislație în domeniul muzeelor locale, dacă pot să zic așa, este una inexplicită, există o dublă subordonare și nu aș vrea ca, prin această lege, să fie pusă o nouă sarcină pe umerii administrației publice locale.

Eu zic, pentru lectura a doua, poate găsim o formulare mai exactă, pentru a ști foarte exact cui îi revine fiecare din sarcini.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Stimați colegi,

Înainte de, și eu cer scuze, doamnă Fusu, am o propunere, fiindcă am fost informat că, paralel, pe parcursul zilei de astăzi, în paralel cu ședința plenului Parlamentului, avem un șir din colegii noștri care muncesc în cadrul Comisei economie, la același subiect, ziua de mîine, bugetele politica fiscală.

Mai sînt și alte subiecte care atrag atenția deputaților, pe care motiv am o propunere pur regulamentară: să mergem cu examinarea tuturor subiectelor pe ordinea de zi, cu luări de cuvînt, acolo unde se cer, nevoțînd și ajungem la sfîrșitul ședinței, după ce epuizăm ordinea de zi și la acel moment, cu o mobilizare maximă în sală, una cîte una, le pun la vot și închidem procedura de vot propriu-zisă.

De acord? (*Rumoare în sală.*) De acord.

Mulțumesc.

Microfonul nr.5.

Doamna Corina Fusu – Frațiunea PL:

Domnule viceministru,

Am două întrebări la capitolul IX, intitulat „Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi.”

Articolul 1. – Persoanele fizice și juridice răspund civil, contravențional sau penal în conformitate cu legislația pentru, și în continuare sînt descrise toate cazurile care vor fi penalizate.

Spuneți-ne, vă rog, în acest context, nu ar trebui modificate Codul civil, Codul contravențional și Codul penal pentru respectivele încălcări ale legii?

Domnul Gheorghe Postică:

Vă mulțumesc.

În prezenta lege este stipulată doar răspunderea. Sînt stipulate încălcările. Dar urmează un alt proiect de Lege, privind modificarea Codului penal și a Codului contravențional, unde vor fi stipulate aceste răspunderi în modul corespunzător.

Doamna Corina Fusu:

Deci se lucrează.

Domnul Gheorghe Postică:

Da, se lucrează.

Doamna Corina Fusu:

La aceste proiecte.

Domnul Gheorghe Postică:

Da.

Doamna Corina Fusu:

Că altminteri nu are rost această lege.

Domnul Gheorghe Postică:

Da.

Doamna Corina Fusu:

Și mai am încă o întrebare, la același capitol, articolul 29 litera a), deci se penalizează efectuarea lucrărilor de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile fără certificat de acreditare.

Cunoaștem cu toții că în Republica Moldova este un mare deficit de specialiști care ar restaura patrimoniul cultural de diferit gen.

În acest sens, cunoaștem cazurile triste, dau doar unul, felul cum a fost restaurată Mănăstirea Căpriană care, de fapt, a denaturat din punct de vedere arhitectural, din punct de vedere spiritual, din punct de vedere a ceea ce ne reprezintă autohton. Și Mănăstirea Căpriană astăzi a fost restaurată după modelul euroremont. Și avem multe, multe cazuri.

În acest sens, ce prevede Ministerul Culturii în a pregăti specialiști care ar putea face aceste restaurări, cu responsabilitate și profesionalism?

Domnul Gheorghe Postică:

Vă mulțumesc.

Deci, într-adevăr, potrivit prevederii 21, 1.a) din prezenta lege, lucrările de conservare și restaurare trebuie să fie efectuate deci de specialiști acreditați și, în acest sens, ministerul a elaborat un concept privind pregătirea specialiștilor conservatori și restaurări pentru toate profilurile.

Și, în acest sens, noi am discutat și cu partenerii străini în ceea ce privește reciclarea și pregătirea specialiștilor în anumite instituții, inclusiv din Franța.

Doamna Corina Fusu:

Da, vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Stimați colegi,

Dacă nu mai sînt întrebări ...

Vă mulțumesc, domnule viceministru.

Vă rog, raportul comisiei.

Domnul Chiril Lucinschi:

Stimați deputați,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat proiectul de Lege nr. 1602 din 12.7.2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, inițiativă legislativă înaintată de Guvern, și comunică următoarele.

Proiectul nominalizat face parte dintr-un sistem de 5 acte legislative, elaborate cu scopul ocrotirii și promovării patrimoniului cultural național al Republicii Moldova și are menirea de a institui un regim juridic al bunurilor aparținînd patrimoniului cultural național mobil, indiferent de regimul de proprietate asupra acestora.

Avînd în vedere faptul că patrimoniul cultural național mobil este alcătuit din bunuri cu valoare istorică, arheologică, documentară, etnografică, artistică, științifică și tehnic literară, cinematografică, numismatică, heraldică, bibliofilă, cartografică și epigrafică, proiectul de lege prevede clasificarea acestora în funcție de importanța sau semnificația lor în două categorii stipulate în legislația internațională.

Tezaurul, patrimoniul cultural național mobil alcătuit din bunuri culturale de valoare excepțională pentru umanitate și ... Fondul patrimoniului cultural național mobil alcătuit din bunuri culturale cu valoare deosebită pentru Republica Moldova.

Prezentul proiect de lege stabilește cadrul juridic pentru cercetare, inventariere și clasarea bunurilor culturale mobile. De asemenea, conservarea, restaurarea, circulația și asigurarea securității acestora, precum și atribuțiile și obligațiile instituțiilor specializate în domeniul protecției restaurării și conservării bunurilor culturale mobile.

La elaborarea proiectului s-a ținut cont de normele și conceptele Convențiilor UNESCO privind protecția patrimoniului mondial cultural și natural.

În baza obiecțiilor și propunerilor conținute atât în avizele Guvernului, Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului, comisiilor Parlamentare permanente, cât și ale instituțiilor specializate, muzee, biblioteci, în proiectul de lege au fost cooperate un șir de modificări de ordin redacțional și de tehnică legislativă, care au fost sistematizate în tabelul de divergențe, anexat la raport.

S-a ținut cont, de asemenea, de toate sugestiile, obiecțiile și propunerile parvenite din partea participanților la audieri publice, în special ale reprezentanților Clubului colecționarilor.

Rezumând cele menționate, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media constată că majoritatea amendamentelor și propunerilor au contribuit la perfecționarea proiectului de lege și aduce mulțumiri tuturor autorilor.

Urmare a dezbaterilor, comisia, cu votul majorității membrilor, 7 „pro”, propune Parlamentului adoptarea proiectului de Lege nr. 1602 din 12.07.2011 în ambele lecturi, luând în considerație importanța primordială a acestui act legislativ pentru Republica Moldova...

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Vă mulțumesc. Vă mulțumesc, domnule președinte.

Întrebări nu sînt. Luați loc, vă rog.

Trecem la luările de cuvînt. Este invitată la tribuna centrală doamna Maria Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Stimați deputați,

Proiectul de Lege privind protejarea patrimoniului cultural național mobil este foarte important pentru a reglementa un domeniu de venit vulnerabil în contextul transformărilor sociale și al mobilității populației. Cît ar părea de paradoxal, dar există un interes sporit în afara Republicii Moldova față de patrimoniul cultural mobil și o neînțelegere a valorii lui adevărate în interiorul statului nostru.

În patrimoniul cultural mobil se includ mai multe categorii de obiecte, fiecare avînd o valoare intrinsecă pentru acel care le cunoaște și le respectă. Obiectele etnografice sînt atractive pentru străini, fiindcă sînt confecționate de mîna omului, au o mare doză de unicitate, și de multă vreme nimeni nu le mai confecționează. Deci sînt creații istorice, autentice.

Obiectele arheologice, cărțile vechi, alte exemple de categorii de patrimoniu sînt martori ai trecerii colectivităților prin timp, o probitate a lor și o valoare perenă, mereu ascendentă.

Lipsa unui cadru legislativ adecvat, lipsa unei interpretări corecte a valorii lor în societate favorizează procesul de înstrăinare a acestor bunuri.

Am putea aduce multe argumente pentru a explica această stare de lucruri. Toate argumentele însă țin de procesele identitare ce au loc în acest spațiu al Europei. Traversăm și noi această criză identitară generalizată în mai multe state din Europa, dar e timpul să gândim cum ieșim din ea cu mai puține pierderi construindu-ne identitatea, propunând-o altora spre percepere.

Fără patrimoniu cultural ne va fi dificil de tot să realizăm această primă finalitate a stabilității noastre.

Acest proiect de lege ar fi trebuit elaborat și adoptat la începutul anilor '90, cum au procedat alte state, atunci când s-au deschis hotarele pentru comunicarea internațională și a început exodul bunurilor culturale peste hotare. Gestionarea și completarea registrelor de evidență a bunurilor culturale mobile de către Ministerul Culturii nu înseamnă doar cuantificarea acestora, ci și conștientizarea existenței lor în scopul aprecierii, protejării și valorificării continue.

Această intenție este susținută și de prevederile concrete privind asigurarea securității bunurilor culturale mobile, conservării și restaurării lor, de care sînt responsabile instituții autorizate și specializate în domeniu. Dovadă, în acest sens, o fac și cerințele privind acreditarea și certificarea conservatorilor și restauratorilor bunurilor culturale mobile, precum și cerința privind ordinul ministrului culturii și raportul de expertiză, avizat de Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, pentru bunurile culturale mobile clasate în categoriile „tezaur” și „fond.” Acest lucru asigură sprijin de specializare întru menținerea și valorificarea patrimoniului cultural național mobil.

Stabilirea condițiilor concrete de circulație și comercializare a bunurilor culturale mobile va asigura păstrarea patrimoniului pe teritoriul statului nostru și va evita pierderea valorilor culturale importante, iar, în caz de necesitate, recuperarea integrală a acestora prin efortul Ministerului Culturii și a altor instituții abilitate.

Stabilirea răspunderii civile, contravenționale și penale pentru încălcarea prevederilor din proiectul de lege va permite diminuarea și evitarea comercializării și exportului neautorizat, precum și a sustragerii, distrugerii și deteriorării bunurilor culturale mobile și asigurarea protejării lor.

Parlamentul, Guvernul, prin Ministerul Culturii și Comisia Națională a Muzeelor, împreună cu autoritățile administrației publice locale de nivelurile unu și doi trebuie să depună efort maxim întru protejarea și valorificarea patrimoniului cultural național mobil. Iar atribuțiile prevăzute, în acest sens, în contextul proiectului de lege vor asigura responsabilitatea și atitudinea conștientă față de adevăratele valori ale poporului nostru.

Proiectul de lege va duce la obținerea directă și indirectă a sprijinului financiar și de specialitate pentru cercetarea, evidența, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național mobil.

Stimați colegi,

Cîștigul cel mare îl are acel ce receptează cultura. Grija față de patrimoniul cultural mobil sper să se manifeste în dorința cetățenilor Republicii Moldova de a

transforma în bun spiritual tot ce s-a realizat valoros de către bunii și străbunii noștri în trecut, dar și valorile culturale realizate astăzi.

Legea urmează să ridice prestigiul patrimoniului cultural mobil în toate structurile societății, să ajute gestionarii și posesorii de bunuri culturale să reconsidere aceste valori. Iar odată cu acest proces să contribuie la afirmarea identității noastre culturale.

Stimați legiuitori,

De-a lungul istoriei noastre zbuciumate, am pierdut mult prea multe din cele ce se definesc patrimoniul cultural național mobil. Seneca se dăduse cu părerea că niciodată n-a fost vreun incendiu atât de pustiitor ca să nu mai rămână câte ceva și pentru alte incendii. Pentru a stăvili vreun eventual incendiu la propriu și la figurat, vă îndemn, stimați colegi, să votăm solidar acest proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Vă mulțumesc, doamnă Ciobanu.

Și acum reiterez: votarea va fi la sfârșitul ședinței.

Următorul proiect de Lege este proiectul nr.2688.

Prezintă domnul Ursachi, viceministru.

Domnul Dumitru Ursachi – viceministru al afacerilor interne:

Domnule Președinte al ședinței,

Domnilor deputați,

Vă prezint spre examinare dumneavoastră proiectul de Lege privind aderarea Republicii Moldova la Convenția privind statutul apatrizilor, adoptată la 28 septembrie 1954 la New York.

Necesitatea aderării Republicii Moldova la Convenția menționată este dictată de angajamentele asumate în cadrul Programului național de implementare a Planului de acțiuni „Republica Moldova – Uniunea Europeană” în domeniul liberalizării regimului de vize, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.122 din martie curent, Planul de acțiuni în domeniul migrației și al sistemului de azil pentru anii 2010 – 2011, cât și în contextul Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului pentru anii 2010 – 2020, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr.655.

Convenția din '54 privind statutul apatrizilor este instrumentul internațional care stabilește obligațiunile statelor în vederea asigurării drepturilor apatrizilor, fără discriminare pe motiv de rasă, religie sau țară de origine. În sensul Convenției respective, Moldova se obligă să garanteze apatrizilor drepturi și beneficii nu mai puțin favorabile decât cele acordate cetățenilor străini, în special dreptul la muncă, educație, dreptul la locuință, drept la liberă circulație, la libera practicare a unui cult religios, drepturi artistice, proprietate industrială, accesul la justiție, dreptul la autor și asistență publică și protecție socială etc.

Menționăm că, în prezent, 65 de state sînt parte la Convenția respectivă, printre care Italia, Ungaria, Franța Olanda, Suedia, Letonia și multe alte țări. Totodată, necesitatea aderării Republicii Moldova la Convenția privind statutul apatrizilor este argumentată prin demonstrarea angajamentului de cooperare a

Republicii Moldova în cadrul Comunității Internaționale pentru reducerea și eliminarea apatridiei, îmbunătățirea stabilității și relațiilor internaționale, continuarea procesului de armonizare a legislației în domeniul migrației la legislația Uniunii Europene și standardele internaționale, sporirea protecției drepturilor omului, oferirea apatrizilor aceluiasi drept la protecția națională atât în drepturi, cât și obligații.

Acest proiect a fost coordonat cu autoritățile naționale și internaționale, ale căror obiecții, propuneri au fost luate în considerație. Aprobarea proiectului necesită operarea unor modificări în legislația națională în vederea uniformizării acțiunii de apatrid. Totodată, menționez că Constituția Republicii Moldova, Legea privind statutul juridic al cetățenilor străini și apatrizilor, cât și Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova acordă cetățenilor străini și apatrizilor aceleași drepturi și libertăți, cât și pentru cetățenii Republicii Moldova, cu excepția drepturilor politice.

Implementarea prevederilor Convenției se va efectua din bugetul instituțiilor responsabile în limita resurselor disponibile. Prezentul proiect a fost discutat și în comisiile parlamentare, au fost luate în considerație observațiile respective. În contextul celor expuse, solicit susținerea proiectului respectiv.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Mulțumesc.

Întrebări, stimați colegi?

Cine a fost primul?

Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Noi am discutat acest proiect de lege și în cadrul comisiei și acolo au fost importante discuții. Eu am câteva obiecții la articolul 4 punctul 7, articolul 87⁴ și 87⁸, nu știu exact cum se pronunță în limba română, când e primo, secundo, terțio, quator, cam așa ar trebui să se pronunțe. Și, în primul rând, sînt câteva sintagme care lasă loc de coruptibilitate, din punctul nostru de vedere.

Domnul Dumitru Ursachi:

Cred că acesta este următorul proiect de lege.

Domnul Mihai Godea:

Următorul? Eu îmi cer scuze.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Doar o singură întrebare privind articolul 87² „Examinarea cererii.” Spuneți-ne, vă rog frumos, de ce ați solicitat ca termenul minim pentru prezentare să fie de 6 luni sau termenul maxim pînă la 1 an de zile. Credeți că o să fie foarte mulți solicitanți? Sau informația pe un solicitant va fi foarte complicat s-o dobîndiți?

Pentru că noi întotdeauna am încercat să simplificăm aceste lucruri, avînd în vedere că și cetățenii noștri uneori stau cu anii în rînd la tot felul de obțineri de acte.

Domnul Dumitru Ursachi:

Pot să vă răspund, da?

Domnul Valeriu Munteanu:

87².

Domnul Dumitru Ursachi:

Da. Deci anticipez că întrebarea dumneavoastră se referă la proiectul următor, articolul 87 din capitolul 10¹, care este suplimentar, deci se propune spre examinare. Dar vă răspund că aceste 6 luni de zile sînt stabilite de către legea deja intrată în vigoare, deci Legea nr.200 din '94, Legea cu privire la statutul juridic al persoanelor străine ș.a.m.d.

Acest termen este stabilit, 6 luni de zile, și de fiecare dată, dacă nu se reușește, cîte o lună de zile, dar nu mai mult de, iarăși, 6 luni de zile.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Igor Vrenea – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Stimate domnule ministru,

Spuneți, vă rog, care este necesitatea de a ratifica, să spunem, prezentul instrument internațional, dat fiind faptul că ea a fost adoptată, deci adoptată de către statele membre ale ONU în '54, adică cînd erau alte realități și erau, eu știu, alte justificări ale adoptării acestei Convenții decît cele existente la moment? Totuși sîntem aproape la 50 de ani, mai bine, de la momentul adoptării și pînă acum. S-au schimbat realitățile pe acest segment.

Domnul Dumitru Ursachi:

Deci aderarea, ratificarea de către Republica Moldova a Convenției respective se încadrează în Planul de acțiuni al Republicii Moldova, deci în acordul cu Uniunea Europeană, inclusiv pe segmentul respectiv al liberalizării regimului de vize.

Desigur că din '54 sînt multe țări care au deja 20, 30, 40 de ani de atunci, de cînd au aderat la această Convenție. Nouă ne-a revenit, probabil, timpul acum, cînd noi avem un vector respectiv. Sîntem, de fapt, în situația în care trebuie să ajustăm, să armonizăm legislația națională la standardele europene.

Dar, de fapt, vreau să vă spun că legislația în vigoare, un șir de legi, cum ar fi legile nr.200, nr.257, nr.253 și Constituția, articolul 19, deja prevăd, practic, majoritatea din condițiile acestei Convenții. Nimic deosebit nu-i în cazul de față. Următorul proiect se va axa mai mult pe modificări în legislație. Nu se deschide, nu se închide nici o porțiță absolut cît privește, eu știu, statutul juridic al străinilor, inclusiv a apatrizilor în Republica Moldova.

Domnul Igor Vrenea:

Deci dacă facem o privire asupra listei statelor care au ratificat respectivul instrument internațional, cele 65 de state, vedem că majoritatea au aderat la Convenția respectivă încă în anii '50 – '60, adică cînd erau alte, v-am spus, justificări ale existenței unei astfel de Convenții.

Ulterior, deci la nivel regional, Consiliul Europei a adoptat un șir de instrumente pe care noi le-am ratificat deja. Și noi sîntem parte, în primul rînd, la Convenția europeană privind cetățenia, unde sînt toate aceste instrumente. Și eu nu văd acum, care ar fi necesitatea ratificării acestei Convenții de către Republica Moldova?

Cu atît mai mult, că, dacă facem o privire prin Convenția respectivă, la articolul 10 expres este vorba despre consecințele celui de-la doilea Război Mondial și care au fost urmările referitor la procese imigraționiste.

Bine. Deci o a doua întrebare. Spuneți-mi, vă rog, de ce noi, iată în proiectul, care ni se propune noi să-l aprobăm astăzi, proiectul de lege, eu nu văd aici careva rezerve pe marginea aplicării Convenției. Fiindcă eu am analizat acele rezerve făcute de state încă în perioada cea și acele puține rezerve ale statelor care au aderat, să spunem în anii 90 și toate statele își rezervă dreptul de a aplica prevederile Convenției doar asupra persoanelor sau solicitanților care legal se află pe teritoriul respectivului stat.

Dar așa, noi, fără nici un fel de rezerve, o să iasă că o să deschidem o Cutie a Pandorei și toți acei care vor o să vină și o să solicite statutul de apatrid, recunoașterea anume în Republica Moldova. Ba mai mult, eu, pe un exemplu simplu, țara vecină, România, a făcut rezerva respectivă, presupunem persoana a intrat ilegal pe teritoriul României de pe teritoriul Republicii Moldova, așa? Deci statul în cauză n-o să examineze cererea de recunoaștere a statutului de apatrid, dar o să returneze pe teritoriul statului de tranzit Republica Moldova.

Noi, nefăcînd nici o rezervă la acest capitol, dacă e vorba la concret de articolele 27, 28 din Convenție, deci n-o să-l putem returna unui stat-terț de unde a venit el, dar o să fim nevoiți să-l adăpostim, cel puțin, 6 luni. Dar, pentru perioada aceasta, noi trebuie să-i oferim dreptul de a sta aici. Cu toate că el ilegal a venit la noi în țară. Iată, din aceste considerente, eu vă întreb: de ce noi nu facem sau n-am expus careva rezerve pe marginea aplicării prevederilor Convenției?

Domnul Dumitru Ursachi:

Întrebarea este clară. Vreau să vă informez, domnule deputat, că inițiativa Ministerului de Interne este bine venită, deoarece din cele 65 de state doar 18 – 20 de țări care au stabilit statutul acestor categorii de persoane străine, care au sau pretind să aibă statutul de apatrid. De aceea, noi și propunem în următorul proiect de lege un șir de modificări în legislația națională, pentru a stabili statutul acestui cetățean apatrid.

Cît privește rezervele, despre care dumneavoastră m-ați întrebat. Noi am discutat și la comisia respectivă. Așa a fost înțelegerea, că domnul președinte se va referi la rezervele despre care ați vorbit dumneavoastră și din România, și din Franța ș.a.m.d. Sînt rezerve, sigur că o să vorbească.

Domnul Igor Vrenea:

Deci e clar. Eu de ce spun despre rezerve? Dumneavoastră spuneți că veniți din urmă cu un pachet de modificări. Asta-i una. Noi la nivel național adoptăm. Dar odată ce noi ratificăm respectiva Convenție și n-am formulat rezerve, noi vom fi obligați să respectăm prevederile Convenției, fiindcă ele prevalează, inclusiv conformat prevederilor constituționale, față de cele naționale. De aceea, noi și trebuie, din start, să prevedem aceste rezerve aici, la momentul adoptării, adică la momentul ratificării Convenției.

Domnul Dumitru Ursachi:

Eu cred că dumneavoastră la întrebarea aceasta o să primiți un răspuns astăzi completamente de către comisie.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî – Frațiunea PCRM:

Domnule ministru,

Eu vreau să vă rog să nu induceți în eroare Parlamentul, să nu vorbiți despre faptul că acesta este un standard al Uniunii Europene. Aceasta este o Convenție a Organizației Națiunilor Unite, pe care nu au ratificat-o nici măcar toate țările europene, deci acesta nu este un standard. Faptul că dumneavoastră, Guvernul, ați acceptat cu ochii închiși ratificarea această Convenției și l-ați inclus în Planul cu privire la liberalizarea regimului de vize. Asta este problema Guvernului.

Și vreau să vă zic că este și un băț cu două capete. Pentru că dumneavoastră argumentați astăzi că ratificarea acestei Convenții este o condiție pentru liberalizarea vizelor, iar mîine, după ratificarea acestei Convenții, noi vom avea o insecuritate mai mare în Republica Moldova, pentru că vom avea cetățeni din țările din lumea a treia, și Uniunea Europeană ... va spun că asta este problema de ce nu acceptă liberalizarea regimului de vize.

De aceea, mai întîi de toate, trebuie să ne gîndim la interesele Republicii Moldova, după care să ratificăm Convenția. Cel puțin să formulăm rezerve, pentru ca să ne protejăm statul.

Mulțumesc.

Domnul Dumitru Ursachi:

Da, și eu vă mulțumesc.

Deci nici nu am avut de gând și n-am s-o fac în detrimentul interesului Republicii Moldova, și nu induc pe nimeni în eroare, pur și simplu, vreau să vă spun că nu este o condiție Convenția. Noi o să aducem la standardele europene legislația în vigoare. Legislația cât privește statutul străinilor. De aceea, Convenția nu este o condiție, este o recomandare. Dar, de fapt, tot ce se prevede în Convenție este prevăzut în legislația deja adoptată de către Moldova.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Alexandr Petkov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Eu am să am mai multe întrebări privind raportul din partea comisiei, dar și pentru dumneavoastră, domnule raportor.

Spuneți-mi, vă rog, deci ca să precizăm. Da, 65 de țări, ați spus, da? Aceasta este una. Doi. Sînteți astăzi în stare să ne spuneți care este textul exact din... pentru că se spune că este o cerință a Uniunii Europene. Deci cum ni s-a cerut nouă, Republicii Moldova, exact referitor la acest proiect sau la această ratificare?

Ce ne-a spus nouă Uniunea Europeană, dar exact, exact, nu că așa că vrem, nu vrem.

Domnul Dumitru Ursachi:

Cuvînt cu cuvînt.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule Diacov,

O să vină timpul dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Domnule raportor,

Vă rog.

Domnul Dumitru Ursachi:

Deci eu m-am referit și mai repet că nu este o condiție că, uite, dacă Republica Moldova nu ratifică această Convenție, va fi o problemă. Este o recomandare.

Domnul Alexandr Petkov:

A, nu este o condiție?

Domnul Dumitru Ursachi:

Este, da, sigur că este ..., dar este coordonată cu...

Domnul Alexandr Petkov:

Nu este o condiție. D-apoi, de ce ne veniți cu condiționări din partea Uniunii Europene atunci? Păi, uitați-vă în rapoarte. Dumneavoastră acum sînteți (*rîde*) consecvent în ceea ce spuneți? Deci de două ori ați venit în primă lectură și acum în a doua lectură să ne spuneți că sînt condițiile Uniunii Europene. Ca să ne spuneți astăzi că nu este condiția Uniunii Europene.

Domnul Dumitru Ursachi:

Deci această Convenție, ca și multe alte convenții, intră în cadrul...

Domnul Alexandr Petkov:

Eu..., domnule Președinte al Parlamentului,

Eu rog, pentru stenogramă, să introduceți, că noi astăzi nu îndeplinim condiția impusă de către Uniunea Europeană. Deci este o dorință a Alianței de guvernare.

Domnul Dumitru Ursachi:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Dacă vi-i mai ușor așa pe suflet, nici o problemă.

Microfonul nr.3.

Microfonul nr.2.

Domnul Vasili Șova – Frațiunea PCRM:

Vă mulțumesc.

Господин министр,

Не кажется ли Вам, что к этой Конвенции мы бы могли вернуться только после завершения демаркации нашей восточной границы и взятия под контроль въезда и выезда по всему сегменту молдо-украинской границы. В противном случае, вопросы национальной безопасности, а Вы представитель Министерства внутренних дел, ставятся под угрозу, с учетом возможности пересечения государственной границы без контроля и нахождения на территории страны. Вам не кажется, что мы преждевременно спешим ратифицировать эту Конвенцию?

Спасибо.

Domnul Dumitru Ursachi:

Deci noi înțelegem foarte bine că este, Republica Moldova are un segment, un teritoriu care nu este controlat de autorități. Însă în măsura în care organele respective, inclusiv Ministerul de Interne, controlează acest segment, am să vă spun că, în ultimii 10 – 15 ani, dacă să ne referim la un termen mai îndelungat,

n-au, în Republica Moldova n-au venit cu zecile, cu sutele de persoane, care au cerut statut de apatrid, care au cerut un alt statut al persoanelor străine, cu care Moldova a avut...

Domnul Vasili Şova:

Господин Министр,

Но это до тех пор, пока мы не ратифицировали эту Конвенцию. Сейчас, если мы ее ратифицируем, мы даем такое право. И второе: я думаю, господа депутаты, пожалуйста, задумайтесь над ратификацией этой Конвенции и предлагаю, до тех пор, пока мы не оставим за собой резервы, чтобы только легально, которые на территории, проникали на территорию Республики Молдова, только тех касается эта Конвенция. А что касается тех, кто нелегально, мы должны исключить распространение этой Конвенции на них. В противном случае, у нас будет хаос в стране. С годами, год, два пройдет, и мы получим очень много людей, которых уже единицы мы здесь имеем.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Da, vă rog.

Domnul Dumitru Ursachi:

Noi vorbim despre una dintre acele 8 categorii de persoane, de cetățeni cu statut de cetățeni străini în Republica Moldova.

Noi vorbim de persoane apatride, nu vorbim de refugiați, nu vorbim de cetățenii care solicită protecție umanitară. Noi nu vorbim de alte categorii de persoane străine. Noi vorbim doar de segmentul apatridiei.

Printre altele, pot să nimerească în această listă de persoane cu apatridie și cetățeni de origine moldovenească, care nu au la moment cetățenia, nu au cetățenie moldovenească și nu au a altei țări. Și vine, și solicită ca băștinaș cetățenia. Deci acesta este un segment din cele opt categorii de persoane străine, care vin, care locuiesc sau pretind să vină, să locuiască pe teritoriul Republicii Moldova.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Domnule vicepreședinte,

Vă rog.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

După mine dumneavoastră ați menționat aici, în plenul parlamentului, două aspecte foarte importante. Primul aspect. Ați menționat că niciodată nu veți veni cu un proiect care să dăuneze intereselor Republicii Moldova și poporului.

Și, imediat următorul aspect, ați menționat că această Convenție nu este impusă, nu este condiționată de către structurile Uniunii Europene pentru Republica Moldova.

Ca urmare al acestor declarații ale dumneavoastră, îmi apare întrebarea, înainte de a vota sau nu vota această Convenție.

Domnule ministru,

Spuneți-ne, vă rog, da, în caz de intrare în vigoare pentru Moldova a acestei Convenții, care va fi folosul sau ce va îmbunătăți în viața cetățenilor Republicii Moldova intrarea în vigoare a acestei Convenții? Și, anticipând un răspuns formal, v-aș ruga să nu vă referiți la unele iluzii sau povești că moldovenii vor circula mai liber în Uniunea Europeană. Concret, ce va fi de folos pentru Republica Moldova?

Domnul Dumitru Ursachi:

Noi vorbim aici de oferirea unui statut al cetățenilor, care deja locuiesc pe teritoriul țării, care nu au nici un statut, n-au nici o cetățenie. Și nici statut de apatrid nu au, pentru că nu au avut, nu au fost, nu a existat legislația.

Noi acum în legislație propunem acest capitol din proiectul de Lege nr.2483, pentru a stabili acest statut pentru acești cetățeni. Un statut de apatrid pe care dînșii nu-l au astăzi.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule ministru,

Totuși dumneavoastră sînteți în forul suprem în fața deputaților. Și eu observ deja a doua oară, cînd veniți cu astfel de convenții și ori din neștiință, ori din nedorință de a cunoaște induceți în eroare deputații. La noi legislația este perfectă și este reglementat statutul persoanelor fără cetățenie, al apatrizilor.

Noi, Republica Moldova, încă în anul 1999, cu suportul Comisiei de la Veneția, și în 2000 am adoptat o lege cea mai perfectă din cadrul Europei cu privire la cetățenie, care reglementează inclusiv statutul acestor persoane.

Și atunci cînd așa o persoană înaltă sus-pusă, cum este viceministrul afacerilor interne, spune că apatrizii, statutul apatrizilor acum în Republica Moldova nu este reglementat, cel puțin eu ajung la concluzia că mințiți forul legislativ.

Cadrul legal este perfect și această Convenție cu care dumneavoastră veniți, nu știu din ce cauză, din secolul trecut, pur și simplu, este o formalitate necesară nu Republicii Moldova, dar cred că unor altor structuri despre care dumneavoastră sau nu știți, sau nu vreți să spuneți cinstit.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? La microfonul nr. 4 întrebare sau nu? Nu.

Domnule ministru,

Vă mulțumesc.

Rog, comisia.

Domnul Igor Corman – Frațiunea PDM:

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege și constată că aderarea la această Convenție va contribui la sporirea protecției drepturilor omului și demnității persoanelor. În special, va permite ca apatrizii să beneficieze de drepturile și obligațiile lor fundamentale fără discriminare.

Totodată, aderarea Republicii Moldova la acest instrument internațional constituie un angajament ce rezultă din Planul de acțiuni „Republica Moldova – Uniunea Europeană” în domeniul liberalizării regimului de vize, precum și din planul de acțiuni în domeniul migrației și al sistemului de azil pe anii 2010 – 2011.

Totodată, Comisia, examinând cu multă atenție situația și experiența altor țări care au aderat la această Convenție și în baza articolului 38 al Convenției, au formulat un șir de rezerve sau declarații, 32 de țări au procedat astfel.

Deși că autorii proiectului consideră că prevederile legislației naționale, fac ca să nu fie necesare anumite rezerve, totuși, luând în considerare avizul Direcției juridice, dar și din opiniile exprimate de către membrii comisiei, noi propunem formularea următoarelor două rezerve.

Prima. Republica Moldova va aplica articolele 23 (unde este vorba de ajutorul public), 24 (unde este vorba de legislația muncii și de securitatea socială), 25 (asistența administrativă), 31 (expulzarea), în măsura în care legislația națională permite. Și aceeași rezervă au formulat-o și alte țări și ca să fie un filtru adițional comisia vine cu această propunere.

Și a doua rezervă. Cu referință la aplicarea articolului 27, Republica Moldova își rezervă dreptul de a elibera actele de identitate numai ale apatrizilor, care se află pe teritoriul său și cărora le-a fost acordat dreptul de ședere permanentă sau dreptul provizoriu de ședere în condițiile legislației naționale în vigoare.

Deci cu aceste două propuneri, venim cu inițiativa, ca astăzi să adoptăm acest proiect de lege în prima și în a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări pentru comisie? Cine a fost primul?

Microfonul nr. 3.

Domnul Vasili Șova:

Спасибо, уважаемый господин Председатель.

И все-таки, скажите, Украина ратифицировала эту Конвенцию? Если да, то, с какими резервами? У нас восточная граница имеет большие дыры. Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Deci eu nu regăsesc Ucraina în această listă și în lista rezervelor formulate sau a declarațiilor, nu văd Ucraina aici.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Vasili Şova:

Предложение: отложить пока ратификацию этой Конвенции. Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 2.

Domnul Igor Vrenea:

Mersi.

Eu cred că noi nu trebuie să recurgem astăzi la votarea în două lecturi. Să aşteptăm şi cu amendamentele poate pe marginea rezervelor.

Domnul Igor Corman:

Stimate domnule deputat,

Dacă aveţi propuneri concrete, vă rog să le faceţi, dar alte propuneri nu au fost formulate. Încă o dată vă aduc la cunoştinţă că am discutat în detalii acest proiect în cadrul comisiei.

Domnul Igor Vrenea:

Aţi discutat la comisie...

Domnul Igor Corman:

Şi dacă alte amendamente...

Domnul Igor Vrenea:

Acum discutăm în plen şi noi avem dreptul să formulăm propuneri, dacă le avem, amendamente în scris.

Domnul Igor Corman:

Da, dar dacă dumneavoastră nu aveţi opiniile.

Domnul Marian Lupu:

Opinia dumneavoastră a fost auzită, da.

Microfonul nr. 3.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulţumesc.

Domnule raportor,

Vrem să vă asigurăm că o să avem foarte multe obiecţii şi rezerve. Să nu credeţi cumva că n-o să le avem.

Spuneţi-mi, vă rog, pornind de la ceea ce a spus predecesorul dumneavoastră, antivorbitorul şi de la ceea ce este scris cu semnătura dumneavoastră, deci câte totuşi sînt ţări: 65 sau 68? Ca să cunoaştem.

Domnul Igor Corman:

Domnule deputat,

Cît de relevantă este întrebarea dumneavoastră: 65 sau 68?

Domnul Alexandr Petkov:

Foarte relevantă, pentru că aceasta vorbește despre faptul, despre gradul de pregătire. Da, pentru că oamenii, care au făcut careva analize, trebuie să cunoască la concret, putea să fie aici și 78, să-mi spuneți. Pentru că astăzi am auzit de la viceministru că nu este o condiție a Uniunii Europene, precum este scris de dumneavoastră în raportul subsemnat de către dumneavoastră, că este un angajament ce rezultă din Planul de acțiuni, precum și din Planul de acțiuni în domeniul migrației și al sistemului de azil. Păi, cum adică?

De două ori vine aici pentru prima lectură și a doua lectură și astăzi ca să auzim, de fapt, nu este un angajament. Este așa o dorință.

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

În primul rînd, pentru mine, ca raportor...

Domnul Alexandr Petkov:

Petkov.

Domnul Igor Corman:

Din partea comisiei nu este relevant 65 sau 68 de țări au aderat sau nu.

Domnul Alexandr Petkov:

Bine, am trecut de 65. Mai departe. Este un angajament sau nu este un angajament?

Domnul Igor Corman:

În al doilea rînd, această Convenție se regăsește în Planul de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize. Dumneavoastră astăzi nu faceți altceva decît să veniți cu niște obiecții neîntemeiate, neavînd propuneri concrete la acest proiect de lege...

Domnul Alexandr Petkov:

Este opinia dumneavoastră. Și vă rog foarte mult, să nu-mi dați acum aprecieri despre relevanță.

Domnul Igor Corman:

Și eu nu înțeleg de ce dumneavoastră nu recunoașteți că nu aveți absolut nimic concret, dar creați un impediment în calea implementării acestui plan de acțiuni.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule Corman,

Dumneavoastră, din câte cunosc eu, ați fost diplomat și știți foarte bine că orice virgulă contează. În condițiile în care dumneavoastră nu cunoașteți câte țări concret au fost, nici măcar nu știți dacă Ucraina, vecinul nostru de pe segmentul care nu este demarcat astăzi, nu a fost printre țările care au ratificat această Convenție, cum puteți astăzi să veniți să ne spuneți nouă că noi venim cu niște propuneri irelevante. Noi venim cu propuneri foarte relevante. Aceasta dumneavoastră ați venit...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Petkov,

Întrebarea mai departe.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, întrebarea este. Din care țări deci astăzi deja noi avem în Moldova stabiliți apatrizii care nu pot fi reglementați prin legea respectivă, cum a spus domnul viceministru. Aceasta se cunoaște?

Domnul Igor Corman:

Domnule Petkov,

Domnul viceministru v-a spus, eu cred, dacă ați vrut să-l ascultați, că legislația națională ea este destul de înaintată în acest domeniu. Și tocmai acesta și era argumentul, că nici nu ar trebui să formulăm careva rezerve.

Domnul Alexandr Petkov:

Păi, care este argumentul atunci, ca să ratificăm această Convenție?

Domnul Igor Corman:

Și ce strică ratificarea acestei Convenții? Puteți să-mi spuneți care este problema?

Domnul Alexandr Petkov:

Acum permiteți-mi.

Domnul Igor Corman:

Chiar dacă ea nu aduce prea multe avantaje, să spunem, pentru statutul apatrizilor că deja legislația este...

Domnul Alexandr Petkov:

Acum permiteți-mi, vă rog.

Domnul Igor Corman:

Dar cu ce strică această?

Domnul Alexandr Petkov:

Permiteți-mi, vă rog, poate dumneavoastră n-ați fost atent, da? Dar eu citesc acum avizul Direcției juridice, care zice clar, totodată, atragem atenția asupra faptului că majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene au formulat rezerve la diverse prevederi ale Tratatului și nu au transpus în practică un șir de dispoziții. Deci cum, adică, noi putem astăzi să spunem că este o cerință a Uniunii Europene. La ce bun este Convenția aceasta astăzi, dacă însăși Uniunea Europeană nu a transpus în viață această Convenție?

Domnul Igor Corman:

Domnule Petkov,
Noi am formulat două rezerve concrete.

Domnul Alexandr Petkov:

Două rezerve?

Domnul Igor Corman:

Care, din punctul nostru de vedere...

Domnul Alexandr Petkov:

Dumneavoastră puteți să ne spuneți câte rezerve au formulat țările Uniunii Europene, majoritatea țărilor? Subliniez, majoritatea țărilor. Sînt rezerve?

Domnul Igor Corman:

Țările au formulat rezervele pe care au considerat de cuviință să le formuleze, luînd în considerare legislația lor națională.

Domnul Alexandr Petkov:

Noi propunem să nu ratificăm această Convenție, să nu ne grăbim.

Domnul Marian Lupu:

Nu, aceasta deja a treia oară noi vă auzim, poziția este clară.

Domnul Alexandr Petkov:

Noi putem să zicem a zecea oară, domnule Președinte, vă rog foarte mult să mă ascultați. Noi propunem să nu ne grăbim. Avem foarte multe rezerve.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Petkov,
Eu vă spun, este a treia oară cînd se exprimă Frațiunea, poziția Frațiunii noi am înțeles-o. Nu vă deranjați. Alte întrebări?
Microfonul nr. 5.

Doamna Corina Fusu:

Deja observăm că a devenit o tradiție, atunci când în Parlament se discută proiecte de lege, pe care Republica Moldova și le-a asumat în vederea semnării acordului de asociere, liberalizării regimului de vize, creării zonei de liber schimb aprofundat și cuprinzător. Frațiunea Partidului Comuniștilor se opune cu înverșunare, așa cum s-a opus și nu a votat recomandările comitetului de cooperare „Uniunea Europeană – Republica Moldova”. Și am observat că acest partid se opune cu înverșunare atunci când vine vorba de proiecte de lege care ar schimba și mentalitatea noastră care, pe alocuri, din păcate, mai rămîne una mult sovietizată. Întrebarea mea este următoarea. Acești... aceste persoane există în Republica Moldova, apatrizii există în...?

Domnul Igor Corman:

Doamnă deputat,
Ei există, sînt peste 2000 de apatrizi.

Doamna Corina Fusu:

Ei există. Deci această, ratificarea acestei Convenții nu face altceva decît să legitimizeze existența lor, aflarea lor pe teritoriul Republicii Moldova.

Domnul Igor Corman:

Exact. Și majoritatea dintre ei sînt chiar foștii cetățeni, să spunem așa, ai Uniunii Sovietice, care și-au pierdut pașapoartele, sînt de etnie rusă, ucraineană, bielorusă. Aceștia, de fapt, sînt majoritatea care fac parte din această categorie.

Doamna Corina Fusu:

Partidul Liberal va vota ratificarea acestei Convenții, pentru că este o Convenție care apără drepturile fundamentale ale omului.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Doamna Oxana Domentii:

Pentru că Frațiunea noastră a fost vizată, vrem să menționăm că PCRM se va opune oricărui act legislativ, care este în dezinteresul țării ori riscă să pună stabilitatea sau securitatea Republicii Moldova în pericol.

Domnul Igor Corman:

Ar fi bine să aduceți și niște argumente, și nu doar declarații de acestea așa, populiste.

Doamna Oxana Domentii:

Eu am adus suficiente argumente, domnule Corman.

Domnul Marian Lupu:

Bine, mulțumesc.

Domnule Corman,

Sînteți liber.

Domnule Petkov,

Ați fost la microfon deja.

Stimați colegi,

Nr. 2866, am înregistrat propunerea pe marginea acestui proiect. Precum ne-am înțeles, procedura de vot va fi la sfîrșitul ședinței, inclusiv pe acest proiect propunerea comisiei a fost să examinăm posibilitatea votării în prima și în a doua lectură.

Continuăm, proiectul de Lege nr.2483 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Guvernul.

Domnul Dumitru Ursachi:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Prezint spre atenția dumneavoastră proiectul de Lege privind modificarea și completarea unor acte legislative, elaborat în vederea ajustării legislației naționale la prevederile Convenției.

Acest proiect presupune modificarea și completarea Legii nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, Legea nr. 273 din 9 noiembrie '94 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, Legii nr. 275 din '94 cu privire la statutul juridic al cetățenilor străini și apatrizilor în Republica Moldova și a Legii cetățeniei în Republica Moldova nr. 1024 din 2 iunie 2000.

Necesitatea elaborării proiectului menționat rezultă din angajamentele Republicii Moldova, asumate în contextul Programului național de implementare a Planului de acțiuni „Republica Moldova – Uniunea Europeană” în domeniul liberalizării regimului de vize, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.122 din martie curent, cît și în vederea implementării strategiei naționale în domeniul migrației și azilului.

Convenția din 1954 privind statutul apatrizilor stabilește expres angajamentele statelor în materie de recunoaștere a drepturilor și libertăților apatrizilor pe teritoriul statelor-membre.

În acest sens, menționez că, conform legislației naționale și anume Constituției Republicii Moldova, Legii privind statutul juridic al cetățenilor străini și apatrizilor, Legii cu privire la regimul străinilor în Republica Moldova, cetățenii străini și apatrizii se bucură de aceleași drepturi și libertăți, cît și cetățenii Republicii Moldova: dreptul la locuință, dreptul la muncă, la studii, protecție, cu excepția drepturilor politice.

Prin urmare, proiectul propus are menirea de a modifica legislația în vigoare a Republicii Moldova, pentru a propune un mecanism de oferire a statutului cetățenilor, a statutului de apatrid.

De aceea, și în Legea nr. 200 din 2010, Legea privind regimul străinilor, se propune un capitol nou – capitolul X¹, care prevede un șir de adaosuri, de suplimente la legislația în vigoare, la această lege, pentru a stabili modalitatea mecanismului de oferire a statutului de apatrid.

Această modificare are ca scop și evidența tuturor cetățenilor cu statut de apatrid în Republica Moldova pentru înregistrarea acestor cetățeni și oferirea lor în legătură cu... în baza, în temeiul legii, deci a acestui statut.

În legislație, în proiectul de lege nu sînt prevăzute cheltuieli suplimentare din buget de la autoritățile respective.

Avizul de la Ministerul Finanțelor este pozitiv și se încadrează în bugetele respective ale ministerelor cointeresate în modificarea acestei legi.

În acest sens, rog să susțineți acest proiect de modificare a legislației.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări sînt?

Vă rog, microfonul nr.2.

Domnul Igor Vrenea:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Noi, îmi cer scuze, nr. 2483 acum examinăm sau douăzeci și cinci...

Domnul Marian Lupu:

Da, nr. 2483.

Domnul Igor Vrenea:

Nr. 2483.

Așa, spuneți-mi, vă rog, domnule ministru,

Referitor la articolul 87¹, procedura de determinare a statutului de apatrid, în ce va consta, iată, examinarea din oficiu a nu știu ce, a persoanei care nu are cetățenie să-i determinăm. Cum din oficiu va avea loc? Iată, mecanismul acesta mie nu mi-i clar.

Domnul Dumitru Ursachi:

În cazul în care pe teritoriul Republicii Moldova este stabilită o persoană care nu are documente de identitate, nu are cetățenia oricărui stat, deci, din oficiu, organele respective din Ministerul de Interne, cu susținerea altor ministere, Ministerul Tehnologiilor Informaționale, Ministerul Muncii, deci se verifică această persoană.

Deci noi ne autosesizăm, Ministerul de Interne, mai corect Serviciul Migrație și Azil, și lucrăm cu această persoană, ca aceste persoane să se ofere, deci conform legislației în vigoare, să fie luată o decizie, ce fac organele respective, îl

expulzează, îl întreține în Centrul de plasament, motivul, circumstanțele în care a nimerit pe teritoriul Republicii Moldova.

Deci este un mecanism întreg atât legislativ, cât și organizatoric, ca să fie stabilit statutul acestei persoane și decizia organelor respective.

Domnul Igor Vreema:

Vedeți că aici e vorba de procedura de recunoaștere din oficiu. Adică, persoana nu dorește să-i fie recunoscut statutul acesta, dar organul competent național, din oficiu, vrea să-i recunoască.

Iese un nonsens aici. Unul vrea, dar... Adică, el nu vrea, dar noi vrem ca să-i recunoaștem. Pentru ce?

Domnul Dumitru Ursachi:

Deci la statutul de apatrid poate să se adreseze cetățeanul respectiv cu cerere sau autosesizarea organelor respective. Pe urmă, în procesul examinării, dacă această persoană nu se găsește în căutare internațională, dacă nu este bănuțită în crime contra păcii, contra omenirii, deci se verifică pe parcursul celor 6 luni despre care am vorbit, ce prezintă această persoană, cum a nimerit pe teritoriul Republicii Moldova. Ca să se ia o decizie respectivă.

Din oficiu, nimeni nu o să-i ofere nimănui statutul de apatrid, dacă această persoană nu are acest, nu are argumentare, nu are motivație.

Domnul Igor Vreema:

Vedeți că aici e vorba de procedura, anume de procedura de recunoaștere a statutului de apatrid. De aceea și spun, e una că dumneavoastră veți întreprinde sau organul abilitat va întreprinde unele măsuri de a identifica persoana, de unde a venit, cum a ajuns pe teritoriul republicii. Asta-s cu totul altceva.

Dar procedura de recunoaștere din oficiu, pentru ce statul nostru să-și asume așa obligațiuni prin legislație că trebuie din oficiu să-i recunoaștem. Dacă s-a constatat că-i ilegal, nu mai trebuie să recurgem ulterior la procedură de recunoaștere.

Bine. A doua întrebare. Deci articolul 87 cu insigna doi, alineatul (2). Pe parcursul examinării cererii, în procedură, am în vedere de recunoaștere a apatridiei, autoritatea competentă pentru străini întreprinde măsurile necesare pentru colectarea informațiilor de la locul de naștere ș. a. m. d.

Spuneți-mi, vă rog: cum autoritatea respectivă va colecta materialele respective dacă se adeverește că statul de unde provine el de naștere, să zicem, nu are relații diplomatice cu Republica Moldova? Cum vom face chestia aceasta?

Domnul Dumitru Ursachi:

Sînt și așa cazuri, însă organele abilitate sînt obligate să stabilească... Această persoană poate să spună că este născută în Asia, dar nu corespunde realității. De aceea și se oferă 6 luni de zile ca să fie stabilit în ce măsură el este onest cu autoritățile Republicii Moldova, în ce măsură el răspunde corect la toate întrebările: unde s-a născut, unde a fost... cu ce scop a venit în Republica Moldova.

Deci chiar dacă nu sînt tratate bilaterale sau acorduri între Republica Moldova și țara respectivă, de unde dumnealui provine, sînt și alte modalități diplomatice prin care se poate de stabilit.

De aceea și se oferă acest termen de 6 luni de zile ca să fie stabilit ce prezintă această persoană, ce dorește în Republica Moldova, cu ce scop, care sînt circumstanțele, ca să fie luată o decizie, ori se expulzează, ori i se oferă statut de apatrid, dacă dînsul o cere sau de persoană refugiată, sau de persoană care solicită protecție umanitară ș. a. m. d.

Domnul Igor Vrenea:

Vedeți că la articolul 87¹ alineatul (6) din proiect se spune clar că persoana dacă nu... a solicitat să-i fie recunoscut statutul de apatrid, dar n-a depus nici un document, organul nostru național solicită documentele de pe unde consideră el.

De aceea și v-am întrebat, iată, cu statele acestea cu care n-avem sau nu o să ne prezinte nici un document și autoritatea națională este obligată, ulterior, să adopte decizia în baza documentelor de care o să dispună.

Dar, pînă la urmă, se constată că nu dispune de nici de un document și nu știu în ce bază o să adopte o decizie.

Domnul Dumitru Ursachi:

Deci persoana respectivă poate să dorească să obțină statut de apatrid, însă organele respective, după cercetarea respectivă, poate să-i ofere un alt statut, nu de apatrid, de refugiat, de persoană care solicită protecție umanitară ș. a. m. d.

Deci solicitarea lui asta nu înseamnă că lui imediat o să-i ofere statut de apatrid...

Domnul Marian Lupu:

Bine. Domnul...

Domnul Igor Vrenea:

El a solicitat apatridia, nu a solicitat alt statut.

Domnul Dumitru Ursachi:

Dînsul poate să solicite ce dorește, dar conform...

Domnul Marian Lupu:

El și cetățenia poate să solicite, dar este lege.

Domnul Igor Vrenea:

Asta-i și chestia...

Domnul Marian Lupu:

Bine. Microfonul nr.4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu îmi cer scuze că am intervenit la proiectul anterior. Oricum, ele sînt legate între ele și de aceea credeam că discutăm aceasta.

Ca să-i răspund colegului Vremea, e simplu. Întîi stabilim relații diplomatice, și după care colectăm informații.

Sigur că este o problemă. Este o problemă pe care proiectul de lege n-o rezolvă. În cazul în care instituția abilitată intră în dificultatea colectării informației despre solicitant, deci cum motivează, de exemplu, refuzul, pentru că lipsa de informații nu cred că poate servi drept temei. Dar, mă rog, vedem.

Aici, la articolul 87, spuneam, sînt mai multe lucruri care ar putea crea situații de coruptibilitate. Deci alineatul (1) articolul 84⁴, ulterior depunerii cererii. Nu se precizează cît de mult timp ulterior, pentru că dă dreptul instituției abilitate să decidă: 3 zile, 5 zile, 20 de zile, 100 de zile. Lucrurile cred că trebuie clarificate.

De asemenea, 87 cu valența 8, „există motive serioase să se considere”. Iarăși este o sintagmă care poate crea confuzii.

La articolul 87 cu valența 8 este noțiunea de „infrațiune nonpolitică”, săvîrșită de solicitant în țara sa de origine. Dar legislația națională nu definește această sintagmă, acest termen de „infrațiune nonpolitică”.

Probabil ar trebui de gîndit aici și de mai schimbat. Deci toate aceste observații pe care le am, sînt mai degrabă observații decît întrebări, cred că va trebui în lectura a doua să le lucrăm bine, în așa fel ca să eliminăm orice situație.

Vă mulțumesc.

Și acum, domnule Președinte, îmi cer scuze, mă retrag pentru o dezbatere privind reforma CCCEC-ului pe jumătate de oră și revin.

Domnul Marian Lupu:

Domnule ministru,

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de lege nominalizat și relatează următoarele. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a Guvernului în corespundere cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului.

În corespundere cu nota informativă, proiectul de lege a fost elaborat în scopul ajustării legislației naționale cu prevederile Convenției privind statutul apatrizilor, adoptată la 28 septembrie 1954 la New York.

Această convenție este un instrument internațional primar care are drept scop să reglementeze și să îmbunătățească statutul apatrizilor, să asigure ca apatrizii să beneficieze de toate drepturile și libertățile fundamentale fără discriminare.

În acest sens, proiectul de lege cu referință urmează a modifica și completa Legea privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, Legea cu privire la sistemul juridic al cetățenilor străini și apatrizilor în Republica Moldova, Legea cetățeniei, Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova.

Pe marginea acestui proiect s-a expus pentru dezbateră în cadrul ședințelor plenare Comisia drepturile omului și relații interetnice, Comisia protecție socială, sănătate și familie, Comisia agricultură și industrie alimentară.

Respectiv, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, Comisia administrație publică și dezvoltare regională n-a adoptat o decizie din lipsa majorității voturilor, iar Comisia mediu și schimbări climatice a propus respingerea proiectului.

Acest proiect a fost avizat și de către Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului.

Obiecțiile și propunerile de modificare și completare vor fi luate în considerare la definitivarea proiectului pentru dezbateră în a doua lectură.

În rezultatul examinării proiectului în cadrul comisiei, comisia propune aprobarea proiectului cu referință de către Parlament în primă lectură.

Domnul Marian Lupu:

Da, deci propunerea comisiei, prima lectură, da?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Eu, stimați colegi,

Propun, aici este și coraportul din partea Comisiei politică externă și integrarea europeană, dar este anexat la setul de documente. Important este raportul comisiei sesizate în fond.

Continuăm. Proiectul de Lege nr.2582 privind integrarea străinilor în Republica Moldova. Guvernul.

Da, astăzi masiv ne ocupăm de străini.

Domnul Iurie Cheptănaru – viceministru al afacerilor interne:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Ministerul Afacerilor Interne a elaborat proiectul de Lege privind integrarea străinilor în Republica Moldova în contextul realizării obiectivelor 2536 a Programului național de implementare a Planului de acțiuni „Republica Moldova – Uniunea Europeană” în domeniul liberalizării regimului de vize, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 122 din 11 martie 2011, și constituie un pas important în procesul de integrare europeană.

Proiectul transpune parțial prevederile Directivei Consiliului Europei din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii, pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoane care, din alte motive, au nevoie de protecții internaționale și referitoare la conținutul protecției acordate.

Legislația în vigoare a Republicii Moldova nu conține restricții în drepturi pentru străinii care se află în mod legal pe teritoriul țării și îi echivalează în toate drepturile, cu excepția celor politice cu cetățenii Republicii Moldova.

Totodată, atât Legea nr. 200 cât și Legea nr. 270 prevăd acordarea asistenței pentru integrarea străinilor în viața economică, socială și culturală a societății moldovenești prin desfășurarea programelor de integrare, cu implicarea tuturor autorităților competente ale statului.

Proiectul de lege are drept scop reglementarea procesului de facilitare a integrării străinilor în societatea moldovenească în vederea prevenirii și combaterii marginalizării sociale a acestora, adaptării la condițiile societății moldovenești și asigurării autonomiei financiare a acestora.

Procesul de integrare se va desfășura prin crearea unui mecanism de conlucrare interinstituțional și cu implicarea societății civile, iar Ministerul Afacerilor Interne, prin intermediul autorității competente pentru străini, adică Biroul Migrației și Azil, va asigura procesul de coordonare.

Categoriile de străini care vor beneficia de integrare sînt străinii titulari ai dreptului de ședere provizorie pentru reintegrarea familiei, străinii titulari ai dreptului de ședere provizorie în scop de muncă, pentru studii, pentru activități umanitare și religioase, străinii titulari ai dreptului de ședere permanentă, persoanele cărora li s-a recunoscut statutul de apatrid în Republica Moldova, străinii care au obținut în Republica Moldova statut de refugiat, protecție umanitară sau azil politic.

Pentru realizarea procesului de integrare a străinilor se preconizează desfășurarea unor activități concrete din partea autorităților publice centrale și locale cu implicarea organizațiilor internaționale și a societății civile.

Aceste activități presupun organizarea sesiunilor de acomodare socioculturală pentru cunoașterea valorilor și a tradițiilor naționale, a sistemului de organizare politico-administrativă a Republicii Moldova, cursurilor de studiere a limbii de stat, informare și consiliere cu privire la modalitățile accesului la piața forței de muncă, la servicii medicale și la măsuri de protecție socială, servicii de orientare și formare profesionale în scopul facilitării integrării economice în corelație cu capacitățile și necesitățile de pe piața forței de muncă în Republica Moldova.

Totodată, pentru beneficiarii unei forme de protecții vor fi desfășurate programe individuale de integrare.

Acest proiect constituie un răspuns la necesitatea de asigurare a realizării drepturilor străinilor aflați legal pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv dreptul la naturalizarea acestora.

În același timp, trebuie de specificat faptul că o guvernare eficient, economică, ci trebuie să includă și mecanisme prin care persoanele să-și poată exercita drepturile și libertățile legale.

Implementarea proiectului menționat se va efectua din bugetul instituțiilor responsabile în limita resurselor disponibile, precum și cu atragerea surselor externe de finanțare.

Solicităm să susțineți acest proiect.

Domnul Marian Lupu:

Da. Întrebări?

Domnule vicepreședinte,

Vă rog.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule autor,

Domnule ministru,

Eu vă mulțumesc că ați citit din nota informativă, dar am două întrebări. La începutul informației, dumneavoastră ați menționat că acest proiect de Lege despre integrarea străinilor în Republica Moldova reiese din angajamentul Republicii Moldova față de Uniunea Europeană. Sigur că noi deja ne-am deprins că orice lege prezentată în Parlament reiese numai din acest angajament. Dar totuși, pentru a clarifica această situație, prima întrebare a mea este legată de faptul să citiți expres unde este prevăzut și cum este explicat acest angajament că Republica Moldova ar trebui să adopte acest proiect de lege anume în această redacție sau cu acest conținut? Vă rog. Aceasta e prima întrebare.

Domnul Iurie Cheptănar:

Vă răspund.

Domnule deputat,

Întrebarea aceasta a fost și la precedentul viceministru și, dacă dumneavoastră ați fost atent aici, am citit: în contextul realizării obiectivelor 25 ale Programului Național de Implementare a Planului de acțiuni „Republica Moldova – Uniunea Europeană” în domeniul realizării regimului de vize. Aici n-am spus nicăieri. Dumneavoastră nu ați fost atent.

Domnul Artur Reșetnicov:

Și, vă rog, concret, unde e prevăzut despre statutul străinilor acolo unde citiți.

Domnul Iurie Cheptănar:

N-am înțeles.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci unde este acest angajament că Republica Moldova este obligată la ziua de astăzi să adopte acest proiect de lege.

Domnul Iurie Cheptănar:

Reiese din Hotărârea Guvernului nr.122 din 11 martie 2011.

Domnul Artur Reșetnicov:

Nu, Domnule ministru,

Dumneavoastră ați spus că este angajamentul Republicii Moldova față de structurile europene. Eu vă rog să citiți unde este această obligație.

Domnul Iurie Cheptănar:

Vreți să vă dau să citiți dumneavoastră, dacă am citit așa?

Domnul Artur Reșetnicov:

Eu înțeleg că nu este și e clar acest răspuns. Și, cu permisiunea dumneavoastră, voi trece la a doua întrebare. În final, ați spus că acest proiect nu va necesita preț sau cost suplimentar din partea Republicii Moldova și, eventual, vor fi careva resurse externe.

Dar vreau să menționez că din tot conținutul legii reiese anumite angajamente materiale și financiare, pe care autoritățile moldovenești vor fi obligate să le îndeplinească, începînd de la cursuri de reintegrare și finalizînd cu condiții de asigurare socială, care sînt, de fapt, egale cu acele pe care le au cetățenii Republicii Moldova.

Mai mult decît atît, în proiect propuneți, de exemplu, că acești străini, beneficiari de programe, pot beneficia de cazarea în spații special amenajate. Aceasta prezumează obligația Republicii Moldova de a construi aceste spații, de a-i caza și de a-i întreține.

Și, uitați-vă, ce se întîmplă, în condițiile în care populația Republicii Moldova devine tot mai săracă și mai săracă, în care statul nu este în stare să asigure condiții elementare de viață a cetățenilor Republicii Moldova, dumneavoastră veniți cu un proiect de lege prin care Republica Moldova s-ar angaja să asigure condiții, cred că europene, dar nu standarde moldovenești pentru străini, care va costa sume extraordinar de mari. De unde vom lua noi acești bani, cînd nu sîntem în stare să asigurăm cetățenii Moldovei, pe străinii? Vă rog să-mi răspundeți.

Domnul Iurie Cheptănar:

Dacă dumneavoastră nu ați fost atent nici la ceea ce am spus la urmă. Înseamnă că implementarea proiectului se va ...

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule ministru,

Dumneavoastră sînteți în fața Parlamentului, toți sînt atenți. Vă rog să răspundeți la întrebare.

Domnul Iurie Cheptănar:

Vă lămuresc cum am citit: implementarea proiectului se va efectua din bugetul instituțiilor responsabile, în limita resurselor disponibile, precum și cu atragerea surselor externe financiare.

Dumneavoastră știți că, în momentul de față, noi avem, amplasat în zona Aeroportului, Centrul pentru solicitanții de azil de 200 de locuri. În momentul de față, acolo sînt 18 persoane. Și ceea ce ține de, dumneavoastră cum ați spus, apartamente sau ... în limitele legislației și în limitele bugetului care este.

Mai mult ca atît, sînt organisme internaționale, cum ar fi Înaltul Comisariat de Refugiați în Republica Moldova, care acordă asistență financiară.

Domnul Artur Reșetnicov:

Și considerați că, în condiții de criză mondială, ei vor acoperi cheltuielile pentru străinii din Republica Moldova?

Domnul Iurie Cheptănar:

Eu pot să vă spun, dacă dumneavoastră doriți, cîți cetățeni avem în momentul de față din categoria ... și anume dintre care străini avem 145, dintre care 55 refugiați și 90 beneficiari de protecție umanitară. În fiecare an, se acordă, adică dacă luăm de la anii 2006, s-au acordat ca refugiați în 2006 la 87 de persoane, în 2007 – la 26, în 2008 – 27 de persoane, în 2009 – 30 de persoane, în 2010 – 27 de persoane.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule ministru ...

Domnul Iurie Cheptănar:

2011 ...

Domnul Artur Reșetnicov:

... eu vă mulțumesc pentru aceste cifre.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Artur Reșetnicov:

Dar dumneavoastră, în calitate de ministru de interne, trebuie să cunoașteți că există diferite situații. Cu probleme majore s-a ciocnit, de exemplu, recent, Italia cînd, în urma așa-ziselor revoluții de primăvară, sute de mii de refugiați au venit în Italia. Și care au fost problemele Italiei? De ce noi nu putem să prevedem că pe

viitor ar putea să vină și în Republica Moldova mii, sute de mii de refugiați și străini?

Domnul Iurie Cheptănar:

Vreau să vă spun că se acordă statut de refugiat pe parcursul unui an la 5% dintre acei care solicită.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Este regretabilă poziția domnului vicepreședinte al Parlamentului, Artur Reșetnicov, din câte înțeleg, reprezintă poziția PCRМ-lui, dacă atîta respect o să arătăm noi față de acei 145 de străini, pe care îi avem pe teritoriul Republicii Moldova, nu putem să cerem, să solicităm respect față de acei un milion de moldoveni care sînt plecați în zeci de state ale Europei și ale lumii.

Noi ne dorim pentru cetățenii noștri tot felul de drepturi, dar cînd avem 145 de oameni, care, în virtutea unor vitregii ale sorții, au ajuns pe teritoriul Republicii Moldova, trebuie să ne comportăm ca stat și nu ca partid, domnule Reșetnicov.

Și acum, domnule ministru, o întrebare. Noi ... eu salut inițiativa legislativă, este una foarte bună, venită din partea Ministerului de Interne. În mod special, vrem să salutăm faptul că vor fi organizate cursuri de studiere a limbii române pentru acei care vin în Republica Moldova și au statut de străini.

Dar, pentru lectura a doua, avem o propunere: ca să fie inclusiv organizate cursuri de studiere a istoriei și civilizației românești. Pentru că acești cetățeni, care vin și vor rămîne pe teritoriul Republicii Moldova, să se integreze plenar, să devină cetățeni adevărați ai acestei țări. Să nu mai avem situația în care unii cetățeni ai Republicii Moldova nu știu de unde vin și încotro merg.

Mulțumesc.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Folosesc dreptul la replică deputatului Munteanu. Înțeleg grija pe care o aveți față de apatrizi și față de cetățenii străini.

Domnule Munteanu,

Liniștiți-vă, не дергайтесь. Dar vreau să vă spun că, ultimii 2 – 3 ani, noi am observat grija deosebită a Partidului Liberal și al Alianței în general față de cetățenii Republicii Moldova. Și, în urma acestei griji, cetățenii ... 80% se consideră deja foarte săraci. Astă dinamică vă place?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi – Frațiunea PLDM:

Stimate domnule viceministru,

Pentru a clarifica această confuzie în sală, vă adresez prima întrebare. Legea prevede drepturile privilegiate pentru străini sau drepturi egale cu cetățenii Republicii Moldova? Și, tot în acest context, este vorba de străini în general sau de străini care au un statut legal pe teritoriul Republicii Moldova?

Domnul Iurie Cheptănar:

La prima întrebare. Înseamnă că statut egal cu cetățenii Republicii Moldova .
Și a doua întrebare n-am ...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dacă e vorba de străinii care au un statut legal în Moldova sau de toți străinii care, mă rog, din întâmplare sînt pe teritoriul Republicii Moldova?

Domnul Iurie Cheptănar:

Acei care au un statut legal în Republica Moldova.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Deci noi vorbim despre străini care au statut legal în Republica Moldova și drepturi egale cu cetățenii Republicii Moldova?

Domnul Iurie Cheptănar:

Da. Întocmai.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Ceea ce mi se pare absolut corect.

În preambulul acestei legi, dumneavoastră folosiți acolo, în alineatul (2), directiva consiliului și dați numărul acestei directive. Deoarece avem două structuri europene: Consiliul Europei și Consiliul European, cred că s-ar cere o precizare acolo. Dacă nu greșesc eu, este vorba de Consiliul European.

Domnul Iurie Cheptănar:

Întocmai.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Atunci ar trebui, pentru lectura a doua, făcută această precizare, ca să se știe că e vorba de directiva Consiliului European.

Și, tot în acest context, asta a fost mai mult o precizare, din cîte înțeleg, vom adopta legea în două lecturi. Articolul 7. Mi se pare, totuși, confuz, domnule ministru, autoritatea competentă pentru străini este structura responsabilă de coordonare a procesului de integrare a străinilor pe teritoriul Republicii Moldova între toate structurile competente în domeniu.

E foarte confuz. Adică, autoritatea competentă este structura responsabilă între toate structurile competente. Am spus ceva și n-am înțeles ce am spus. Care

este această autoritate competentă? Nu ar fi cazul s-o numim? Dumneavoastră puteți să ne spuneți, care-i, la ora actuală, această autoritate competentă?

Domnul Iurie Cheptănar:

Autoritatea competentă este Ministerul Afacerilor Interne și în cadrul Ministerului Afacerilor Interne este Biroul Migrație și Azil.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Păi, poate așa scriem în lege. Pentru că un străin care ia legea, el nu știe către cine să se adreseze. O autoritate competentă, o structură responsabilă între structurile competente. Adică, e bine să fie Ministerul Afacerilor Interne, Biroul de Migrație și Azil și atunci e mai clar pentru toți.

Domnul Iurie Cheptănar:

Noi nu am pus Biroul Migrație și Azil, pentru că, în cele din urmă, poate să fie schimbată denumirea Biroul Migrație și Azil, și Refugiați ...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Păi, veniți cu o altă modificare.

Domnul Iurie Cheptănar:

Și pe urmă trebuie, adică, din nou ...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Măcar ministerul să punem, ca să știe oamenii unde să se adreseze. Care-i autoritatea competentă pentru străini astăzi în Republica Moldova.

Domnul Iurie Cheptănar:

Am înțeles. Este și în Legea străinilor 200, autoritatea ... Am înțeles întrebare.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentii:

Domnule ministru.

Și eu vreau să vă spun că, citind această lege, mi s-a părut că cetățenii Republicii Moldova sînt, pe alocuri, chiar discriminați în raport cu cetățenii străini, pentru că vor beneficia de mai puține drepturi. Mă refer chiar la același drept de asigurare cu locuință. Avem, într-adevăr, o sumedenie de tineri familii care nu beneficiază de acest drept, nici de dreptul de a închiria un spațiu locativ. Aici, însă,

se oferă acest drept. Și, mai mult decît atît, sînt sigur că va fi și o monitorizare foarte strictă din partea structurilor internaționale în cazul în care nu vom respecta acest drept pentru străini.

Astăzi, sînt puțini străini legalizați în Republica Moldova, dar, odată cu ratificarea acelor două convenții cu privire la statutul apatrizilor și a drepturilor acestora, sînt sigură că numărul acestora va crește și noi va trebui să facem față unor eforturi financiare mai mari, pentru a aplica toate aceste drepturi.

Eu vreau să vă întreb ... ar fi firesc să aprobăm o astfel de lege, dar în schimbul unui tratament egal al cetățenilor noștri în străinătate. Vreau să vă întreb: unde, în ce țări, cetățenii noștri beneficiază de un tratament echivalent cu cel prevăzut în această Lege pentru străini în Republica Moldova? Asta este prima întrebare.

Domnul Iurie Cheptănar:

Doamnă deputat,

Domnul Hotineanu v-a dat dumneavoastră exemplu chiar în ședința comisiei cum sînt tratați cetățenii noștri aflați legal pe teritoriul altor state. Noi ne străduim...

Doamna Oxana Domenti:

Eu de la dumneavoastră ... Eu pe dumneavoastră vă întreb ...

Domnul Iurie Cheptănar:

Eu vă ...

Doamna Oxana Domenti:

... în ce țări? Domnul Hotineanu a spus că fiica lui învață la Paris ...

Domnul Iurie Cheptănar:

În Franța.

Doamna Oxana Domenti:

... și, în calitate de student, are anumite drepturi.

Eu vă întreb: cetățenii noștri, care se află oriunde, din Republica Moldova, unde beneficiază de același tratament? Da, a absolvit. Cu atît mai mult.

Domnul Iurie Cheptănar:

Vreau să vă spun că ...

Doamna Oxana Domenti:

Pe dumneavoastră.

Domnul Iurie Cheptănar:

... din studiile care sînt, înseamnă că cetățenii Republicii Moldova în Uniunea Europeană și în Spania, și în Italia, și în Franța, și în România beneficiază de aceleași drepturi ca și cetățenii ...

Doamna Oxana Domenti:

De un an de zile închiriere de locuință din partea statului. Tuturor li se oferă asigurarea medicală, tuturor li se oferă asigurarea socială, au dreptul la pensie, la prestații sociale, la tot au dreptul cetățenii noștri peste tot. Da, mulțumesc. Foarte competent răspuns.

Și cea de a doua întrebare. Articolul 20. Accesul la sistemul de protecție socială. Da? Străinii, specificați la articolul 2 alineatul (1), au acces la sistemul de asigurări sociale în condițiile legislației în vigoare pentru cetățenii Republicii Moldova.

Eu vă întreb: străinii care vin în Republica Moldova și au un stagiu de muncă realizat undeva în străinătate, ce stagiu li se va lua ... în ce bază li se va lua în considerare acest stagiu la stabilirea prestațiilor sociale în baza sistemului nostru de asigurări sociale?

Domnul Iurie Cheptănar:

Înseamnă că ceea ce ține de stagiul de muncă va examina cererea Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Și, în dependență de actele ...

Doamna Oxana Domenti:

Aici scrie: le oferim absolut aceleași drepturi ca și cetățenilor noștri. Cetățenii noștri au muncit 15 – 20 de ani în Republica Moldova, 30 – 35, acest stagiu li se ia în considerare la calculul pensiilor. Pe mine mă interesează, vine un străin în Republica Moldova, care nu a muncit nici un an, ce pensie va avea? Dacă e să aplicăm aceeași legislație în vigoare, înseamnă că automat îi luăm în considerare tot stagiul de muncă pe care acesta l-a realizat oriunde în lume.

Domnul Iurie Cheptănar:

Doamnă deputat,

În fiecare caz concret se va lua decizie individuală.

Doamna Oxana Domenti:

Păi, nu, dar legea scrie că noi sîntem obligați să aplicăm acest tratament pentru toți străinii.

Domnul Iurie Cheptănar:

Eu am înțeles întrebarea și v-am răspuns. Va decide ministerul ...

Doamna Oxana Domenti:

Eu cred că trebuie să fim foarte atenți în acest sens. Pentru că astfel de proiecte nu se aprobă necondiționat și fără specificări cu ce țări, în ce caz să luăm

în considerare aceste lucruri. Da, cu anumite rezerve. Trebuie să revedem și, pentru lectura a doua, cred că vom avea mai multe propuneri.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Miron Gagauz – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Господин министр,

Я хотел бы, чтобы вы прокомментировали статью 4 главы „Основные принципы”. Процесс интеграции в Республике Молдова осуществляется с соблюдением принципа: недискриминации по признаку расовой принадлежности, пола, инвалидности и тому подобное.

В связи с этим у меня два вопроса. Первый. Мы еще не приняли закон о недискриминации, раз. И второе. Прокомментируйте, а что значит тому подобное?

Domnul Iurie Cheptănar:

Domnule deputat,

Am înțeles întrebarea dumneavoastră și cred că dumneavoastră v-a dat răspuns desfășurat chiar comisia acolo. Și domnul Mișin e de față. Dacă dumneavoastră vreți să vă mai repet încă o dată, dar aici schimbările sînt propuse de către comisia dumneavoastră și ați votat unanim. Eu vă spun cum este, dacă dumneavoastră ați citit care sînt schimbările.

Domnul Miron Gagauz:

Да, но вы его не изменили.

Domnul Iurie Cheptănar:

Sînt. Iată, uitați-vă, raportul comisiei.

Domnul Marian Lupu:

Da, sînt.

Domnul Miron Gagauz:

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Iurie Chiorescu – Frațiunea PLDM:

Domnule vicepreședinte Reșetnicov,

V-aș ruga foarte mult să încetați cu atacurile acestea așa ... și luare peste picior la raportori, că nu stă bine. Sîntem în plin post, sîntem în apropierea sărbătorilor de iarnă și ar fi foarte bine să vă domoliți apucăturile acestea. Și vă rog

foarte frumos ca voi, în comisie, colegii din Frațiunea Comuniștilor, să veniți cu diferite propuneri și întrebări, nu să jucați ... Eu înțeleg că ați început campania electorală, dar așa, mai liniștit. Nu vă stă bine, domnule Reșetnicov. Mersi.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări nu sînt.

Domnule raportor,

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Doamna Stella Jantuan – Frațiunea PDM:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia drepturile omului și relații interetnice a examinat proiectul de Lege privind integrarea străinilor în Republica Moldova, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova.

Proiectul de lege menționat a fost elaborat în scopul asigurării și implementării drepturilor străinilor în Republica Moldova conform legislației în vigoare, convențiilor și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Pornind de la faptul că Legea nr.200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova și Legea nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova prevăd realizarea de măsuri cu privire la integrarea străinilor, există o nevoie și de a adopta cadrul juridic național privind integrarea străinilor în Republica Moldova, cu stabilirea competențelor în domeniu pentru fiecare autoritate în parte.

Examinînd argumentele invocate de autorul proiectului, avizele comisiilor parvenite pe marginea lui și propunerile membrilor comisiei sesizate în fond, Comisia drepturile omului și relații interetnice propune următoarele modificări.

Prima. La articolul 1, alineatul (2) se exclude. La articolul 1, alineatul (1) devine alineat unic. La articolul 4, alineatul (1) va avea următorul cuprins: procesul de integrare în Republica Moldova se realizează cu respectarea principiilor nondiscriminării, interesului superior al copilului, egalității de tratament.

Articolul 32 se completează cu o literă nouă, h), cu următorul cuprins: asigură instruirea, oferă servicii de îngrijire și educație pentru copiii din instituțiile rezidențiale.

Pornind de la cele expuse, Comisia propune aprobarea proiectului în primă lectură și, dacă nu sînt obiecții conceptuale, adoptarea în lectura a doua.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări pentru Comisie?

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî:

Doamnă vicepreședinte al comisiei,

Eu vreau să specificați, pentru toți deputații, ce prevede legea în cazul în care spațiile locative de care dispune Ministerul de Interne nu sînt suficiente pentru a asigura toți străinii cu aceste spații?

Doamna Stella Jantuan:

Deci în cazul în care, din datele primite de către... de la Ministerul de Interne, numărul străinilor în Republica Moldova...

Doamna Oxana Domentî:

Nu, ce prevede legea în cazul în care nu va fi suficient?

Doamna Stella Jantuan:

Și oricum el rămîne aproape constant, aproape constant pe parcursul a câțiva ani. Și legea prevede că atunci ministerele implicate în implementarea acestei legi vor participa și ele la...

Doamna Oxana Domentî:

Legea prevede că Ministerul de Interne va procura spațul ori va închiria suplimentar.

Doamna Stella Jantuan:

Îl va închiria, da.

Doamna Oxana Domentî:

Va identifica resurse financiare, evident, din bugetul de stat, pentru a asigura toți străinii, în mod obligatoriu, cu acest spațiu.

Doamna Stella Jantuan:

Da.

Doamna Oxana Domentî:

Și nu doar în limita clădirii, care există la Aeroport. Da, astăzi acest număr este mic, dar în orice altă situație, în care numărul acestor străini se va majora, noi vom fi obligați să le oferim tuturor spații locative.

Și, din păcate, noi nu putem să asigurăm acest lucru cetățenilor în Republica Moldova. Dar ne luăm acest angajament?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Președinte al ședinței,

Domnule Președinte al Parlamentului,

Dacă adoptăm legea în lectura a doua, vreau să fac două amendamente. Unul deja l-am făcut, doamna Jantuan, legat de preambulul legii, să fie scris: „Directiva Consiliului European”. Dacă autorul acceptă, și am înțeles că se acceptă.

Și a doua. Pentru articolul 7 eu aș vrea să fac un amendament care să fie mai clar și aș vrea să aud opinia autorului. Autoritatea competentă pentru străini este Ministerul Afacerilor Interne, prin structura sa responsabilă de acest domeniu.

Ca să nu indicăm Serviciul de Azil și Migrație, dacă nu doresc acei de la minister, dar totuși să fie indicat. Și repet formularea: autoritatea competentă pentru străini este Ministerul Afacerilor Interne, prin structura sa responsabilă de acest domeniu.

Doamna Stella Jantuan:

Da, da, da, se acceptă. A fost discutat și în cadrul comisiei, da.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Doamna Stella Jantuan:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Luare de cuvînt, domnul Zaporojan.

Domnul Lilian Zaporojan – Frațiunea PLDM:

Domnilor deputați,

Onorată asistență,

De-a lungul timpului, se remarcă o schimbare de paradigmă în abordarea politicilor de integrare, în sensul în care centrul de greutate este mutat înspre acordarea imigranților unui tratament egal, către asigurarea de oportunități egale și acces în toate domeniile vieții economice, sociale, culturale și de participare civilă și politică.

Integrarea străinilor în societățile gazdă reprezintă nucleul politicilor în domeniul imigrației, promovarea reală a drepturilor fundamentale, nediscriminării și egalității de șanse pentru toți, devin elemente extrem de importante pentru asigurarea unei bune integrări a cetățenilor țărilor terțe și pentru eforturi comune depuse pentru construcția de societăți deschise, responsabile și diverse.

În comparație cu legislația anterioară privind acest subiect, proiectul are menirea de a simplifica integrarea străinilor în Republica Moldova și, pentru prima dată, de a face dreptate tuturor aspectelor imigrației.

Obiectivul general al politicii privind integrarea străinilor, care a obținut o formă de protecție, este acela de a-i ajuta să se autosustină, să devină independenți față de asistența oferită de stat și de organizațiile neguvernamentale și să participe activ la viața economică, socială și culturală.

Măsurile prevăzute în proiectul de Lege pentru realizarea integrării se referă, pe de o parte, la facilitarea accesului la o serie de drepturi economice și sociale, cum ar fi dreptul la un loc de muncă, la o locuință, dreptul la educație, dreptul la asistență medicală și asistență socială, iar pe de altă parte, derularea de programe de integrare.

Integrarea socială reprezintă procesul de participare activă a străinilor, care au dobândit o formă de protecție sau un drept de ședere în Republica Moldova, la viața economică-socială și culturală a societății noastre în vederea prevenirii și combaterii marginalizării sociale, respectiv, în vederea adaptării la condițiile societății.

Cunoașterea limbii de stat și orientarea culturală, care reprezintă reperele majore pentru a defini o integrare cât mai bună a străinilor în societatea gazdă. Barierele de limbă și lipsa informațiilor privind cultura și tradițiile societății gazdă constituie dificultățile cele mai frecvente.

Ca imigrant, a nu cunoaște limba de stat înseamnă adesea a nu cunoaște drepturile legale de care dispui sau a nu le putea accesa în toate situațiile cotidiene. Așa se face că acei care vin să lucreze, aici ajung să fie solicitați la efectuarea zilnică a unor ore suplimentare, prin fixarea unei norme de lucru, care depășește cu mult posibilitățile de îndeplinire pe durată a programului normal lucru.

Pe lângă încălcarea duratei legale a timpului de lucru, orele suplimentare nu sînt întotdeauna remunerate de către angajator. Există situații în care clauzele contractuale, stabilite de angajator, nu sînt bine cunoscute imigranților.

Practic, semnarea acestui contract are la bază înțelegerea verbală dintre acele două părți, iar de multe ori, ceea ce este stipulat prin contract diferă semnificativ de această înțelegere.

Deci un fapt important este legat de studiul limbii de stat, din considerentele că stabilitățile lingvistice sînt o cerință de bază pentru integrarea cu succes. Dreptul de a asista la cursurile de integrare este nou, acestea fiind și obligația de a le urma, destinată tuturor imigranților fără o cunoaștere suficientă a limbii.

Prevederile proiectului de lege va da posibilitate susținerii participării active a străinilor și apatrizilor cu statut de ședere legală în Republica Moldova la viața economică, socială și culturală a țării, cu respectarea drepturilor străinilor la propria identitate, cultură.

Va crește gradul de conștientizare a persoanelor publice, societății civile, străinilor înșiși în importanța și necesitatea sprijinirii procesului de integrare, prin crearea mecanismelor de adaptare și încurajare a activității sociale a străinilor pentru migranți din prima generație, cât și pentru acei din generațiile a doua și a treia.

În contextul celor relevate, considerăm necesară susținerea acestui proiect.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Procedura de vot, precum am convenit la sfîrșit. Să mai diversificăm puțin.

Proiectul nr.976, modificarea hotarelor unităților administrativ-teritoriale. Inițiativa unui grup de deputați.

Prezintă domnul Mușuc. Presupun și ca unul dintre autori și din partea comisiei sesizate în fond.

Domnul Eduard Mușuc – Frațiunea PCRM:

Stimați colegi,

Proiectul de lege menționat prevede modificarea hotarelor unităților administrativ-teritoriale ale localităților Zastînca și Volovița din raionul Soroca. El a fost elaborat în temeiul deciziei consiliilor locale ale satelor Zastînca, Volovița, la fel și al deciziei pozitive a consiliului raional Soroca.

Vreau să menționez că acest proiect de lege a fost elaborat în conformitate cu prevederile punctului (2) din Regulamentul cu privire la modul de soluționare a chestiunilor organizării administrativ-teritoriale a Republicii Moldova, aprobat prin legea respectivă.

În condițiile prevederilor punctului 17 din Regulamentul cu privire la modul de soluționare a chestiunilor organizării administrativ-teritoriale, aprobat prin Legea nr.741, au fost prezentate Parlamentului Republicii Moldova documentele și materialele, necesare pentru examinarea problemei ce ține de modificarea hotarelor unităților administrativ-teritoriale Zastînca și Volovița.

În două cuvinte, practic, este vorba despre transmiterea a 7 hectare de la un sat la altul. Și aici, practic, toate părțile sînt de acord. Lucruri care au fost confirmate, și deciziile respective ale consiliilor locale.

Propunem Parlamentului spre aprobare acest proiect de lege în primă lectură și, dacă nu vor fi careva propuneri, și spre adoptare în cea de a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări. Nu sînt.

Mulțumesc.

Păi, și raportul comisiei.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, stimați colegi,

Raportul comisiei la acest proiect de lege. Noi am fost comisia sesizată în fond. Comisia permanentă menționează că, prin proiectul de lege nominalizat, autorii propun modificarea hotarelor unităților administrativ-teritoriale.

Pentru informație dumneavoastră, Comisia economie, buget și finanțe susține proiectul de lege și-l propune spre aprobarea Parlamentului.

Comisia mediu și schimbări climatice, Comisia protecție socială, sănătate și familie la fel, precum și Comisia drepturile omului și relațiile interetnice s-a pronunțat pentru examinarea și adoptarea proiectului de lege de către Parlament.

Comisia juridică, numiri și imunități consideră că acest proiect de lege poate fi examinat, în fond, doar în cazul prezentării tuturor documentelor și materialelor prevăzute de Regulament. Ele sînt prezentate, ele se conțin. Această procedură a fost întocmită în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului respectiv.

În temeiul din celor expuse, Comisia administrație publică și dezvoltare regională propune aprobarea acestui proiect de lege și, dacă deputații nu au alte

propuneri și obiecții, proiectul de lege menționat să fie și adoptat în lectura a doua de către Parlament.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr. 4.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule președinte al comisiei și domnule autor,

Pe mine mă interesează doar o singură întrebare, fiindcă în actele pe care le dețin nu sînt toate cele specificate în Regulamentul nr. 741. Mă interesează, poate ele nu au ajuns la noi? Deci procesul-verbal al adunării generale a locuitorilor satului Volovița există? Decizia consiliului, cer scuze, caracteristica socioeconomică a satului Volovița există?

Fiindcă eu aici dispun doar de procesul-verbal al adunării generale a locuitorilor satului Zastînca și, respectiv, de caracteristica economică a satului Zastînca, pe cînd cea de la Volovița nu există. Să fiu înțeles corect, noi nu sîntem împotriva, dacă există decizia comună a tuturor locuitorilor din ambele comunități, deoarece aici în cele 7,2 hectare nu e numai pămînt, dar sînt și locuitori, și case. Noi strămutăm dintr-o unitate administrativ-teritorială în alta.

De aceea, eu, domnule Mușuc, aș vrea să mă clarific, dacă sînt, într-adevăr, aceste acte.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, domnule deputat,

Vreau să vă spun că, la examinarea acestui proiect de lege în cadrul comisiei parlamentare, s-a examinat tot setul de documente prezentat. Și dacă ați observat, în raportul prezentat astăzi în Parlament este precizat că acest proiect de lege a fost întocmit și se propune spre aprobare Parlamentului în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului, ceea ce înseamnă că toate documentele se conțin.

Dacă dumneavoastră aveți careva întrebări, au am o propunere: să-l aprobăm în prima lectură, să nu ne grăbim cu adoptarea în cea de a doua lectură, să mai verificăm toate datele, toate chestiunile și să-l adoptăm atunci cînd vom fi gata. Aici noi nu insistăm ca el să fie adoptat astăzi în lectura a doua.

Domnul Tudor Deliu:

De acord.

Domnul Eduard Mușuc:

Dacă există careva nuanțe, să nu forțăm nota, îl aprobăm în primă lectură, apoi mai verificăm, poate chiar și împreună cu dumneavoastră toate chestiunile, și ne întoarcem să-l adoptăm în a doua lectură în plenul Parlamentului.

Domnul Tudor Deliu:

De acord.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc.

Proiectul de Lege nr. 2719 cu privire la Poliția de Frontieră. Guvernul.

Domnul Roman Revenco – Directorul general al Serviciului Grăniceri:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Vă prezint spre examinare proiectul de Lege cu privire la Poliția de Frontieră. Proiectul este elaborat în contextul implementării Strategiei securității naționale, aprobate prin Hotărîrea Parlamentului nr.153 din 15.07.2011, acțiunea 16, subacțiunea 2 din Programul Național de Implementare a Planului de acțiuni "Republica Moldova – Uniunea Europeană" în domeniul liberalizării regimului de vize, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 122 din 4 martie 2011 și concepția de reformare a Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor subordonate și desconcentrate ale acestuia, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1109 din 27.12.2010.

Conform proiectului, Poliția de Frontieră este organul administrației publice, creat în baza reorganizării Serviciului Grăniceri și contopirea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care exercită atribuțiile și implementează politica statului în domeniul supravegherii și controlului frontierei de stat, prevenirea și combaterea criminalității transfrontaliere, alte activități în condițiile legii.

Luînd în considerare experiența și practica Uniunii Europene, legea va asigura aplicarea unor mecanisme, care pun accentul pe oferirea serviciilor funcționate cetățenilor și bunurilor, care traversează frontiera de stat de către un personal profesionist, specializat și antrenat în asigurarea supravegherii și controlului frontierei de stat.

Totodată, proiectul prevede retragerea din Parlament a proiectului de Lege cu privire la Serviciul Migrație și Frontieră, care prevedea fuziunea Serviciului Grăniceri și a Biroului Migrație și Azil.

Pe parcursul examinării proiectului cu privire la Serviciul Migrație și Frontieră în Parlament, partenerii europeni au reiterat necesitatea existenței a două structuri distincte, și anume: Poliția de Frontieră, ca responsabil de managementul integrat al Frontierei de Stat, și Biroul Migrație și Azil, responsabil de politica migrațională.

Considerăm oportună această poziție și, luînd în considerare circumstanțele intervenite, propunem retragerea proiectului de Lege cu privire la Serviciul Migrație și Frontieră și aprobarea proiectului de Lege cu privire la Poliția de Frontieră.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Vă rog, întrebări dacă sînt?
Microfonul nr. 2.

Domnul Igor Vrenea:

Mersi.

Stimate domnule director,

Conform proiectului de lege, propus spre aprobare, deci structura existentă, Serviciul Grăniceri nu va mai dispune sau nu va mai face parte din forțele armate și nu va face parte din organele de securitate ale statului.

Cum vi se pare dumneavoastră, iată, această lipsire de aceste capacități ale Serviciului?

Domnul Roman Revenco:

Stimate domnule deputat,

Într-adevăr, proiectul de Lege prevede excluderea din forțele armate, proces care a început odată cu profesionalizarea colaboratorilor Serviciului Grăniceri și deja, din toamna acestui an, n-a mai încadrat militari în termen, avînd loc procesul de pregătire a colaboratorilor prin contract, iar ceea ce ține de organele de securitate ale statului nu prevede așa ceva.

Mai mult ca atît, Strategia de securitate prevede că Poliția de Frontieră va fi organ de securitate al statului, urmînd să fie modificat din Serviciul Grăniceri în Poliția de Frontieră în legea respectivă...

Domnul Igor Vrenea:

Totuși, nu este clar, rămîne organ.

Domnul Roman Revenco:

... a securității statului.

Domnul Igor Vrenea:

Dar aici nu este nimic, la acest capitol, nu vedem.

Domnul Roman Revenco:

În „Dispoziții finale și tranzitorii” sînt proiecte de lege, care urmează a fi modificate. Și avem la Legea securității statului propunerea de modificare, cuvîntul „Departamentul trupelor de grăniceri” se va substitui cu „Poliția de Frontieră”. După aprobarea acestei legi, vom veni cu un pachet de modificări ale legislației.

Domnul Igor Vrenea:

Bine, să veniți cu un pachet de modificări ale legislației. Iată am în față hotărîrea Guvernului nr.1212 din 27 decembrie 2010. Se numește Hotărîrea cu privire la aprobarea Strategiei naționale de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2011 – 2013.

Și, iată, am încercat să găesc eu printre acțiunile preconizate în acest domeniu, iată aprobarea unui nou concept al instituției grănicerilor, să zicem așa, celor care au menirea să asigure paza frontierei de stat.

Și vedem că Guvernul urma să aprobe și să vină cu un pachet de modificare a Legii existente cu privire la Serviciul Grăniceri și doar în partea în care să i se atribuie Serviciului Grăniceri niște împuterniciri suplimentare, referitoare la urmărirea penală și a expertizei judiciare ș.a.m.d. Dar nicidecum cu un concept nou de reformare a întreg sistemului de pază al frontierei de stat. Cum explicați dumneavoastră că ați venit cu tot cu altceva, decât ceea ce este prevăzut în hotărârea de Guvern.

Domnul Roman Revenco:

Stimate domnule deputat,

Cum am menționat și în prezentare, acest proiect vine în concordanță cu Strategia națională a securității conform Hotărârii Parlamentului nr. 153 și a Programului... a Concepției de reformare a Ministerului Afacerilor Interne.

Astfel, autoritatea nou-formată: Poliția de Frontieră va avea aceste competențe de urmărire penală, de examinare a contravențiilor administrative, de examinare a documentelor false depistate, precum și competențe pe întreg teritoriul țării.

Domnul Igor Vrenea:

Eu înțeleg că ați inclus și aceste atribuții, dar pentru a include aceste atribuții nu trebuia să schimbați tot sistemul de pază al frontierei de stat, tot sistemul Serviciului Grăniceri. Deci vă spun: un an avem de când este adoptată hotărârea de Guvern, nici nu-i anul, 27 decembrie va fi, așa? Și acolo nu se prevede așa măsură de schimbare cardinală, conceptuală a respectivului serviciu.

Cum explicați dumneavoastră această schimbare, fără a interveni în însuși hotărârea de Guvern? Guvernul n-a preconizat aceasta, dar ne impune nouă.

Domnul Roman Revenco:

Domnule deputat,

Dacă îmi permiteți, să citesc punctul 3.5 din Strategia securității naționale – promovarea politicii de apărare. În acest context, Armata Națională va constitui unicul element al forțelor armate ale Republicii Moldova și următorul alineat:

„Serviciul Grăniceri și trupele de carabinieri, fiind în continuare componente ale sectorului de securitate națională, vor deveni, în mod definitiv, partea sistemului de justiție și de afaceri interne”.

Domnul Artur Reșetnicov:

Bine.

Vă rog, microfonul nr. 3.

Doamna Inna Șupac:

Да, спасибо.

Господин племянник, простите, господин Ревенко, конечно же, пользуясь вашим присутствием в зале заседаний Парламента, мне бы хотелось напомнить всем коллегам, присутствующим в зале, что ровно неделю назад господин Ревенко обещался дать нам документ, на который он ссылаясь в связи с переименованием заставы села Стояновка Кантемирского района, документ секретный 2005 года.

Вы знали, что сегодня сюда придете. Так что просим вас дать нам этот документ. Это, во-первых. А, во-вторых, констатирую тот факт, что вчера, в среду, на заседании комиссии господин Коленов ждал, что вы подойдете, разъясните все моменты в присутствии прессы. Констатирую, что вы вчера постеснялись прийти на заседание комиссии, и при всем честном народе показать этот якобы существующий документ.

И в завершении, приходится признать тот факт, что видимо «Метро» у Вас получается охранять лучше, чем государственную границу.

Спасибо.

Domnul Artur Reșetnicov:

Vă rog, microfonul nr. 2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnule raportor,

Deci în tot documentul acesta pe care l-ați prezentat dumneavoastră astăzi sînt mai multe momente enigmatice, cel puțin pentru mine. Inclusiv, litera h) privind eliberarea vizelor de către Serviciul Grăniceri. Este ceva foarte straniu adică. Din cîte cunosc eu ca fost grănicer, Serviciul Grăniceri nu are împuterniciri să elibereze vize, pentru aceasta sînt organele abilitate și, în primul rînd, Ministerul de Externe.

De aceea, vă rog să-mi spuneți ce fel de vize o să eliberați dumneavoastră?

Domnul Roman Revenco:

Stimate domnule deputat,

Această propunere este în corespundere cu acea strategie de liberalizare a regimului de vize. Și această propunere a venit în avizul Ministerului Afacerilor Externe, care este anexat la proiectul de lege. Și în această propunere este scris: „Se eliberează vize în cazuri de excepție, care pot apărea la frontieră”.

Domnul Sergiu Stati:

Dar ce fel de cazuri? Spre exemplu, dați-mi un caz ca să înțeleg și eu, că a fost angajat al Ministerului de Externe și fost grănicer. Ce fel de cazuri de excepție, spre exemplu, cunoașteți dumneavoastră?

Domnul Roman Revenco:

Stimate domnule deputat,

Aceste cazuri de excepție nu sînt doar în practica Republicii Moldova, dar și în practica internațională și europeană. Spre exemplu, au fost situații în discuția cu partenerii străini, cînd, spre exemplu, părinții, tranzitînd o țară, avînd viză, au nimerit într-un accident și erau internați în spital. Urma ca copiii sau cineva să se prezinte urgent la părinți, pentru a interveni în aceste situații. Și în aceste situații, chiar și Poliția de Frontieră română eliberează vize la frontieră.

Domnul Sergiu Stati:

Bine, dar sînt ambasade. Deci, respectiv, ele pot, în caz de necesitate, să intervină ca să elibereze, în regim de urgență, viză pentru cetățeanul respectiv, căruia au avut de suferit, spre exemplu, rudele lui apropiate. Adică, eu cred că aici trebuie să ne mai gîndim referitor la stipularea acestor principii, expuse în document. Și acum vreau să revin propriu-zis la Serviciul Grăniceri și, respectiv, la Poliția de Frontieră.

Spuneți-mi, vă rog, cîți angajați aveți dumneavoastră, care efectuează acum serviciul la frontieră, asigură frontiera, protecția frontierei de stat a Republicii Moldova.

Domnul Roman Revenco:

Stimate domnule deputat,

Cu părere de rău, informația cu privire la...

Domnul Sergiu Stati:

Bine, formulez altfel întrebarea. Cîți oameni o să fie concediați în urma adoptării acestei legi?

Domnul Roman Revenco:

În urma adoptării acestei legi, oamenii nu vor fi concediați, ci vor fi trecuți în Poliția de Frontieră.

Domnul Sergiu Stati:

Păi, dumneavoastră spuneți cînd deja sînt acum, la momentul actual, din cîte pricep eu, deci sînt acei care sînt în... își fac serviciul militar în termen.

Domnul Roman Revenco:

Este vorba de serviciul militar în termen și serviciul militar prin contract.

Domnul Sergiu Stati:

Da.

Domnul Roman Revenco:

Serviciul militar în termen nu înseamnă eliberarea din funcție. Este îndeplinirea serviciului militar în termen și plecarea când se împlinește un an de zile.

La momentul de față, am spus, în toamna anului 2011 nu au mai fost încadrați militari în termen.

Domnul Sergiu Stati:

Și, iată, de când o să fie adoptată legea respectivă, deci acei care sînt astăzi grăniceri, ei ce o să fie: polițiști? Acei care asigură astăzi deci, cum se numește, protecția...

Domnul Roman Revenco:

Vor fi polițiști de frontieră.

Domnul Sergiu Stati:

E stranie situația asta.

Domnul Roman Revenco:

La momentul de față, 98 la sută din colaboratorii Serviciului Grăniceri sînt colaboratori prin contract.

Domnul Sergiu Stati:

Da, dar sînt și acei care în termen, care asigură protecția frontierei. Nu?

Domnul Roman Revenco:

Acei care sînt în termen, sînt ostași, soldați care la termenul de un an de zile pleacă. Așa a fost întotdeauna.

Și dacă îmi permiteți să răspund și doamnei deputat, care anterior a întrebat.

Documentul menționat a fost prezentat, cum v-am mai menționat încă o dată, procuraturii care anchetează acest caz, iar ceea ce ține de Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, nu am fost invitat pentru a prezenta acest document, ieri.

Domnul Artur Reșetnicov:

Vă rog, microfonul nr.3.

Domnul Vasili Șova:

Da, vă mulțumesc.

Уважаемый докладчик, у меня к вам такой вопрос. Статья 21, речь идет о присяге, где идет следующий текст. Я, фамилия и имя, клянусь соблюдать Конституцию и законы страны.

О какой стране идет речь и о какой Конституции?

Domnul Roman Revenco:

Este vorba de Republica Moldova.

Domnul Vasili Şova:

У меня есть предложение: ко второму чтению обязательно чтоб было уточнено о какой Конституции, о какой стране идет речь.

И второе. Понятно, что чем меньше страна, тем больше генералов. Жаль что у нас маршалов нет. Какая есть необходимость вводить такие специальные звания как генерал-лейтенант и генерал-полковник, в пограничную службу, которая будет находится в составе Министерства внутренних дел?

Domnul Roman Revenco:

Stimate domnule deputat,

Am discutat această întrebare și în comisie, și am lăsat la latitudinea deputaților de a decide care va fi plafonul maxim pentru...

Domnul Vasili Şova:

Я предлагаю исключить эти названия специальных званий во втором чтении из текста закона.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule nepot, pardon, domnule Reșetnicov.

Domnule director,

O întrebare pentru articolul 44. La alineatul (2), ultima propoziție, scrieți în felul următor: în cazul alegerii în funcția electivă, polițistul de frontieră este eliberat din serviciu.

Eu înțeleg că acest articol sau această prevedere dumneavoastră o includeți pentru a-i descuraja pe colegi să participe la alegeri, dar eu cred că este o încălcare a drepturilor lor, pentru că există alte două legi: Legea cu privire la alesul local și Legea cu privire la statutul deputatului, care garantează omului care a ajuns să fie ales local, primar sau deputat după expirarea termenului să se întoarcă înapoi la funcția pe care a deținut-o anterior.

De aceea, pentru lectura a doua, va trebui să reformulați această prevedere, altfel încălcăm drepturile.

Probabil, ar trebui reformulat și titlul acestui articol 44, drepturile politice nu cred că ele sînt consfințite de Constituție, de alte legi și nu cred că trebuie să le prevedem aici.

Și o altă întrebare: spuneți-ne, vă rog frumos, care a fost avizul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei asupra acestei legi, pentru că iarăși

continuăm să mergem pe aceeași logică cu prevederi discreționale cât ține de limita de vîrstă, cu pensionara colaboratorilor.

Domnul Roman Revenco:

Stimate domnule deputat,

Prima întrebare, desigur, o vom discuta pentru lectura a doua.

Ceea ce ține de avizul Ministerului Muncii, noi am luat în calcul toate propunerile și modificările propuse de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei. Sînt reflectate în acest proiect de lege.

Domnul Valeriu Munteanu:

Deci ei sînt de acord cu limitele de vîrstă pe care le... și concordă cu viziunea lor de modificare a legislației.

Domnul Roman Revenco:

Da.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Sînt nevoit să folosesc dreptul la replică. N-am vrut să-i ofer replică domnului Chiorescu de la Partidul Liberal Democrat, dar acum îi pun pe toți la... împreună, inclusiv domnul Munteanu, și vreau să vă spun că consider că Parlamentul, organul legislativ trebuie să fie o platformă de discuții a dezbaterilor, a proiectelor, legilor, hotărîrilor.

Ceea ce vă face și vă caracterizează despre nepotism, domnule Munteanu, cred că e caracteristic actualmente Primăriei municipiului Chișinău și vedem că acolo-i „bardak” și-i haos.

Iar domnului Chiorescu eu n-am vrut intenționat să-i răspund, pentru că am înțeles că îl deranjează faptul că am spus că mi mult de 80% din cetățenii Moldovei trăiesc tot mai rău, mai rău și în sărăcie.

Și aceasta nu eu am spus, aceasta spun oamenii din țară și nu veți închide microfonul nici în Parlament, nici în țară. De fiecare dată cînd veți pregăti și veți prezenta proiecte de lege în detrimentul cetățenilor Republicii Moldova atît eu, cît și întreaga fracțiune de opoziție, Partidul Comuniștilor va folosi microfonul parlamentar și microfonul în stradă.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Veaceslav Bondari – Fracțiunea PCRM:

Cer scuze, domnule Președinte.

Adresarea domnului Munteanu. Nu știu despre nepoții, dar fratele lui mai mic... la noi șeful inspecției ecologice, da. Mare jurist. Și nu știu de unde nepotismul și cumătrizmul la noi în țară.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări sînt? Nu sînt.

Dacă sînt, vă rog, microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule director,

Noi am auzit încă o dată, ca și colegii dumneavoastră precedenți, trimitere la cerințele organismelor internaționale.

Spuneți-mi, vă rog, primind salariul în... fiind plătiți din bugetul țării, spuneți-mi, vă rog, avînd funcție responsabilă în Republica Moldova, dumneavoastră puteți face un efort să găsiți careva argumente interne, interne chiar de pe poziția, mă rog, la Metrou, unde ați mai lucrat înainte.

Dar dumneavoastră nu ați adus nici un argument de schimbări interne. Toată filozofia rezidă în structurile internaționale. Dumneavoastră sînteți doar vasalul structurilor internaționale sau dumneavoastră mai aveți intențiile să serviți statul Republica Moldova?

Domnul Roman Revenco:

Stimată doamnă deputat,

Eu am dat ca exemplu implementarea Strategiei securității naționale, aprobate prin Hotărîrea Parlamentului nr. 153 și chiar am citat ce prevede această Strategie a securității naționale.

Doamna Zinaida Chistruga:

Noi argumente nu am auzit. Nu ați răspuns la întrebare.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Spuneți-mi, vă rog, domnule raportor, dar care totuși sînt costurile acestei reforme pentru bugetul de stat?

Domnul Roman Revenco:

În afară de costurile ce țin de modificarea denumirii ștampilelor, precum și a semnelor distinctive, nu sînt alte costuri.

Domnul Sergiu Stati:

Bine, dar atunci cum... o să umblați în „kartuz”-uri verzi și o să vă numiți polițiști de frontieră sau o să schimbați uniforma? Deci o să schimbați inscripțiile, o să schimbați utilajul, inscripțiile pe automobile ș. a. m. d.

Domnul Roman Revenco:

Stimate domnule deputat,

Cum am menționat, vor fi schimbate. Iar ceea ce ține de uniformă, în cadrul Serviciului de Grăniceri se lucrează de mult timp asupra modificării uniformei, pentru a fi una mai funcțională și mai ușor purtată de colaboratori.

Domnul Sergiu Stati:

Eu înțeleg, adică, intențiile nobile ale dumneavoastră. Vă întreb concret: câți lei o să coste această reformă?

Domnul Roman Revenco:

Eu am spus că această schimbare de denumire și de ecusoane nu este atât de semnificativă pentru buget.

Domnul Sergiu Stati:

Bine, nesemnificativă: un leu, 3, 100, 1000, 2 milioane, cât?

Domnul Roman Revenco:

Pentru ședința viitoare.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnul Roman Revenco:

Voi face un calcul, înmulțind numărul de colaboratori cu prețul unui...

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări? Nu văd.

Mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Lege cu privire la Poliția de Frontieră, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova.

Proiectul menționat a fost elaborat de către grupul interministerial, compus din Serviciul Grăniceri și Ministerul Afacerilor Interne, și prevede crearea Poliției de Frontieră care va fi un organ nou al administrației publice, responsabil de

implementarea politicii statului în domeniul managementului integrat al frontierei de stat, combaterii migrației legale și a criminalității transfrontaliere.

În acest sens, autorii proiectului propun ca Poliția de Frontieră să fie constituită în urma reorganizării Serviciului Grăniceri și absorbția acestuia la Ministerul Afacerilor Interne.

Prezenta lege va fi pusă în aplicare cu începere de la 1 iulie 2012.

De asemenea, odată cu intrarea în vigoare a acestei legi, va fi abrogată Legea cu privire la Serviciul Grăniceri, Poliția de Frontieră devenind astfel succesorul misiunii funcțiilor atribuțiilor drepturilor și obligațiilor acestuia.

Comisiile Parlamentare permanente și Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului, prin avizele sale, s-au expus pentru examinarea prezentei inițiative legislative în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului, înaintînd la conținutul proiectului unele obiecții și propuneri care vor fi examinate de către comisie pentru lectura a doua.

În contextul celor expuse mai sus, Comisia propune plenului Parlamentului examinarea și aprobarea proiectului de lege în lectura întâi.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări? Nu sînt.

Mulțumesc.

Luări de cuvînt. Domnul Gorilă.

Domnul Anatolie Gorilă – Frațiunea PCRM:

Stimați deputați,

Onorat Parlament,

Nu m-am pregătit special să iau cuvînt astăzi, neștiind că această întrebare o să fie inclusă în ordinea de zi, dar poate greșesc, însă mie mi se pare că e făcut special ca mai puțini deputați să fie pregătiți la această întrebare.

Cîteva cuvinte despre acest proiect de lege. De fapt, așa am o impresie că nici Ministerul Afacerilor Interne, nici Serviciul Grăniceri și, cu părere de rău, nici comisia pe care eu o prezint, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, nici conducerea acestei comisii cam n-au impresie ce vrem noi în ziua de astăzi.

Jumătate de an nouă ni s-a propus un proiect de lege. Peste jumătate de an, Serviciul Grăniceri și Ministerul Afacerilor Interne s-au răzgîndit, au propus alt proiect de lege. Să mă credeți că peste jumătate de an noi o să ne trezim că ei o să propună alt proiect de lege.

Noi, ultima dată, ultimele luni, tare des auzim cuvintele, începînd de la Prim-ministru și terminînd cu un ministru de rînd, ne-am greșit, ne-am grăbit.

Vreau să spun în două cuvinte că acest proiect de lege propus nouă astăzi este un proiect destul de slab și profesional nepregătit.

În majoritatea țărilor civilizate asupra elaborării acestor proiecte lucrează instituții științifice întregi. La noi, cu părere de rău, acest proiect de lege a fost pregătit și propus Parlamentului pentru studiere, poate greșesc, dar de două

persoane: de actualul ministru afacerilor interne și de actualul director al Serviciului Grăniceri care, în primul rînd, nu sînt profesioniști în această domeniu și au cu toții alte țeluri, să mă credeți.

Țelul lor principal nu este elaborarea acestui proiect, este un țel destul de gîndit. Și aici vreau să mă adresez, în primul rînd, către domnul Lupu, Comandantul Forțelor Armate ale Republicii Moldova.

Sînt cîteva țeluri da țelu-i principal, domnule Președinte, este a slăbi poziția Comandantului Suprem al Forțelor Armate că, după elaborarea acestui proiect, pe Forțele Armate se poate, să mă scuzați, de pus cruce. Forțele Armate n-o să mai fie.

Și al doilea țel este de a întări Ministerul Afacerilor Interne, poziția Ministerului Afacerilor Interne. Carabinierii sînt la dînșii, grănicerii sînt la dînșii, situațiile excepționale sînt la dînșii, dați să le mai dăm ceva. Nu știu ce să le mai dăm.

Este o greșeală că Ministerul Afacerilor Interne face reorganizarea cu așa metode, cît mai multe structuri să le ia în structura lor și pe urmă să raporteze că reorganizarea este făcută. Este o greșeală.

Noi întărim o structură tare, tare puternic, negîndind și făcînd tare, tare multe greșeli. Este o greșeală.

Dar aici, domnule Lupu, eu încă o dată vreau și mă adresez și domnului Stoianoglo: noi nu trebuie să ne grăbim. De fapt, eu nu înțeleg de ce și Guvernul, și conducerea comisiei așa grăbesc adoptarea acestui proiect, acestei legi.

Dacă de pus o cruce, pur și simplu, și de scăpat, asta-i una. Dar este un proiect de lege tare, tare, tare slab.

Eu la comisie mi-am expus părerea mea. Am făcut vreo 10 observații. Am rugat ca ele să fie luate la îndeplinire, dar, cu părere de rău, să mă credeți, în ziua de astăzi nu este făcut absolut nimic.

Nici Ministerul Afacerilor Interne, nici Serviciul Grăniceri încă nu știu și singuri n-au idee ce vor ei totuși.

De aceea, eu ies cu o propunere astăzi către onoratul Parlament: să nu ne grăbim de a adopta acest proiect de lege, să-l întoarcem înapoi în comisie pentru prelucrare. Sînt tare multe observații și tare serioase observații.

Întrebările puse aici, de la microfon, sînt a zecea parte din acele probleme care sînt cu acest proiect de lege. Să-l întoarcem înapoi în comisie și să-l prelucrăm, și să nu grăbim adoptarea lui.

Vreau încă să dau, să spun, să ridic o întrebare. În ziua de astăzi, lipsește un oarecare document unde Uniunea Europeană ne obligă să adoptăm acest proiect de lege. Nu este așa document. A fost în 2005, unde Uniunea Europeană ne-a obligat ca Serviciul Grăniceri să fie scos din structura serviciilor speciale, din Serviciul de Informații și Securitate.

Noi atunci am îndeplinit această cerință, această rugăminte. În ziua de azi absolut asta nu este.

De ce a apărut această problemă, eu nu știu. În așa fel cum nouă ne este propus astăzi, Frațiunea noastră n-o să susție acest proiect de lege.

Mulțumesc.

Domnul Artur Reșetnicov:

Stimați deputați,
Onorat Parlament,

Așa, de procedură, pentru informare, pînă cînd au loc luări de cuvînt pe marginea proiectului despre Poliția de Frontieră și lichidarea Serviciului Grăniceri, vreau să vă informez că autorul, directorul Serviciului Grăniceri, de fapt, a părăsit sala și nici nu asistă, nu ascultă ceea ce spun deputații în forul legislativ.

Domnul Marian Lupu:

Domnul Butmalai.

Domnul Ion Butmalai – Frațiunea PLDM:

Onorat Parlament,
Doamnelor și domnilor deputați,
Onorată asistență,

Astăzi, noi am examinat și am dezbătut în ședința în plen proiectul respectiv nr.2719, ceea ce ține de Legea cu privire la Poliția de Frontieră. Antevorbitorii, inclusiv domnul vicepreședinte al Parlamentului, v-aș ruga foarte frumos să nu induceți cetățenii în eroare. Și vreau să vă menționez faptul că proiectul Legii respective cu privire la Poliția de Frontieră este elaborat în contextul implementării Strategiei naționale de management integral al frontierei de stat pentru anii 2011-2013.

Mai mult ca atît, proiectul de lege respectiv reiese din angajamentele asumate de Republica Moldova față de Uniunea Europeană, stipulate în Planul de acțiuni „Republica Moldova – Uniunea Europeană” în domeniul liberalizării regimului de vize pentru cetățenii Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

Onorată asistență,

Situată la interferența dintre Europa, Orientul Mijlociu și Asia Centrală regiunea, în care se află Republica Moldova, este o zonă de tranzit și, totodată, un spațiu strategic important, aflat pe coridorul ce leagă comunitatea euro-atlantică, în calitate de furnizor de securitate de arealul Orientul Mijlociu – Regiunea Caspică – Asia Centrală.

Din punct de vedere al provocărilor de securitate, zona este o oglindă fidelă a noilor riscuri și amenințări, enunțînd în acest sens: terorismul internațional, proliferarea armelor de distrugere în masă, conflictele locale, traficul ilegal de armament, muniții și explozivi, traficul de droguri, migrația ilegală și traficul de ființe umane.

Totodată, criminalitatea transfrontalieră constituie o realitate emblematică a regiunii. Activitățile infracționale de această natură au conexiuni cu grupările teroriste internaționale și sînt favorizate de regimurile separatiste din zonă.

Securizarea frontierei de stat impune participarea efectivă a tuturor structurilor și organismelor statului cu responsabilități la frontieră, în vederea realizării unui management integrat al frontierei, compatibil cu practicile comunitare, și reprezintă un sistem complex de măsuri, acțiuni și activități, desfășurate la nivel central și teritorial, prin care se asigură siguranța la frontieră,

menținerea stării de normalitate, desfășurarea unui control sigur și fluent la trecerea frontierei, precum și protecția intereselor Republicii Moldova în relațiile cu statele vecine.

În prezent, securizarea frontierelor a devenit una dintre cele mai stringente probleme ale Republicii Moldova, întrucât fenomenul globalizării presupune o dilatare a granițelor dintre statele lumii cu riscurile și consecințele aferente. Luând în considerare acest aspect, liberalizarea circulației la nivel mondial creează premisele dezvoltării infracționalității transfrontaliere, de la micii contrabandiști, la marile rețele de crimă organizată și la mai mult temutele rețele teroriste.

Aceste fapte, aflate în deplin contrast, obligă la realizarea unui sistem complex de securizare a frontierelor care să asigure, pe de o parte, libera circulație pentru cetățenii onești și ermetizarea frontierelor pentru cetățenii certați cu legea.

Acțiunile întreprinse de Republica Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană sînt de importanță majoră, traversăm la etapa actuală extrem de dinamică a istoriei, iar organismele statului, cu responsabilități la frontieră, trebuie să înțeleagă, în timp util, care sînt cerințele și standardele Uniunii Europene în ceea ce privește supravegherea și controlul frontierelor în vederea realizării integrării propriu-zise.

În contextul celor menționate, Frațiunea PLDM vine întru susținerea acestui proiect de lege, deoarece:

– Poliția, Ministerul Afacerilor Interne, inclusiv Poliția de Frontieră nou-creată, vor fi două autorități distincte, care vor activa în strînsă cooperare cu scopul îndeplinirii atribuțiilor sale, ceea ce va asigura un grad superior al securității naționale;

– Poliția de Frontieră va beneficia de toată infrastructura și baza de date ale Ministerului Afacerilor Interne. Vom face încă un pas în direcția îndeplinirii Planului de acțiuni „Republica Moldova – Uniunea Europeană” în domeniul liberalizării regimului de vize, care prevede demilitarizarea și profesionalismul Serviciului Grăniceri.

Onorată asistență,

Implementarea acestei reforme va contribui în mod direct la reducerea criminalității transfrontaliere și la sporirea securității frontierei de stat.

Stimați colegi,

Vă mulțumesc pentru atenție și pentru susținerea acestui proiect de lege.

(Aplauze.)

Domnul Marian Lupu:

Doar de procedură, domnule Gorilă, fiindcă sîntem deja după luări de cuvînt. Microfonul nr.3.

Domnul Anatolie Gorilă:

Stimați deputați,

Încă o dovadă la cuvintele mele, că special n-a fost introdus în ordinea de zi acest proiect de lege. Domnul Butmalai a pregătit un „doklad” întreg, știind că întrebarea asta o să fie în ordinea de zi. Noi nici nu am știut de asta. Asta-i una.

A doua. Stimați deputați, eu mă oblig în a doua jumătate a anului 2012, să prezint aici, în Parlament ...

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg,
Fără supărare.

Domnul Anatolie Gorilă:

Două cuvinte.

Domnul Marian Lupu:

Luările de cuvânt ...

Domnul Anatolie Gorilă:

Nu-i luare de cuvânt.

Domnul Marian Lupu:

... s-au terminat. Nimeni nu a fost vizat.

Domnul Anatolie Gorilă:

Eu mă oblig să prezint ... (*vorbește în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Tot. Stimați colegi ...
Ați avut timpul necesar la tribună.
Domnule Butmalai ...

Eu încă o dată vreau să vă spun, repet încă o dată, ieri, la Biroul permanent, în prezența reprezentanților tuturor fracțiunilor parlamentare, am menționat foarte și foarte clar că există pericolul ca, pentru ziua de astăzi, cele patru proiecte: politica fiscală plus trei bugete riscă să nu fie pregătite pentru examinarea în plen, în condițiile de transfer al acestora pentru ziua de vineri.

Și, la fel, am spus-o deschis pentru toată lumea că toți deputații să fie informați, toate comisiile să vină cu toate documentele pe toate proiectele pe zilele de joi și vineri. Și dacă cineva dintre deputați nu a fost informat, nu vă supărați, anunțul a fost făcut.

Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Chiar, într-adevăr, nu a fost nimeni informat, fiindcă seara târziu a fost distribuită pe web site ordinea de zi pentru astăzi. Ați văzut că astăzi a fost distribuită în sală.

De aceea, noi avem o rugămintă din partea Frațiunii: dați dispoziție referitor la Aparat ca, pînă la finele ședinței, să fie distribuită ordinea de zi pentru

mîine, ca noi să avem posibilitate să ne pregătim și de luări de cuvînt, și de întrebări, cu toate că noi sîntem pregătiți, de fapt, nonstop. Fiindcă noi nu știm ...

Domnul Marian Lupu:

Foarte bine.

Doamna Maria Postoico:

... ce fel de proiecte vor fi introduse.

Domnul Marian Lupu:

Nu-i chiar așa.

Doamna Maria Postoico:

Așa este, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Maria Sevastianovna ...

Doamna Maria Postoico:

Așa este.

Domnul Marian Lupu:

Noi am aprobat cu dumneavoastră ordinea de zi vinerea trecută.

Doamna Maria Postoico:

Noi am avut-o și noi sîntem pregătiți, încă o dată vă zic.

Domnul Marian Lupu:

Păi, asta-i chestia.

Doamna Maria Postoico:

Dar, totuși, cel mai bine ar fi ca noi s-o avem din timp, ca să avem și noi aceeași ...

Domnul Marian Lupu:

Încă o dată spun.

Doamna Maria Postoico:

Da, eu vă rog.

Domnul Marian Lupu:

Ordinea de zi conținea proiecte pentru ziua de azi și ziua de mîine.

Doamna Maria Postoico:

Da, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Și tot. Schimbarea de locuri nu schimbă situația.

Doamna Maria Postoico:

Pentru două săptămîni. Deci deputații, noi nu lucrăm în aceeași încăpere ca să avem posibilitate, în timp de 5 minute, să ne deplasăm, să luăm materialele.

Domnul Marian Lupu:

Maria Sevastianovna,

Noi ordinea de zi ...

Doamna Maria Postoico:

Da n-o să tîrîim un sac întreg.

Domnul Marian Lupu:

... iat-o asta pentru azi și mîine e ultima. Că noi pe săptămîna viitoare aprobăm una nouă. Adică, se cunoștea foarte bine pachetul de proiecte. El nu poate fi mai mare decît este, doar că era o condiție: care o să fie joi sau care au să fie vineri. Iată, unciă diferență.

Doamna Maria Postoico:

Domnule Președinte,

Totuși, dați această dispoziție ca să deținem această ordine de zi pentru mîine.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu aș constata un lucru că sînt pricini și obiective, și subiective, însă Republica Moldova are viitor. Și noi, ca deputați, conform cerințelor legislației în vigoare și mai mult ca atît că proiectele de lege au trecut prin comisii, eu aș sugera o idee a colegilor: să nu caute nod în papură, inclusiv aceste proiecte sînt în lista proiectelor prioritare. Și aș solicita: colegii noștri să fie gata oricînd de a vota aceste legi și nu pentru interese personale, dar pentru interesele naționale, pentru interesele țării și pentru binele poporului.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Continuăm.

Proiectul de Lege nr. 2534 pentru modificarea și completarea Legii privind cultele religioase și părțile lor componente. Guvernul.

Domnul Oleg Efrim – ministrul justiției:

Onorat Parlament,

Se propune atenției dumneavoastră proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii privind cultele religioase și părțile lor componente. Această inițiativă legislativă rezultă din Programul de activitate al Guvernului pentru anii 2011 – 2014, la fel din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2011 – 2014, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.179 din 2011, și prevederi cu privire la necesitatea ajustării cadrului legal se regăsesc în Planul național de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize.

Înainte de a veni cu aceste modificări în Guvern și, ulterior, în fața dumneavoastră, a avut loc un amplu proces de pregătire a lor. La baza propunerilor de modificare și completare a legislației a stat un studiu elaborat de reprezentanți ai Ministerului Justiției și ai cultelor, precum și de reprezentanți ai societății civile. Ulterior, am avut discuții publice cu reprezentanții cultelor. Asta la etapa pînă a fi remis Guvernului. Și, după aprobarea de către Guvern, împreună, deci Comisia de profil, Comisia drepturile omului și relații interetnice, au organizat dezbateri publice și audieri în cadrul ședințelor comisiilor parlamentare, unde reprezentanții cultelor și ai societății civile au avut posibilitatea să facă suplimentar și alte propuneri, care au fost examinate de Comisia de profil împreună cu reprezentanții Guvernului.

Schimbările care se propun rezultă din practica aplicării acestei legi din anul 2007. În rezultatul practicii aplicării, au ieșit la iveală anumite momente care urmează a fi ajustate sau îmbunătățite. Și, în mod special, aceste propuneri poartă un caracter tehnic.

Țin doar să menționez că, în cadrul Comisiei de profil, am ajuns la consens pe toate propunerile examinate în cadrul acestei comisii. Țin încă o dată să mulțumesc membrilor comisiei pentru atitudinea pe care au avut-o în cadrul discuțiilor. Deci am menționat că propunerile principale stau în denumirea, în schimbarea denumirii legii. Deci actuala denumire „privind cultele religioase și părțile lor componente” se propune a fi modificată. Această lege să se numească: Legea privind libertatea de conștiință, gândire și religie.

Acest fapt se datorează situației că, potrivit articolului 1 din lege, obiectul de reglementare sînt aspectele ce țin de libertatea gândirii, conștiinței și a religiei, iar denumirea este doar după subiecții acestei legi. Și, din acest considerent, am propus să redenumim legea așa cum am menționat.

La fel, se prevăd mențiuni despre înregistrarea, modul în care se înregistrează cultele, se concretizează lista de acte care trebuie prezentate. Reiterez că acest proiect este unul mai mult tehnic.

Din aceste considerent, vă mulțumesc pentru atenție și rog suportul dumneavoastră pentru această lege.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Stimate domnule ministru,

Am câteva întrebări. Prima întrebare este legată de înregistrarea cultelor și, în acest context, de modificarea statutelor existente. Articolul 18 alineatul (3) spune că modificarea și completarea statutului cultului religios sau a părții componente se efectuează în modul stabilit pentru înregistrarea acestora.

Totodată, în „Dispoziții finale și tranzitorii” dumneavoastră spuneți că cultele și părțile componente înregistrate, pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, nu vor fi supuse procedurii de reînregistrare.

Deja alineatul (3) spune, prin definiție, că orice modificare a statutului se face conform procedurii de înregistrare. Întrebarea mea este următoarea: adică, de ce nu acceptăm formula prevăzută în mod clasic în toate statutele și prevăzută și la articolul 18 alineatul (2) litera h), care spune că orice modificare la statut e prevăzută propriu-zis în statut?

Ori, dacă se cere o reglementare separată, atunci să avem un articol care așa și s-ar intitula: modificări ... Introducerea modificărilor la statutele înregistrate. Deci cum este scris aici: introducerea modificărilor și completărilor la statut. Ori facem un articol separat, ori acceptăm formula pe care v-am dat-o. Și mi se pare foarte logic că ea funcționează în toate statutele organizațiilor obștești, ale partidelor politice. Modificările și completările ulterioare ale statutului se efectuează în modul stabilit de statutele acestora. Orice statut stabilește cum poate fi el modificat sau completat, dar dacă ne trimiteți la articolul 19 indirect, orice cult și orice parte componentă va percepe că e vorba de o înregistrare a cultului. Pentru că așa se numește articolul: „Înregistrarea cultelor religioase.”

Cînd trimiteți un cult sau o parte componentă să-și modifice statutul după articolul 19, înseamnă că-l trimiteți să fie reînregistrat.

Domnul Oleg Efrim:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

În primul rînd, în ceea ce privește reînregistrarea. După cum ați menționat și dumneavoastră, în „Dispoziții finale” ale acestei legi este expres stabilit că cultele religioase și părțile componente, înregistrate pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, nu sînt supuse reînregistrării. Aceasta este regula.

Doi. În ceea ce privește modul în care se înregistrează modificările la statut. Norma din articolul 18, la care ați făcut... în articolul 19, la care dumneavoastră ați făcut referință, este o normă de trimitere. Se utilizează în tehnica legislativă.

Și vreau să vă spun că în toate legile menționate de către dumneavoastră și în Legea cu privire la asociațiile obștești, și la sindicate, și la alte categorii de organizații necomerciale, se folosește aceeași prevedere legală. Ea face referință nu la procedura de înregistrare, dar la lista de acte care urmează a fi prezentate.

Suplimentar, în cadrul comisiei de profil, la propunerea dumneavoastră de a schimba prevederile acestei legi, comisia a luat o decizie, că această propunere a dumneavoastră poate fi o inițiativă separată de modificare a legislației, or nu face obiectul de reglementare a legii care v-am prezentat astăzi.

Eu doar vreau să vă asigur că concretizarea referitor la lista de documente, făcută în acest proiect de lege, este suficientă pentru a nu putea interpreta că, de fiecare dată când modifici statutul, ajungi la o reînregistrare a cultului, iar lista de acte, care se cere pentru înregistrarea modificărilor, în mare parte este aceeași, care se depune la momentul înregistrării.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule ministru,

Eu vă citesc din lege: cererea de înregistrare, statutul adoptat de către fondatori, procesul-verbal al adunării de constituire. De unde reiese că orice procedură de înregistrare e o procedură specială, e o procedură unică și, din moment ce ai înregistrat, ai constituit o organizație, sînt stabilite celelalte mecanisme de funcționare a acestei organizații, inclusiv mecanismul de introducere a modificărilor.

Dumneavoastră nu faceți referință la listă. Eu vă citesc articolul din alineatul (3).

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg ...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

În modul stabilit ...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Ghilețchi...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Nu citiți textul. Întrebare-răspuns, ca să ne mișcăm înainte.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Păi, dar eu vin argumentat, domnule Președinte al Parlamentului. Deci când se spune: se face trimitere la listă. Nu-i trimitere la listă. Se spune: în modul stabilit. Dacă vorbim de mod, nu vorbim de lista documentelor. Și atunci lista documentelor ar trebui să fie precizată. Pentru că, repet, lista prezentată la etapa de constituire a unei organizații e diferită de lista sau de documentele prezentate ulterior.

Domnule Președinte al Parlamentului,

Eu vă înțeleg și, poate, înțeleg și ceilalți colegi, încerc să pun aceste întrebări, pentru că s-a spus că legea se propune a fi adoptată în două lecturi. Dacă se aprobă doar în primă lectură, sînt de acord să mai revenim o dată în cadrul comisiei, să discutăm toate aceste divergențe de ordin tehnic, pentru a avea o claritate și a asigura buna funcționare a cultelor religioase.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Nu ne gonește nimeni și nu ne pune precondiții că noi trebuie să trecem legile astăzi în prima și în a doua lectură. Noi mai avem încă vreo patru ședințe la dispoziție săptămîna viitoare. Pe care motiv, dacă sînt asemenea subiecte care urmează să fie discutate, să trecem în primă lectură și lucrați frumușel pentru lectura a doua.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

De acord.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Domnule ministru,

Există diferite opinii ale colegilor mei, eu le cunosc, diferite și diverse, privind procedura de înregistrare. Eu am opinia mea, dar foarte mult aș vrea opinia dumneavoastră competentă. Este mai liberală sau mai restrictivă această procedură din textul actual, dacă comparăm cu normele existente?

Domnul Oleg Efrim:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Este un moment important. Trebuie să menționez că propunerile pe care le examinăm astăzi nu înrăutățesc și nu liberalizează nici într-un fel modalitatea de înregistrare a cultelor. Modalitatea rămîne aceeași care a fost la momentul adoptării legii în 2007. Se fac concretizări, care rezultă din practica aplicării acestei legi. Spre exemplu, legea ne cere să verificăm calitatea de cetățean al Republicii Moldova la momentul înregistrării cultului ori doar cetățenii, cel puțin 100 de cetățeni, trebuie să... pot înregistra un cult. În același timp, în lista actelor necesare pentru înregistrare nu era copia de pe buletin sau un document oarecare. Și noi am propus includerea acestui document. Deci sînt concretizări care rezultă din practica aplicării și nu liberalizează, și nu înrăutățește procedurile de înregistrare.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Vă mulțumesc.

Și mă bucur că opinia mea coincide cu răspunsul dumneavoastră.

Domnul Oleg Efrim:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări nu văd.

Mulțumesc.

Rog comisia. Comisia drepturile omului și relații interetnice. Cine face raportul?

Domnul Vadim Mișin – Frațiunea PCRM:

Уважаемые коллеги,

Комиссия рассмотрела в первом чтении данный закон, представленный Правительством и доложенный вам министром юстиции Республики Молдова. Мы вам раздали доклад комиссии. Он у вас у всех есть на руках. И мы даже несколько опередили события, и раздали вам обобщение, в котором уже обозначены все позиции второго чтения. Но это абсолютно не говорит о том, что комиссия не готова. Мы готовы сегодня голосовать в первом чтении, а если будут какие-то принципиальные замечания, то рассмотреть их во втором чтении.

Однако то, что сейчас предлагал господин Гилецкий от микрофона, мы рассматривали в комиссии очень подробно, рассматривали вместе с Минюстом. В принципе дали ответ господину Гилецкому. Поэтому я не думаю, что оттого, что мы еще раз будем рассматривать, что-то изменится. Но это дело Парламента. Комиссия предлагает вам данный законопроект принять в первом чтении в связи с тем, что он кардинально или принципиально не меняет позицию действующего Закона о культурах.

Те же изменения, которые нам предложены, в большей степени соответствуют Европейской Хартии о правах человека. Они в большей степени, расставляют какие-то акценты, которые сама жизнь диктует при сегодняшних условиях.

Я предлагаю его принять в первом чтении. И если кроме замечания коллеги Гилецкого других не будет, считаю его возможным рассмотреть и во втором чтении с одобрения Минюста.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Mișin,

Eu regret că n-am fost la comisie când ați dezbătut acest amendament pe care l-am făcut, dar eu revin la o chestiune principială: dumneavoastră, ca jurist, înțelegeți foarte bine că orice statut este amendat conform prevederilor deja incluse în statut.

Modul de înregistrare a unei organizații este unic și special. Aceste proceduri, indicate în alineatul (3) articolul 18, ele, de fapt, duc orice cult și orice parte componentă la procedura inițială, cu adunarea de constituire, cu statut semnat de fondatori. Noi am prevăzut, adică atunci când am propus și am explicat, am căzut cu toții de acord. Ministrul ne-a dat asigurări. Ei au scos o singură literă, le-au lăsat pe celelalte trei și au lăsat denumirea articolului, care, prin sine,

contravine procedurii. Nu există în alte organizații asemenea proceduri ca să te trimită din nou la varianta zero.

Din momentul în care ai lăsat o organizație, este un mecanism stabilit cum se introduc modificările și completările la statut.

Domnul Vadim Mișin:

Уважаемый коллега, мы с вами эту позицию подробно обсуждали. И министр вам сейчас попытался ответить. Вы исходите из 19-ого и 24-ого пунктов. Вам четко сказано, и я смею второй раз обратить ваше внимание, что мы умышленно в итоге этого документа, в заключительной фазе документа мы четко указали, что в связи с вступлением в действие изменений, предложенных и принятых Парламентом, культам не предстоит никакой перерегистрации. Эта базовая позиция. То есть мы ни один культ, ни одну его составную часть не заставляем идти в Минюст и снова перерегистрироваться.

Дело в другом. Если в вашем культе возникнет ситуация, когда вы сами вносите какие-то изменения в свои документы. Скажите, пожалуйста, если бы мы сегодня не вносили изменения, вы бы пришли в Минюст? Естественно, пришли.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, sigur.

Domnul Vadim Mișin:

Так мы и сейчас сохраняем эту позицию. Вы же настаиваете на том, что-бы вы регулировали деятельность культа только уставом. Мы считаем, что на сегодняшнем этапе развития нашего государства, в том числе юридического развития, регулировать деятельность культов только внутриуставными взаимоотношениями недостаточно. Поэтому государство определило специальный орган. И им является сегодня Министерство Юстиции, которое должно регулировать деятельность культов, в том числе путем контроля за их уставными документными.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnul Mișin.

Domnul Vadim Mișin:

Поэтому, сколько бы мы с вами не дебатировали, мы не пойдем на абсолютную автономию культов.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dar nu este vorba despre autonomie absolută, la care dumneavoastră vă referiți. Eu regret că nu înțelegeți corect problema, care se pune. Problema este de următoarea natură: 15 ani, din 1992 pînă în 2007, cultele religioase din Republica

Moldova au activat în câmp legal. S-au făcut modificări la statut. Apropo, la aceea ce faceți voi, dumneavoastră vă referiți la „Dispoziții finale și tranzitorii”.

Cînd spui că cultele nu sînt supuse reînregistrării, dar adaugi o frază: „Toate statutele sînt valabile doar în măsura în care corespund la acestor legi.” Aceasta presupune modificarea statutelor. Întrebarea mea simplă către dumneavoastră și către minister este următoarea: de ce ministerul nu prevede un articol separat în această lege, care să nu se numească „Înregistrarea cultelor”, dar să se intituleze: „Introducerea modificărilor la statut”.

Și atunci să fie lista actelor pentru modificări la statut. Dar să nu facă trimitere la varianta zero. Este simplu de tot.

Domnul Vadim Mișin:

Mulțumesc.

Eu am înțeles. Poftim, domnul ministru, poftim.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 1.

Domnul Oleg Efrim:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule deputat Ghilețchi,

Cu permisiunea dumneavoastră, am să completez răspunsul domnului președinte al comisiei în ceea ce ține de modul de modificare a statutelor. Vreau să vă atrag atenția dumneavoastră asupra articolului 18 litera h), care spune că statutul cultelor trebuie să conțină modul de introducere a modificărilor și completărilor la statut. Ea conține, există această obligație și astăzi. Și noi nu o atingem. Ceea ce înseamnă că Ministerul Justiției, înregistrînd modificarea, verifică dacă cultul a respectat prevederile propriului statut cu privire la, referitor la modificare.

Ceea ce ține, ca să vă răspund la a doua întrebare. De ce nu avem un articol separat privind înregistrarea modificărilor? Este o chestie de tehnică legislativă. Pentru a nu repeta aceeași listă de acte care este necesară, practic, la momentul înregistrării cultelor și la momentul înregistrării modificărilor, legea conține o normă de retrimiteră. Deci trimite la articolul de mai sus. Și aceasta, am menționat deja, se regăsește și în Codul civil, se regăsește și în Legea cu privire la asociațiile obștești, și în Legea cu privire la partide, la sindicate și la toate celelalte forme de organizații necomerciale. Și, din acest considerent, noi nu am venit cu o propunere de modificare sau de completare a acestor norme.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule ministru,

Sînt de acord, dacă rămînem la litera h), cum v-am propus în amendamentul meu. Dumneavoastră cereți o listă de acte pentru înregistrare. Dumneavoastră faceți trimitere la un articol, care face o listă de acte pentru înregistrare.

Domnul Oleg Efrim:

Domnule deputat,
Cererea de... Spre exemplu, articolul la care faceți dumneavoastră mențiune spune.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Cererea de înregistrare, statutul adoptat de fondatori.

Domnul Oleg Efrim:

Cererea de înregistrare. Înregistrarea modificărilor se face tot printr-o cerere de înregistrare, doar că ea nu conține înregistrarea cultului, dar modificarea cultului. Și practica aplicării acestei legi a arătat că niciodată nu au fost probleme, din 2007 încoace, la acest aspect.

Domnul Marian Lupu:

Eu am o propunere. Deja această discuție în sală devine una dominantă. Și ca să nu continuăm, fiindcă văd că-i cu insistență și o parte și altă parte, eu am să am o rugămintă. Cel puțin, domnul Ghilețchi a spus că nu a avut posibilitate să fie la ședința comisiei. Duceți-vă încă o dată, domnule Ghilețchi.

Eu am rugămintă către comisie: clarificați, că-i da, că nu-i, indiferent, dar puneți odată punctul. Și noi avem, dar măcar și pentru ziua de mâine. Dacă o să fiți gata pentru ziua de mâine, întîlniți-vă voi între voi, în ziua de mâine scoateți întrebările acestea într-un fel sau altul. Fiindcă eu simt că noi încă un ceas o să continuăm să discutăm. De acord?

Mulțumesc.

Luare de cuvînt, doamna Frumosu.

Doamna Elena Frumosu – Frațiunea PLDM:

Onorat Parlament,

Stimate domnule Președinte,

Complexitatea societății contemporane și interdependența dintre diferite sfere de activitate socială sugerează că guvernarea ar trebui mai mult să direcționeze decît să influențeze schimbarea în anumite domenii mai speciale, înțelegînd limitele capacității și dreptului de a determina desfășurarea unor procese. Pentru aceasta sînt necesare nu doar competențe profesionale, dar mai ales de comunicare și colaborare cu o gamă vastă de parteneri din sectorul public, privat, dar și independent.

Acest lucru nu este nicăieri mai valabil decît în domeniul spiritual, unde eforturile statului într-o anumită direcție pot produce adesea rezultate neașteptate, poate nedorite într-un alt loc. Și deciziile luate aici pot afecta spațiul de manevră în altă parte. În acest domeniu, viziunea individuală poate să aibă un efect uriaș și neprevăzut, în vreme ce implicarea unor resurse publice substanțiale pot să nu ofere nici un fel de schimbare.

Prin urmare, încercarea de a direcționa politica în domeniul cultelor este una dintre cele mai complexe zone ale guvernării, un fel de echilibrare nu atît între

prioritățile aflate în competiție, cum se întâmplă în ariile activității politice, ci între viziuni diferite asupra rolului religiei în societate.

Avînd temeiul în Constituția Republicii Moldova, prezentul proiect de lege intenționează să contribuie la producerea echilibrului dintre, pe de o parte, nici un fel de intervenție a statului în acest sector și, pe de altă parte, controlul guvernamental asupra resurselor domeniului confesional. Puțin probabil că există în Republica Moldova părți dispuse să-și plaseze viziunile religioase într-una din aceste extremități.

Proiectul de lege vine cu o abordare care ne permite să ieșim din cămașa de forță a elementelor opuse și să stabilim prevederi în care să se combine cît mai multe dintre punctele forte ale alternativelor existente și cît mai puține dintre slăbiciunile lor.

Scopul de adaptare la circumstanțele contemporane, prin prevederi compatibile cu normele legislative ale cadrului național și internațional nu trebuie să afecteze însă tradiția noastră, valorile perene care ne zidesc de milenii. Acest argument a servit drept motiv de organizare a mai multor dezbateri publice la acest subiect.

Îmbunătățirile aduse Legii privind cultele religioase și părțile lor componente vin să concretizeze anumite prevederi legale, cu referire la fondarea instituțiilor religioase, necesitatea precizării unor termeni, stabilirii unui mecanism eficient de protecție a instituției „taina mărturisirii”, asigurarea respectării principiului egalității în drepturi ale cultelor religioase, constituirea și înregistrarea lor, facilitarea perfectării actelor de înregistrare, posibilitatea de a prelungi termenul de examinare a actelor prezentate, de avertizare a confesiunilor religioase în cazul unor încălcări, cît și la procedura de suspendare a activității acestora.

În acest context, conștiintizînd importanța dreptului la libertatea de gîndire, dar și influența iminentă a acestui domeniu asupra păcii sociale, îndemn plenul Parlamentului să susțină și să aprobe proiectul de Lege nr. 2534.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Următorul proiect, stimați colegi. Proiectul de Lege nr.809 cu privire la modificarea Legii privind actele de stare civilă. Guvernul.

Domnul Vladimir Grosu – viceministru al justiției:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea Legii cu privire la actele de stare civilă. Vreau să încep cu faptul că, în anul 2010, în 27 aprilie al acestui an, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat Hotărîrea Cibotaru contra Moldovei, prin care Curtea Europeană a declarat neconforme Convenției Europene cu privire la protecția drepturilor omului anumite prevederi din Legea Republicii Moldova cu privire la actele de stare civilă, în particular imposibilitatea de a schimba apartenența etnică, în versiunea legii noastre sună „naționalitatea” în cadrul articolului 68 al acestei legi. Deci

următoarele acte de stare civilă, noi avem în conformitate cu această lege actul de naștere și certificatul de naștere, certificatul de divorț, certificatul de schimbare a numelui de familie sau a prenumelui.

Totodată, articolul 68 din prezenta lege stabilește inadmisibilitatea rectificării naționalității părinților în actele de naștere ale copiilor.

Soluția propusă de Ministerul Justiției este de a opta pentru excluderea mențiunii privind naționalitatea din actele de stare civilă, în afară de actul de naștere, în care să fie înscrisă apartenența etnică a persoanei, la cererea persoanei vizate ce a împlinit vârsta de 16 ani sau la cererea părinților, în baza declarației pe propria răspundere.

Această soluție este binevenită din punctul nostru de vedere și asigură statului să nu mai impună pe viitor persoanelor o naționalitate, pe care acestea ar putea-o percepe obiectiv sau subiectiv că le este străină.

Vreau să menționez, de asemenea, că, luând în considerație cele expuse, s-a hotărât de a acorda fiecărui individ dreptul de a se autoidentifica la un anumit grup etnic și de a modifica datele din actele de stare civilă printr-o declarație proprie.

Menționez că autoidentificarea individului la un anumit grup etnic este susținută în recomandarea Adunării Parlamentare a Consiliului Europei. Adunarea Parlamentară care crede că este necesar să fie întărită recunoașterea fiecărei legături a cetățeanului european cu identitatea, cultura, tradiția, istoria sa, pentru a permite fiecărui individ să se definească el însuși ca membru al unei națiuni culturale.

În acest sens, prin aceste modificări autorii proiectului intenționează să execute, în primul rând, hotărîrea aceasta a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Ne propunem să înlocuim termenul de „naționalitate”, care este confuz. În unele state, prin naționalitate se are în vedere apartenența, cetățenia, apartenența la cetățenia unui anumit stat.

Domnul Vladimir Grosu:

De aceea, ne propunem să modificăm termenul „naționalitate”, înlocuindu-l cu termenul „apartenență etnică”, și această rubrică de „apartenență etnică”, să rămână doar în actul de stare civilă, certificatul de naștere, și anume numai în privința persoanei care solicită acest certificat, și îl vizează pe el.

De asemenea, ținând cont de faptul că prin această hotărîre a Curții Europene au fost vizate și constatate neconforme cu Convenția Europeană, articolul 68, acest articol intenționăm să-l excludem.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Microfonul nr.5.

Doamna Ana Guțu – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule viceministru,

Am o întrebare. Puteți să-mi spuneți, vă rog: de ce, anul trecut, Guvernul a dat aviz negativ proiectului nr. 1335 din 4 mai 2010, care, de fapt, viza exact același subiect?

Domnul Vladimir Grosu:

Da, doamnă deputat,

Nu țin minte avizul Ministerului Justiției de atunci, că nu eram în funcția de viceministru, dar acum am luat cunoștință de proiectul înaintat de dumneavoastră și, de asemenea, vizează executarea hotărârii Curții Europene. Se menționează acest lucru în nota informativă, anexată la proiectul de lege.

Dar proiectul înaintat de Ministerul Justiției, de asemenea, este în vederea executării acestei hotărâri a Curții Europene și considerăm că această variantă este conformă cu principiile Convenției Europene.

Sînt anumite rezerve expuse în avizul Ministerului Justiției și nu considerăm că proiectul propus de dumneavoastră este și reprezintă o executare efectivă a acelei hotărâri.

Din aceste considerente, ținînd cont că există și proiectul propus de dumneavoastră, noi solicităm votarea în primă lectură a prezentului proiect de lege și să examinăm înainte de a doua lectură ambele proiecte, pentru a vedea și a ajunge la un consens între proiectul înaintat de Ministerul Justiției, adică prezentul proiect, și proiectul dumneavoastră.

Doamna Ana Guțu:

Și a doua întrebare: îmi puteți spune, vă rog, dacă Hotărîrea CEDO, în cazul Cibotaru versus Republica Moldova, se menționează în mod expres că noțiunea de „naționalitate” trebuie să fie exclusă cu desăvîrșire din actele de stare civilă?

Domnul Vladimir Grosu:

Nu. În această hotărîre nu se spune că noțiunea de „naționalitate” trebuie numaidecît să fie exclusă. Pur și simplu, noi vrem să o înlocuim cu „apartenența etnică” și am menționat, deoarece „naționalitatea” în multe state din Europa și nu numai, prin această noțiune se are în vedere „apartenența la cetățenia unui stat”.

Doamna Ana Guțu:

Nu am dreptul la alte întrebări. O să fiu cu o luare de cuvînt.
Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Dumneavoastră ați declarat despre dreptul persoanei pe propria răspundere și să se declare ca aparținând al unei grupări etnice. Spuneți-mi, vă rog: cunoașteți dumneavoastră dacă există undeva vreo listă exhaustivă a tuturor grupurilor etnice care există la moment?

Domnul Vladimir Grosu:

Sigur că nu cunosc. O asemenea listă nu poate exista. O listă exhaustivă a tuturor grupărilor etnice nu poate să existe. Deoarece o grupare etnică...

Domnul Serghei Sîrbu:

...Clar.

Domnul Vladimir Grosu:

...poate să se formeze.

Domnul Serghei Sîrbu:

Am înțeles. Adică, dacă vine o persoană la dumneavoastră și vrea să se declare că este, aparține unui grup etnic, de exemplu al extratereștrilor, dumneavoastră nu puteți să-i refuzați. Eu corect înțeleg?

Domnul Vladimir Grosu:

Dacă formulați o întrebare concretă și clară, și reală, eu pot să răspund.

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu, de exemplu.

Domnul Vladimir Grosu:

Întrebarea dumneavoastră.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vine o persoană și spune, eu vreau să mi se înscrie în actele de stare civilă că sînt extraterestru, punct. Dumneavoastră aveți dreptul să-i refuzați sau nu?

Domnul Vladimir Grosu:

Eu răspund la întrebări constructive și reale, profesioniste.

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu, nu vă supărați.

Domnul Vladimir Grosu:

Eu nu mă supăr.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule ministru...

Domnul Vladimir Grosu:

Și dumneavoastră să nu vă supărați.

Domnul Serghei Sîrbu:

Eu nu încerc să fac glume aici. Eu destul de serios.

Domnul Vladimir Grosu:

Nici eu nu glumesc.

Domnul Serghei Sîrbu:

Dumneavoastră ați spus...

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule Sîrbu...

Domnul Serghei Sîrbu:

Stați puțin. Dumneavoastră, conform proiectului de lege, spuneți că, pe propria răspundere, persoana poate să se declare ca fiind membru a... sau nu membru, ca aparținând oarecărei grupări etnice.

Dumneavoastră ați spus că nu există nici o listă exhaustivă a grupurilor etnice. În acest sens, logică întrebarea. Vine o persoană și spune: păi, eu mă identific, uite, că sînt extraterestru. Dumneavoastră puteți să-i refuzați?

Eu destul de serios. Poate fi și altă denumire.

Domnul Marian Lupu:

E clară întrebarea.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă rog frumos să răspundeți. Dar, vă rog, conform acestei prevederi legale care propuneți să fie modificate.

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule președinte,

Dacă, să spunem, dumneavoastră insistați, eu ...

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu, păi, răspundeți: da sau nu.

Domnul Vladimir Grosu:

Eu nu văd sens, la răspuns, la întrebarea aceasta.

Domnul Serghei Sîrbu:

...da sau nu. Spuneți: da, se poate de...

Domnul Vladimir Grosu:

Există.

Domnul Serghei Sîrbu:

Identifica sau nu.

Domnul Vladimir Grosu:

Bine. Răspuns tehnic. Sînt anumite etnii care există real și din aceste etnii sau grupări etnice, care există real, persoana poate alege, pentru a solicita organului de înregistrare să fie înscrisă în actul său de naștere.

Dumneavoastră vorbiți despre anumite lucruri extraterestre care, obiectiv, sigur că nu pot să fie calificate ca grupări etnice.

Respectiv, solicitarea aceasta cu siguranță va fi respinsă. Eu cred că am fost înțeles și explicit.

Domnul Serghei Sîrbu:

Păi, da, dar dacă vine persoana și, de exemplu, vă spune că este o naționalitate de care dumneavoastră n-ați auzit nici o dată.

Domnul Vladimir Grosu:

...eu m-am exprimat...

Domnul Serghei Sîrbu:

Dar el este sigur că există. Atunci cum veți verifica, dacă nu există o listă exhaustivă?

Domnul Vladimir Grosu:

Noi verificăm dacă există o asemenea... grup etnic.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da cum...

Domnul Vladimir Grosu:

Sau nu.

Domnul Serghei Sîrbu:

...să verificați ,dacă dumneavoastră ați confirmat: o asemenea listă nu există.

Domnul Marian Lupu:

Eu vreau să intervin în discuția...

Domnul Vladimir Grosu:

...numit momentul în timp.

Domnul Marian Lupu:

Dumneavoastră, domnule ministru.

Domnule Sîrbu,

Mie îmi pare că, și în varianta veche, atunci când se păstra noțiunea de „naționalitate,, putea fi... (*Rumoare în sală.*) Nu, oricum, putea fi exact aceeași situație. Fiindcă însăși schimbarea de „naționalitate,, în „apartenență etnică,, puțin ce schimbă în acest sens.

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Lupan:

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte.

Din câte îmi amintesc eu, în plan internațional, au fost înregistrate o serie întreagă de etnii, în alte state, evident. Înregistrarea în Republica Moldova se face în baza unor declarații și acte, domnule viceministru. Corect?

Domnul Vladimir Grosu:

La moment, da.

Domnul Vladimir Lupan:

Da, deci nu poți să te declari oricum. Da, asta este ideea. Iar în ce privește grupările etnice, stimați colegi, eu vă rog frumos, să fim corecți, sînt grupuri etnice, nu-s grupări etnice. Dar dacă vorbim totuși despre grupări, atunci vreo 42 de deputați din Parlamentul Republicii Moldova pot să fie și extratereștri, dacă tare vor.

Da, în rest, eu v-aș îndemna totuși să fim corecți. Sînt grupuri etnice.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Domnule ministru,

O întrebare. Nu știu dacă informațiile sînt corecte sau nu, din practica europeană. Cineva îmi spunea că în Franța, deci în toate actele de stare civilă apartenența etnică nici nu se indică, se indică că-i francez, ca cetățean. Corect?

Domnul Vladimir Grosu:

E corect, domnule Președinte. Și nu numai în Franța. Dacă deschidem actul de identitate sau certificatul din Franța, este naționalitatea.

Domnul Marian Lupu:

Naționalitatea.

Domnul Vladimir Grosu:

Naționalitatea. Și nimic mai mult despre apartenența etnică. Acest lucru și intenționăm noi să-l facem. Asta este o practică comună europeană.

Domnul Marian Lupu:

Deci, ca să înțeleg eu și mai bine. Evident, trebuie de respectat dreptul la autoidentificare a fiecărui cetățean, a fiecărei persoane. Deci important este ce, că însăși noțiunea de „naționalitate” dispăre, rămîne cetățenia?

Domnul Vladimir Grosu:

Nu, noțiunea de „naționalitate” nu dispăre. Ea există și persoana poate să se autoidentifice. Ea nu va fi menționată în unele acte de stare civilă, dar va fi rubrica „apartenența etnică” în actul de stare civilă, dar numai la persoana care solicită și în privința căreia este vizat acest certificat.

Adică, nu va fi rubrica de „apartenență etnică” a părinților în acest certificat de naștere unde va rămîne totuși rubrica de „apartenență etnică”.

Domnul Marian Lupu:

Da, domnul Reșetnicov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule viceministru,

Eu, întrebarea mea este, de fapt, continuarea întrebării deputatului Sîrbu și, ca să vă ușurez răspunsul, să vă cobor puțin deja pe pămînt, lăsînd într-o parte extratereștrii, aș vrea să vă întreb, atunci cînd lăsăm deja la altitudinea persoanei să se autoidentifice etnic, admitem că legea pe care o promovați astăzi a intrat în vigoare și putem să ne pomenim într-o situație cînd tata este, de exemplu, ucrainean, mama la fel este ucraineancă, dar copilul, ajungînd la vîrsta de 16 sau 18 ani, vine la organul respectiv, autoritatea respectivă și se autoidentifică ca neamț.

Da, ca german. (*Rumoare în sală.*) Va fi acceptată astfel de opțiune a persoanei?

Domnul Vladimir Grosu:

Da, și asta este real, domnule Reșetnicov. Și pot să vă dau un exemplu. Mama este moldoveancă, da, sau tatăl este moldovean, persoana, copilul, de asemenea, la o anumită etapă, are aceeași apartenență etnică, pleacă în Italia la vîrsta de 3–4 ani, crește în Italia sau în oricare altă țară, crește și trăiește acolo pe parcursul a zeci de ani de zile și ea nu se mai identifică cu poporul nostru, cu etnia noastră, se identifică cu altă etnie.

Domnul Artur Reșetnicov:

Adică eu să înțeleg, dacă mama este moldoveancă – tatăl moldovean, copilul se declară englez, noi îl considerăm ca englez, da?

Domnul Vladimir Grosu:

Dumneavoastră, domnule Reșetnicov,

Dacă veți citi mai atent, aceeași lege a noastră, Legea cu privire la drepturile persoanelor, aparținând minorităților naționale, articolul 2 spune: orice persoană, aparținând unei minorități naționale, are dreptul să aleagă liber dacă aparține minorității respective sau nu, respectiv, oricare persoană are dreptul.

Domnul Artur Reșetnicov:

Da, dar acum să facem...

Domnul Vladimir Grosu:

Și acum.

Domnul Artur Reșetnicov:

...baza provenienței părinților...

Domnul Vladimir Grosu:

Nu, și acum această lege este în vigoare, și Legea cu privire la actele de stare civilă în varianta actuală, pînă la modificări, de asemenea este în vigoare. Ele se contrazic. Ba mai mult, contrazic și Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale din 1995, care spune că orice persoană aparținând unei minorități naționale are dreptul să aleagă liber dacă să fie tratată sau nu ca atare. Și nici un dezavantaj nu poate rezulta dintr-o asemenea alegere ori din exercițiul dreptului legat de aceasta.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule ministru,

Asta-i clar, dar așa cum a menționat și cum ați răspuns deputatului Lupan, deci acum se ia la bază proveniența etnică a părinților și actele care confirmă această proveniență și dumneavoastră propuneți să excludem și orice persoană se va autentifica așa cum va dori.

Domnul Vladimir Grosu:

Persoana...

Domnul Artur Reșetnicov:

Acesta este răspunsul.

Domnul Vladimir Grosu:

Păi, da, persoana are dreptul la autentificare, acesta este drept fundamental.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Vizavi de etnie, grupări, versus extraterestri. Eu vreau să le amintesc tovarășilor că nu există în lume comunism și acesta nu poate exista prin definiție, pentru că este o utopie.

În același timp, noi avem în Parlamentul Republicii Moldova comuniști. Ar trebui să explicăm cumva acest lucru.

Cu adevărat, este nevoie, domnule ministru, de explicații în acest sens în legislația Republicii Moldova, pentru că, mai ales în perioada guvernării comuniste, se făceau abuzuri în acest sens.

Eu, personal, atunci când trebuia să fac certificatul de naștere al copiilor mei a trebuit să scriu explicații de ce scriu la rubrica „tată” și „mamă” – „român” și „româncă”. În schimb, nu era nici o problemă când cineva vroia să se identifice altfel.

Mulțumesc.

Domnul Artur Reșetnicov:

Sînt nevoit să intervin cu replică, pentru că domnul Munteanu are o stimă deosebită față de Partidul Comuniștilor și de comuniști.

De fapt, domnule Munteanu, ascultați, eu înțeleg că asta aruncați, așa, pur și simplu, ca să ieșiți la microfon, să vă puie cineva acolo o „galocikă”, dar problema constă în aceea că liberalismul care-l promovați dumneavoastră deja de 2 ani, în genere, în lume nu există, pentru că aceasta-i genocid.

Iar dacă ați avut problemă la înregistrare, trebuia să vă declarați extraterestru, pentru că mai aproape după mentalitate.

Domnul Marian Lupu:

Domnule ministru,

Eu vă mulțumesc.

Înainte de a invita Comisia juridică, numiri și imunități vă rog, la tribună. Eu vreau să rog șefii grupurilor parlamentare să mobilizeze deputații, fiindcă mai avem un proiect, nr.2401, și intrăm în procedura de vot.

Pardon... (*Rumoare în sală.*) Da și asta încă. Da, de acord.

Domnule Ganaciuc,

Hotărîrea pe care am votat-o să fie.

Domnule Popa,

Vă rog, la tribuna centrală.

Domnul Victor Popa:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege nr. 809 din 29 martie anul curent, înaintat de către Guvernul Republicii Moldova, și menționează că, într-adevăr, elaborarea prezentului proiect de lege a fost condiționată de necesitatea ajustării prevederilor Legii nr. 100 privind actele de stare civilă la principiile Convenției europene pentru apărarea drepturilor și

libertăților fundamentale ale omului. Adică, dreptul la autoidentificarea persoanei la un anumit grup etnic.

Acest proiect conține propuneri privind excluderea din actele de stare civilă a mențiunii referitoare la naționalitatea persoanei, precum și acordarea părinților sau titularului care a atins vârsta de 16 ani a dreptului de a cere înscriere în actul de naștere a mențiunii cu privire la apartenența etnică.

În afară de aceasta, vreau să spun că mai există un proiect de Lege, nr. 1335 din 4 mai 2010 privind... a doamnei deputat Ana Guțu, care prevede, de fapt, aceleași reglementări.

În acest sens, Comisia juridică, numiri și imunități propune Parlamentului de a examina și de a adopta proiectul nr. 809 în lectura întâi, iar în lectura a doua deci să fie comasat cu proiectul nr. 1335 al doamnei deputat Ana Guțu.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări? Nu sînt.

Domnule președinte al comisiei,
vă mulțumesc.

Luare de cuvînt, doamna Guțu.

Doamna Ana Guțu:

Vă mulțumesc.

Domnule Președinte,
Distinși membri ai Parlamentului,

Proiectul de Lege nr. 809 a venit în Parlament după prezentarea unui alt proiect la această temă, inițiat de mine, cu nr. 1335, la 4 mai 2010.

Din păcate, în luna aprilie 2011, cînd proiectul meu a ajuns în Parlament, la inițiativa fracțiunilor PLDM și PD, doamna vicepreședinte al Parlamentului Palihovici a propus să-l întoarcă înapoi în comisie, cu toate că au existat avize pozitive, practic, de la toate comisiile, cu excepția avizului negativ al Guvernului.

La puțin timp după aceasta, a venit proiectul nr. 809, care proiect ar trebui să dea curs pozitiv unei decizii CEDO în cazul Cibotaru versus Republica Moldova și am sperat foarte mult că acest proiect va fi unul calitativ, mult mai bun.

Însă, spre regret, aceasta nu s-a întîmplat și, reieșind din proiectul Guvernului, identitatea națională nu se va regăsi deloc în actele de stare civilă, cu excepția actului de naștere al copilului, în care se va putea înscrie apartenența etnică, și termenul aparține Guvernului, fie în baza declarației pe propria răspundere a părinților, fie a adolescentului care va atinge vârsta de 16 ani.

Cu această ocazie, aș formula 3 întrebări și prima este: cine dintre cei doi părinți va decide care din apartenența etnică a unuia dintre ei să fie înscrisă în actul de naștere al copilului, dacă este vorba de o căsătorie mixtă?

Cea de-a doua întrebare, care decurge, de fapt, din prima: ce se întîmplă dacă, la vârsta de 16 ani, adolescentul va alege o altă dintre cele două identități ale părinților săi, cînd e vorba de o căsătorie mixtă. Și, mai ales în acest caz, este

absolut alogic să oferi părinților dreptul de a înscrie apartenență etnică a copilului la naștere, în actul de naștere/

E mult mai rațional de păstrat situația actuală, când în actul de naștere al copilului se înscrie doar naționalitatea părinților.

Și cea de-a treia întrebare: de ce autorii propun ca în celelalte acte de stare civilă să nu apară naționalitatea sau apartenența etnică, termenul pe care îl propun dumnealor?

Bănuiesc că imediat vor veni argumente, că ne recomandă instituțiile europene. După cum ați văzut, decizia CEDO în cazul Cibotaru versus Republica Moldova nu există această recomandare să nu înscriem „naționalitate” în actele de stare civilă.

Și plus la toate, nu sîntem noi primii, cetățenii Republicii Moldova, acei care trebuie să zicem că, uite, noi am construit identitatea europeană și sîntem europeni.

Orice francez, orice neamț, german dacă o să-l întrebați, el vă spune, în primul rînd, sînt francez și după aceea va zice că sînt european.

Și, în sfîrșit, cea de-a treia întrebare pe care doresc să o formulez, ține de esența conținutului acestui proiect de lege. Guvernul propune să înlocuiască termenul „naționalitate” cu termenul „apartenență etnică”.

Sursele științifice de autoritate susțin că există o diferență între ambele, între ambii termeni. Termenul „etnie” apare la finele secolului al XIX-lea și pătrunde cu greu în cercurile academice și geopolitice, ajungînd totuși către anii 60 ai secolului al XX-lea și se substituie sinonimele precedente: trib, populație și popor.

Sensul strict al termenului „etnie” este următorul: grup de indivizi care au aceeași limbă maternă. În sensul larg al termenului „etnie” înseamnă un grup de indivizi, cetățeni, nu știu, persoane, fiindcă este traducere, legați printr-o complexitate de trăsături comune de caracter antropologic, lingvistic, politic, istoric, a căror asociere constituie o comunitate sudată de o cultură specifică. Dar „etnia” nu are stat.

Pe cînd la definiția „națiunii” se adaugă și acest sens, deci popor care este unit în baza comunității, comuniunii limbii, tradițiilor culturale, istorice, politice, dar care și-a constituit un stat.

Iar „naționalitatea”, de fapt, este apartenența la o națiune. Există două doctrine de interpretare a termenului „naționalitate”. Doctrina franceză și doctrina germană.

În înțelegerea doctrinei franceze „naționalitatea” presupune suprapunerea identității culturale și identității civice. Pe cînd interpretarea științifică germană le separă pe ambele.

În interpretarea științifică germană „naționalitatea” este, în primul rînd, identitatea culturală și civilizatoare, pe cînd „cetățenia” este identitatea civică și sînt separate ambele.

Deoarece Republica Moldova nu este un stat național, pentru realitatea Republicii Moldova este mai pertinentă doctrina sau interpretarea științifică germană de înțelegere a „naționalității” ca și identitate culturală, fiind distinctă, deosebită de „cetățenie”, adică identitate civică.

Astfel, considerăm că termenul „naționalitate” trebuie să fie păstrat în actele civile și anume „naționalitatea” și nu „apartenența etnică” din trei motive.

În primul rând, populația majoritară a Republicii Moldova, fie că se autoidentifică moldoveni sau români, sînt o parte a națiunii românești, a cărei formare a finalizat pe parcursul secolului al XIX-lea.

În al doilea rând, reprezentanții minorităților naționale din Republica Moldova: ucrainenii, rușii, bulgarii, polonezii, evreii și alții au toți un stat național de referință în afara granițelor Republicii Moldova. Deci și ei, în actele de stare civilă, au tot dreptul să aibă însemnul, înscrierea „naționalitate” și nu „etnie.”

În termeni stricți științifici, doar găgăuzii, care locuiesc pe teritoriul Republicii Moldova, sînt etnie. Dar dacă, într-o bună zi, cercetătorii vor stabili că găgăuzii sînt o parte a poporului turc și limba pe care o vorbesc este o varietate a limbii turce, în acel moment vom constata că, de fapt, pe teritoriul Republicii Moldova noi nu avem etnii, ci doar minorități naționale.

În concluzie, menționez că nu sînt întru totul de acord cu conceptul revăzut al acestui proiect de lege și, totuși, eu invit fracțiunile parlamentare, toate fracțiunile parlamentare să fie votat acest proiect în primă lectură, iar în cea de a doua lectură să fie unificat cu proiectul nr.1335 și să venim cu anumite amendamente.

Sînt foarte multe lucruri de spus la subiectul autoidentificării majorității din Republica Moldova și, în genere, problema identitară consider că trebuie să fie una în vizorul discuțiilor publice. Dar aceste discuții publice trebuie să fie făcute în mod profesionist și la calm, la rece, ca să nu isterizeze societatea, așa precum au făcut-o în cadrul așa-zisului congres civic Partidul Comuniștilor.

Și vreau să-i dezamăgesc, spre marele lor regret, pe acei care utilizează problema identitară din Republica Moldova în scopuri politice și își pun drept scop, de fapt, ca și obiectiv să-și construiască o națiune moldovenească. Aceasta nu se va întîmpla, fiindcă epoca de edificare a construcțiilor statul naționale s-a terminat și este demult evoluată.

Orice încercare disperată de a resuscita moldovenismul medieval primitiv cauzat de subeducație sau dorința de a perpetua rătăcirile edilitare ale unor reprezentanți ai majorității, explicabile și ele, de fapt, prin îndelungate politici de deznaționalizare și rusificare a limbii române din Republica Moldova, deci orice încercare de acest gen e sortită pierii ... Mersi. Și va fi strivită de adevărul științific care este unul. Noi, locuitorii Republicii Moldova, sîntem români și punctum.

Națiunile sînt opera lui Dumnezeu. Nu spun eu, a spus-o filozoful spaniol Antonio Canovas del Castillo. Iar cel care merge împotriva națiunii, merge împotriva Domnului și împotriva firii.

Le doresc celor care mai somnabilează în obscurantismul medieval să piardă cît mai puțin timp pe calea lor spre adevăr.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Marian Lupu:

Proiectul de Lege nr.2401 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Guvernul.

Puțin mai târziu. Este intrată doamna la tribună.
Stimați colegi,
Mai devreme trebuie de gândit și mai rapid de venit. Se termină și mergem mai departe.
Dacă nu-i procedură, voi știți că-i repede.
Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:
Domnule Președinte,
Anume de procedură. Acest proiect de Lege nr.2401 nu are coraportul aprobat, așa cum se indică în ordinea de zi.

Domnul Marian Lupu:
Ați spus ieri, da.

Domnul Eduard Mușuc:
Coraportul n-a fost aprobat. Noi propunem și am propus ... am încercat să vă explicăm și ieri, la ședința Biroului permanent al Parlamentului, am amânat ședința comisiei pentru miercuria viitoare din cauza neprezenței din partea Ministerului Educației a ministrului sau a viceministrului. A fost opțiunea expusă de către comisia noastră parlamentară.

Noi solicităm ca acest proiect de lege să fie amânat pentru săptămîna viitoare și vă promitem că vom reuși să-l examinăm în cadrul comisiei și să aprobăm coraportul respectiv. Sînt diferite poziții, inclusiv mă refer la cadrul asociativ, mă refer la asociații care reprezintă interesele administrației publice locale. Și noi dorim ca acest proiect de lege să fie aprobat în strictă conformitate cu procedura legislativă.

Domnul Marian Lupu:
Microfonul nr.4.

Domnul Chiril Lucinschi – Frațiunea PLDM:
Ieri, reprezentantul ministerului totuși a venit la comisie și n-a fost audiat. Eu aș propune să examinăm acest proiect de lege în primă lectură. Într-adevăr, el conține foarte multe, aș zice, cusururi, care, ulterior, trebuiau să fie dezbătute în cadrul audierilor care ...

Domnul Marian Lupu:
Puțin mai tare, domnule Lucinschi, să se audă mai bine.

Domnul Chiril Lucinschi:
Da. Deci săptămîna viitoare noi vrem să organizăm audieri publice și, undeva marți, eu cred că deja o să pregătim pentru a doua lectură. Dar acum totuși se propune să examinăm în primă lectură acest proiect de lege. Este extrem de important și consider că e oportun totuși să fie lăsat în ordinea de zi.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Domnule Președinte,

Autorul acestui proiect de lege este Guvernul. Practica tuturor comisiilor parlamentare, se prezintă reprezentatul, membrul Guvernului, ministrul sau, în cazul în care el nu poate, viceministrul, este o practică a tuturor comisiilor parlamentare. Nu putem ca un simplu angajat al ministerului să ne prezinte acest proiect de lege, mai ales că sînt diferite poziții. Eu mă refer la comisie, la examinarea coraportului în cadrul comisiei.

Domnule Sreleț,

Ieșiți la microfon și vorbiți. Nu strigați din sală.

Eu propun să nu încălcăm procedura legislativă, eu propun să amînm examinarea acestui proiect de lege pentru săptămîna cealaltă, să luăm în calcul, inclusiv poziția cadrului asociativ. Consultările, despre care a vorbit și domnul Lucinschi, se fac înainte de a aproba proiectul de lege la nivel conceptual, dar nu după. Și eu propun totuși să nu forțăm nota, o săptămîna nu contează. Într-o săptămîna nu se va întîmpla nimic, dar, în schimb, vom proceda corect din toate punctele de vedere.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Și eu mulțumesc că am auzit opiniile.

Nimeni în această sală și eu, în primul rînd, nu avem de gînd să încălcăm normele de procedură. Deci constat următoarea situație. De fapt, în Regulamentul Parlamentului este foarte clar indicat că, doar în absența raportului de bază al comisiei, nu poate fi examinat proiectul, nu se face nici un fel de referință la coraport.

Însă atunci cînd am în sală două opinii diferite: este opinia unei comisii, este opinia altei comisii, știți bine care este rezultatul sau instrumentul pus la dispoziția noastră a tuturor – votul este unicul.

Fiindcă atunci cînd nu există două opinii diferite, o comisie vine și-mi spune: domnule Președinte, noi solicităm. Obiecții nu sînt pentru excludere? Nu sînt. Atunci o facem în mod automat. Cînd sînt două opinii diferite este votul ca instrument care dezleagă situația.

Cine este ... Deci a fost evocată propunerea ca proiectul nr.2401 să fie exclus de pe ordinea de zi de astăzi. Cine este pentru această amînare rog să voteze. Dacă e cineva bun și dă un rezultat. Sau constat eu. Minoritatea. Deci propunerea nu a fost acceptată de plenul Parlamentului.

Doamnă ministru,

Vă rog.

Doamna Tatiana Potîng – viceministru al educației:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Într-adevăr, ieri, nu s-au prezentat la ședința comisiei parlamentare din motive obiective nici ministrul, nici viceministrul, marți, pentru că erau, în conformitate cu dispoziția Guvernului, în teritoriu atunci, când la ora 16.30, a fost anunțată ședința comisiei pentru ziua de miercuri și ziua de miercuri a fost deja planificată pentru alte activități la fel de importante.

Acum vreau să propun atenției dumneavoastră, Guvernul Republicii Moldova și Ministerul Educației propun atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care este elaborat în conformitate cu angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova și în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr.484 din 05.07.2011.

Acest proiect prevede modificarea a patru acte legislative, e vorba de: Legea învățământului din 21 iulie 1995, Legea privind finanțele publice locale și Legea privind descentralizarea administrativă, precum și Codul muncii al Republicii Moldova.

Modificările și completările propuse la Legea învățământului se referă, în primul rând, la excluderea învățământului mediu de cultură generală din structura sistemului de învățământ, e vorba de excluderea noțiunii de învățământ mediu de cultură generală din structura sistemului de învățământ. Pentru că ele nu există de facto la această etapă în Republica Moldova și trebuie corelată legislația cu realitatea.

De asemenea, se presupune eliminarea normativelor referitoare la numărul de copii și elevi în grupele și clasele din învățământul general. Acest număr de copii va fi stabilit anual de către Ministerul Educației. Se propun modificări cu privire la posibilitatea funcționării instituțiilor de învățământ de circumscripție pentru gimnazii și licee, în care se vor instrui elevi din două sau mai multe localități.

După cum știți, în conformitate cu reforma structurală în educație, există deja în raioanele Căușeni și Rîșcani școli de circumscripție, iar finanțarea în aceste instituții se face în bază de formulă și anume formula care ar putea fi numită banii urmează copilul.

Aceste prevederi sau această realitate, de asemenea, nu-și găsește exprimare în Legea învățământului actuală. De aceea, propunem introducerea noțiunii de școală de circumscripție și introducerea prevederii referitoare la finanțarea instituțiilor de învățământ primar și secundar general în bază de formulă.

Totodată, propunem modificarea competențelor autorităților publice în domeniul înființării, reorganizării și lichidării instituțiilor de învățământ de stat, astfel încât instituțiile de învățământ gimnazial și liceal vor putea fi constituite, reorganizate sau lichidate de către Ministerul Educației la propunerea autorităților publice locale de nivelul doi, pînă acum lucrul acesta se făcea la propunerea autorităților publice locale de nivelul unu.

De asemenea, propunem modificări și completări în Legea privind finanțele publice, care vin în corelare și cu prima modificare, despre care am vorbit, și cu modificarea cu privire la finanțarea în bază de formulă. De asemenea, ne propunem să corelăm Codul muncii cu Legea învățământului, în conformitate cu Legea învățământului ... și cu modificările din 2010 la Legea învățământului, conducătorii

instituțiilor de învățământ de cultură generală sînt numiți în bază de concurs pe o perioadă de 5 ani. Lucrul acesta nu era prevăzut în Codul muncii, de aceea venim cu modificări la articolul 55 din Codul muncii.

Și, de asemenea, în scopul asigurării dreptului la muncă a tinerilor specialiști cadre didactice, se propune completarea articolului 301 din Codul muncii, în care este prevăzută posibilitatea încetării contractelor individuale de muncă cu cadrele didactice pensionate, conform legislației în vigoare, pentru limită de vîrstă.

Astfel, angajatorul va avea posibilitatea de a încheia contracte individuale de muncă pe durată determinată cu cadrele didactice pensionate pentru limită de vîrstă în condițiile în care sau în cazul în care instituția, administrația, instituția de învățământ constată această necesitate.

Precizăm că pentru implementarea acestui proiect de lege nu sînt necesare mijloace financiare suplimentare de la bugetul de stat.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc.

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

Doamnă ministru,

Am studiat și eu în nota informativă argumentarea la acest proiect de lege și, sincer, nu am găsit, așa cum prevede Legea nr.780, Legea privind actele legislative, n-am găsit, totuși, în nota informativă argumentarea necesității adoptării acestei legi, argumentarea și fundamentarea științifică, economică și socială pe fiecare propunere în parte.

În nota informativă dumneavoastră doar ați enumerat ce modificări și nu există absolut nici o argumentare de ce modificări anume aceste momente. Deoarece, prin acest proiect de lege, dumneavoastră, practic, legiferați închiderea școlilor pe întreaga republică. Și aici eu vreau să mă refer la cîteva momente în special. Dumneavoastră eliminați normativele referitoare la numărul copiilor elevi în grupe, în clase de învățământ general și aceste normative vor fi stabilite anual de către Ministerul Educației.

Ministrul educației, cîteva săptămîină în urmă, aici a spus că, pentru a soluționa problema optimizării și închiderea școlilor, vor fi operate modificări în legislație și nu vor mai exista în lege aceste normative. Dar, din cîte vedem, este doar un șiretlic, deoarece aceste normative se exclud prin lege, dar se pun în sarcina Ministerului Educației, care va face tot ce-i va veni prin cap și va pune atîtea normative că vor fi închise și mai multe școli.

De aceea, eu vreau să vă pun așa o întrebare: care este argumentarea și necesitatea, din punct de vedere științific, a indicării acestui normativ anume de către Ministerul Educației? Și care vor fi consecințele?

Doamna Tatiana Potîng:

Mulțumesc.

Dacă vă referiți doar la acest amendament cu privire la plafonare?

Domnul Serghei Sîrbu:

Plafonare, da.

Doamna Tatiana Potîng:

Am înțeles. Este una. Dacă vă referiți la argumentarea pentru fiecare dintre amendamente, eu am precizat deja necesitatea de ce este nevoie să scoatem noțiunea de școală medie de cultură generală, care nu există de facto și care trebuie exclusă și din acest document legislativ.

Am explicat că, din punct de vedere științific, deja este realitatea aceasta, avem școli de circumscripție și ele nu există în lege prevăzute și ele trebuie să fie în lege și cred că este destul de științific lucrul acesta argumentat. De asemenea și prevederea cu privire la finanțarea în bază de formulă, există această finanțare, deja se finanțează două raioane în această bază ...

Domnul Serghei Sîrbu:

Doamnă ministru,

Nu vă supărați.

Doamna Tatiana Potîng:

... în baza hotărîrii de Guvern.

Domnul Serghei Sîrbu:

Stați, o secundă. Nu vă supărați.

Eu vă rog răspuns la plafonare să-mi spuneți.

Doamna Tatiana Potîng:

Păi, dumneavoastră m-ați întrebat cu privire la toate amendamentele și acum...

Domnul Serghei Sîrbu:

Noi vom detalia fiecare în parte. Acum prima întrebare mai concretă la plafonare. Vă rog să-mi răspundeți, care a fost necesitatea de a da dreptul Ministerului Educației de a include acest plafon? De ce să nu excludem, în genere, plafonarea, să nu mai existe?

Doamna Tatiana Potîng:

Tocmai asta face Ministerul Educației, propune excluderea ...

Domnul Serghei Sîrbu:

Și includerea în competența Ministerului Educației.

Doamna Tatiana Potîng:

Nu, asta nu este scris. Nu va fi scris.

Domnul Serghei Sîrbu:

Cum nu? Dacă este în nota informativă.

Doamna Tatiana Potîng:

Nu va fi scris în lege. Este în paranteze, este ca și informație. Lucrul acesta în lege nu se prevede. În lege se prevede excluderea plafonărilor. Și pot să vă explic.

Pentru că, în conformitate cu legislația în vigoare, trebuie să fie 25 – 30 de copii în clasă, iar realitatea arată că nici în jumătate dintre școlile din Republica Moldova nu se respectă, la această etapă nu se respectă legea și avem și câte 2, și câte 3, și câte 5 copii în clasă. Tocmai pentru a aduce în conformitate cu situația democratică reală, se exclude plafonarea.

Pentru că altminteri toți directorii de școală, care au mai puțini copii decât prevede legislația, sînt cumva pasibili de pedeapsă, pentru că încalcă legislația în vigoare.

Domnul Serghei Sîrbu:

Dar Ministerul Educației va include, prin hotărîrile sale, această plafonare? Dar sincer, vă rog frumos. Pe viitor. Sincer, da sau nu. Copiii, elevii și părinții trebuie să cunoască care sînt intențiile dumneavoastră.

Doamna Tatiana Potîng:

Parcă aș fi la spovedanie.

Sigur că da. Ministerul Educației trebuie să ...

Domnul Serghei Sîrbu:

Va plafona.

Doamna Tatiana Potîng:

... normeze lucrul acesta.

Domnul Serghei Sîrbu:

Am înțeles.

Doamna Tatiana Potîng:

Dar în conformitate cu situația demografică, nu prin acte legislative care se schimbă foarte greu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Bine. Am înțeles.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.2.

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu, eu am a doua întrebare.

Doamna Liliana Palihovici:

Dumneavoastră ați pus nu două întrebări ...

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu, eu am pus o întrebare.

Doamna Liliana Palihovici:

... dar patru deja, domnule Sîrbu.

Microfonul nr.2.

Doamna Inna Șupac:

Totuși eu am observat că colegul meu a pus numai o singură întrebare, doamnă Palihovici.

Doamnă Potîng,

Noi am observat următoarea logică în acțiunile Guvernului și al Ministerului Educației. În primul rînd, guvernarea și-a luat obligațiunea față de Fondul Monetar Internațional de a închide școlile.

În al doilea rînd, în data de 5 iulie, noi știm că Guvernul a aprobat un plan, conform căruia, în 2011, dumneavoastră ați luat obligațiunea de a închide 211 instituții de învățămînt.

Și noi știm, informația asta este confirmată chiar și în site-ul Ministerului Educației, că nu ați reușit să îndepliniți acest plan și nu ați reușit să închideți toate acele 211 școli, numai cîteva zeci de școli. De ce nu vă întreb, fiindcă noi știm. Deoarece oamenii sînt împotriva acestei optimizări. De ce? Fiindcă, deoarece consiliile locale de nivelul întîi, consiliile satești nu susțin ideea optimizării.

Și acum dumneavoastră veniți cu acest proiect de lege și, în mod cinic și fraudulos, dumneavoastră lipsiți consiliile satești și consiliile locale de nivelul întîi de dreptul de a decide asupra soartei școlilor și asupra soartei satului lor.

Întrebarea noastră este: doamnă Potîng, dumneavoastră cumva ați consultat cu societatea civilă, cu administrațiile publice locale, inclusiv de nivelul întîi, cu organele respective cu privire la acest proiect de lege?

Doamna Tatiana Potîng:

Da, am consultat.

Doamna Inna Șupac:

Cu cine?

Doamna Tatiana Potîng:

Acest proiect de lege a fost avizat inclusiv de Gagauz-Yeri, a fost avizat pozitiv.

Doamna Inna Şupac:

Gagauz-Yeri? Cine? Vă rog frumos, familia?

Doamna Tatiana Potîng:

Başcanul Găgăuziei Mihail Formuzal a semnat avizul acesta.

Doamna Inna Şupac:

Vă mulţumim. Mulţumim. (*Aplauze.*) Mai cine a semnat?

Doamna Tatiana Potîng:

Păi, nu poate să semneze. Semnează autoritatea supremă, nu semnează toată...

Doamna Inna Şupac:

Nu, noi vă rugăm, ca societatea să cunoască...

Doamna Tatiana Potîng:

De asemenea...

Doamna Inna Şupac:

...cu cine dumneavoastră aţi consultat.

Doamna Tatiana Potîng:

Am consultat sindicatul de ramură, care, de asemenea, a dat aviz pozitiv.

Doamna Inna Şupac:

Sindicatul care anume? Fiindcă sînt mai multe.

Doamna Tatiana Potîng:

Sindicatul de ramură.

Doamna Inna Şupac:

Prenumele şi numele conducătorului.

Doamna Tatiana Potîng:

Sindicatul de ramură.

Doamna Inna Şupac:

De ramură. Cine este conducătorul? Fiindcă sînt mai mulţi, pretind că sînt mai mulţi. (*Rumoare în sală.*) Numele şi prenumele directorului sindicatului.

Doamna Tatiana Potîng:

Mie îmi pare rău că dumneavoastră nu cunoașteți cine este conducătorul.

Doamna Inna Șupac:

Nu, dumneavoastră nu știți. Dumneavoastră cunoașteți cine este directorul sindicatului?

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Șupac,

O să primiți în scris avizele pe care le-a avut Ministerul Educației. Nu este obligată să vă dea numele acum.

Doamna Inna Șupac:

Eu rog, noi nu am primit avizele.

Doamnă Potîng,

Eu vă rog frumos să răspundeți la această întrebare. Eu cred că mai multă lume este cointereseată.

Doamna Tatiana Potîng:

Eu am răspuns la întrebare. Da, Ministerul Educației are avizele pozitive ale tuturor ministerelor și ale autorităților care erau abilitate să avizeze acest proiect de lege.

Doamna Inna Șupac:

Eu v-am întrebat și de societatea civilă. Eu cred că domnul Formuzal, cu tot respectul, nu reprezintă societatea civilă din Republica Moldova.

Doamna Tatiana Potîng:

Dumneavoastră m-ați întrebat de autoritățile publice locale și eu v-am spus care sînt autoritățile care au avizat.

Doamna Inna Șupac:

Inclusiv am întrebat de societatea civilă. Există, spre exemplu, Uniunea orașelor din Republica Moldova, constituie...

Doamna Tatiana Potîng:

Nu, noi nu am consultat Uniunea orașelor.

Doamna Inna Șupac:

De altfel, săptămîna trecută. Vă rog frumos să ne spuneți, societatea civilă, măcar o organizație obștească, vă rugăm frumos.

Doamna Tatiana Potîng:

În conformitate cu prevederile legislative, cu prevederile normative în vigoare noi nu sîntem obligați să avem avizul pozitiv al societății civile atunci cînd înaintăm un proiect de lege pentru examinare.

Doamna Inna Șupac:

Dumneavoastră nu sînteți obligată să...

Doamna Tatiana Potîng:

Totodată, acest proiect a fost postat pe site-ul Ministerului Educației, astfel încît toată lumea să ia act de acest document, atunci cînd a fost în proiect.

Doamna Inna Șupac:

Dumneavoastră doriți să spuneți că nu sînteți obligată și ministerul, și Parlamentul Republicii Moldova nu este obligat de a se consulta cu societatea civilă? Dumneavoastră aceasta afirmați.

Eu vă mulțumesc pentru răspuns.

A doua întrebare. Dumneavoastră, în acest proiect de lege, introduceți prevederea referitoare la finanțarea instituțiilor de învățămînt primar și secundar general în bază de formulă.

O întrebare foarte scurtă și, vă rog frumos și răspunsul foarte scurt: da sau nu. Bugetul, proiectul bugetului de stat pentru 2012 este alcătuit reieșind din această formulă nouă?

Doamna Tatiana Potîng:

Da.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.5.

Doamna Inna Șupac:

Înseamnă că... Eu am dreptul pentru replică, doamnă Palihovici.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.5.

Dumneavoastră ați avut dreptul la două întrebări. Replici și alte comentarii în luare de cuvînt, doamnă Șupac.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Cu adevărat, eu am contorizat cel puțin șase întrebări de la microfonul nr.2, chiar dacă se permit numai două.

Doamnă Șupac,

Vreau să vă dezamăgesc. Cu siguranță, Ministerul Educației nu a avizat acest... sau acest proiect de lege nu a fost avizat și la acele instituții-căpușă pe care

le-ați constituit de-a lungul guvernării dumneavoastră: sindicate paralele, asociații paralele și de partid. Am înțeles că ați început să și le enumerați de la microfonul nr.2. (*Rumoare în sală.*)

Există alte instituții relevante în domeniu, care au fost avizate. Vizavi de administrația publică locală, vreau să vă spun.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Munteanu,

Vă rog întrebarea.

Domnul Valeriu Munteanu:

Întrebarea era, întrebare și răspuns. ...a fost avizat, a fost întrebat în acest sens, care este...

Doamna Tatiana Potîng:

Și avem aviz pozitiv.

Domnul Valeriu Munteanu:

...o organizație reprezentativă.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc.

Doamnă Șupac,

Dumneavoastră ați avut deja două întrebări, mai mult de două întrebări și domnul Sîrbu la fel. Dați voie colegului dumneavoastră, vă rog. (*Rumoare în sală.*) Dumneavoastră formulați întrebarea așa, ca să nu mai aveți încă alte zece întrebări adiționale.

Microfonul nr.3. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Serghei Sîrbu:

Dați-mi voie... (*Rumoare în sală.*)

În primul rînd, să fie foarte clar, eu și pentru acei care nu au sesizat, prima întrebare a fost cu plafonarea. Iar întrebările de concretizare s-au datorat faptului...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Sîrbu,

Întrebarea către raportor, vă rog frumos.

Domnul Serghei Sîrbu:

...că nu am primit răspuns. A doua întrebare.

Doamnă ministru,

În acest proiect de lege, dumneavoastră excludeți dreptul autorităților publice locale de nivelul întâi să decidă asupra înființării, reorganizării și lichidării instituțiilor de învățămînt.

Eu aş vrea să vă dau citire prevederilor articolului 109 din Constituție, care prevede că administrația publică se bazează pe principiile autonomiei locale, descentralizării. Eu vreau să vă aduc la cunoștință că noi am ratificat Carta Europeană a autonomiei locale.

Și întrebarea mea este: cum dumneavoastră considerați, vor concorda aceste modificări ale dumneavoastră cu principiile internaționale și constituționale ale autonomiei locale, deoarece aceste prevederi contravin flagrant Constituției Republicii Moldova.

Doamna Tatiana Potîng:

Va concorda foarte armonios.

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu, cum, cum? Spuneți-mi, vă rog, cum va concorda.

Doamna Tatiana Potîng:

...armonios.

Domnul Serghei Sîrbu:

Deoarece atunci când dumneavoastră excludeți dreptul autorităților publice locale de nivelul întâi, să decidă asupra înființării acelor instituții care se află pe teritoriul localității, este o încălcare flagrantă a autonomiei locale și a descentralizării. Cum dumneavoastră spuneți că va concorda?

Eu vă spun, această prevedere încalcă flagrant Constituția și noi vom demonstra aceasta. Și eu...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Sîrbu,

Aveți dreptul să vă înscrieți cu luare de cuvînt.

Domnul Serghei Sîrbu:

Doamnă ministru,

Și ultima intervenție. Dumneavoastră sînteți gata să vă dați demisia dacă Curtea Constituțională...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Sîrbu...

Domnul Serghei Sîrbu:

...va decide neconstituționale aceste prevederi?

Și răspundeți, vă rog: da sau nu.

Doamna Tatiana Potîng:

Eu vreau să fac următoarea precizare. Autoritățile publice locale de nivelul unu, în subordinea autorităților locale de nivelul unu rămân a fi grădinițele și școlile primare. Prevederea se face pentru gimnaziile și licee.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga – Frațiunea PCRM:

Eu... de procedură. Eu aș ruga doamna viceministru: ori răspundeți competent la întrebări și nu în două cuvinte și trei mișcări. Deci răspundeți la întrebări, pentru că dumneavoastră, prin comportamentul dumneavoastră, nu faceți altceva decât să vă bateți joc de Parlamentul Republicii Moldova.

Nu sînteți gata, spuneți că nu sînteți gata să răspundeți la întrebări și îndepliniți o comandă politică. Nu dorim aceste răspunsuri care, practic, lipsesc.

Doamna Tatiana Potîng:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Doamna Tatiana Potîng:

Întrebările au fost de asemenea natură, să răspund cu „da” sau „nu”, adică să răspund monosilabic. Așa am răspuns, cum mi s-a solicitat. Mi s-a spus să răspund sincer, am fost foarte sinceră.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Ion Ceban:

Mulțumesc mult.

Doamnă ministru,

Iată, eu am așa o întrebare la dumneavoastră. Articolul 18 alineatul (6) spune următorul lucru: în localitățile rurale pot funcționa clase cu alt număr de copii de vîrsta respectivă, de cel stabilit în articolul 13 alineatul (4), adică în normativele respective pentru numărul de copii, precum și clase cu predare simultană, la decizia autorității administrației publice locale, cu acordul Ministerului Educației. Se referă, de exemplu, la clasele primare.

De ce excludeți normativele ori nu introduceți în Legea învățămîntului, la toate treptele să fie același lucru?

Doamna Tatiana Potîng:

Se exclud normativele pentru toate treptele. Funcționarea claselor cu instruire simultană se face exclusiv pentru școlile primare, prin ordinul ministrului.

Domnul Ion Ceban:

„Precum și” am zis. Dar negru pe alb scrie: „în localitățile rurale pot funcționa clase cu alt număr de copii decât prevăzut în articolul 13”.

De ce este nevoie astăzi de a exclude aceste normative?

Doamna Tatiana Potîng:

Dar eu v-am explicat un pic mai devreme. Aceeași întrebare a fost enunțată și de deputatul Sergiu Sîrbu.

Domnul Ion Ceban:

Bine, atunci am altă întrebare. Care o să fie normativele din perspectiva ministerului, dacă tot ministerul va fi responsabil, pentru anul viitor, pentru clasele liceale?

Doamna Tatiana Potîng:

Normativele se vor stabili în funcție de indicele demografic, care se va înregistra, astfel încât să fie în corespundere cu realitatea Republicii Moldova.

Domnul Ion Ceban:

Doamnă ministru,

Dumneavoastră știți foarte bine că tarificarea pentru anul viitor pentru instituțiile de învățământ deja a avut loc, bugetele au fost la nivel local în mare măsură deja aprobate.

Eu vă întreb: care este normativul pentru anul viitor pentru clasele liceale? Pentru că tarificarea s-a făcut în baza unui normativ deja orientat de către Ministerul Educației.

Doamna Tatiana Potîng:

Acest normativ n-a fost respectat de mai mult de jumătate din instituțiile de învățământ din Republica Moldova. Tarificarea nu se face pentru numărul de copii, se face în funcție de numărul de clase.

Domnul Ion Ceban:

Doamnă ministru,

Nu vă eschivați de la întrebare. Eu v-am pus o întrebare foarte concretă: ce le-ați spus, de exemplu, celor care vor să deschidă licee pentru anul viitor și nu au putut face acest lucru? Câți copii trebuie să aibă?

Doamna Tatiana Potîng:

În conformitate cu legea care este încă în vigoare, în mediul rural, pentru deschiderea claselor de liceu, trebuiau să fie 20 de elevi, în mediul urban – 25 de elevi.

Domnul Ion Ceban:

Și...

Doamna Tatiana Potîng:

Pînă acum. Și nu erau...

Domnul Ion Ceban:

Pînă acum și pe anul viitor.

Doamna Tatiana Potîng:

Repet, în 500 de instituții din Republica Moldova nu se adunau cincizeci, 20 de elevi în clasă.

Domnul Ion Ceban:

20 de elevi și două clase, ca să se...

Doamna Tatiana Potîng:

Exact. Pentru că trebuie să fie...

Domnul Ion Ceban:

Foarte exact în acest sens.

Doamna Tatiana Potîng:

Trebuiau să fie două profiluri. La liceu există prevederea studierii la două profiluri și elevii nu pot fi lipsiți de dreptul de a-și alege profilul pentru studii.

Domnul Ion Ceban:

Eu repet întrebarea pentru dumneavoastră: cîți copii li s-a spus că trebuie să aibă pentru anul viitor, ca să li se permită deschiderea claselor liceale?

Doamna Tatiana Potîng:

Nu s-a vorbit.

Domnul Ion Ceban:

Și să fie păstrat statutul de liceu.

Doamna Tatiana Potîng:

Pentru anul viitor nu s-au stabilit. În momentul de față funcționează Legea învățămîntului din 1995, în care sînt prevăzute niște normative care, repet, nu se respectă tocmai pentru că numărul de copii este foarte mic.

Pentru crearea sau pentru finanțarea instituțiilor de învățămînt pentru anul viitor nu se ia în calcul numărul de elevi, s-a luat în calcul numărul de clase.

Domnul Ion Ceban:

Și, bine, într-o clasă trebuie...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ceban,
Următoarea întrebare.

Domnul Ion Ceban:

Să fie un număr anumit de elevi.

Doamna Liliana Palihovici:

Ultima.

Domnul Ion Ceban:

Doamnă ministru,
De ce induceți în eroare? Într-o clasă trebuie să fie un număr anumit de elevi foarte bine determinat. Eu vă săpun că...

Doamna Tatiana Potîng:

Pînă acum...

Domnul Ion Ceban:

Sînt zeci de cazuri.

Doamna Tatiana Potîng:

...a fost. Ministerul Educației propune excluderea acestor normative. Aceasta prevede.

Domnul Ion Ceban:

Bine, eu n-am obținut răspuns...

Doamna Tatiana Potîng:

Acest articol...

Domnul Ion Ceban:

...la întrebarea pe care v-am pus-o.
Mersi.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.2.
Doamnă Șupac,
Dumneavoastră ați adresat deja două întrebări.

Doamna Inna Șupac:

Da, eu.

Doamna Liliana Palihovici:

Dați voie colegilor dumneavoastră.

Doamna Inna Șupac:

Eu vă mulțumesc.

Eu am dreptul la o intervenție, după acele două întrebări.

Doamna Liliana Palihovici:

Dumneavoastră aveți dreptul doar atunci când o să veniți aici cu luare de cuvânt.

Doamna Inna Șupac:

Doamnă Palihovici,

Chiar și domnul Lupu tot știe despre acest lucru, ne dă voie pentru intervenție după cele două întrebări, avînd în vedere că...

Doamna Liliana Palihovici:

Nu este regulamentar.

Doamna Inna Șupac:

...doamna, că doamna Potîngă a afirmat faptul că proiectul bugetului de stat 2012 este alcătuit reieșind din formula nouă pentru finanțarea instituțiilor de învățămînt, vreau să vă rog și să atrag atenția tuturor deputaților din Parlamentul Republicii Moldova că acei care vor susține bugetul de stat pentru 2012, de fapt, vor susține faptul că, începînd din ianuarie 2012, mai multe școli și licee vor rămîne fără finanțare.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.2.

Domnul Zurabi Todua – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Господин вице-министр, согласно этому законопроекту значительная часть преподавателей пенсионного, предпенсионного возраста фактически лишаются права на продолжение своей трудовой деятельности.

В связи с этим вопрос. Учитывая то, что в наших школах большое количество преподавателей этого возраста, чем вызвана это требование, это положение и в чем необходимость лишать людей работать, в то время как большинство из них вполне еще могут осуществлять свои функции?

Doamna Tatiana Potîng:

Mulțumesc.

În prezentarea pe care am făcut-o inițial, am menționat de unde vine această necesitate. Este o categorie întreagă de tineri specialiști care nu se pot angaja în câmpul muncii tocmai pentru că locurile de muncă sînt ocupate de cadre didactice demult trecute de vîrsta pensionară.

Petiții de acest gen au parvenit multiple la Ministerul Educației și nu numai, la sindicat, la Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și de aceea a fost necesar să oferim posibilitatea tinerilor specialiști să poată angaja.

Domnul Zurabi Todua:

Спасибо.

Второй вопрос. Учитывая то, что молодежь не очень охотно идет в школы, так как работа преподавателя не очень хорошо оплачивается, и известно также, что нынешнее руководство, Правительство не обеспечивает, не помогает молодым преподавателям при их распределении в села, у меня вопрос возникает.

Как министерство и вообще руководство страны намерены решать проблему нехватки кадров, которое непосредственно появится после внедрения этого закона?

Doamna Tatiana Potîng:

Ministerul Educației nu se va confrunta cu o lipsă de... cu un deficit de cadre didactice după implementarea acestei... sau punerea în aplicare a acestei legi, pentru că, dacă ați fost atent, în articolul 301 se presupune că, în condițiile în care instituția are nevoie de cadre didactice, se va încheia un contract pe durată determinată cu persoanele de vîrstă pensionară, astfel încît să fie asigurat procesul instructiv-educativ.

Referitor la salarii și asigurarea cadrelor tinere cu facilități, nu s-a schimbat. Deci cadrele tinere beneficiază în continuare de acel spor și de suportul care beneficia și în trecut, iar cadrele didactice, începînd cu anul 2010, beneficiază de o majorare de salariu în 3 tranșe de 50 la sută.

Domnul Zurabi Todua:

Мы вынуждены констатировать, что если этот закон будет принят Парламентом, то по существу мы, с одной стороны, будем иметь тысячу безработных, выброшенных на улицу пенсионеров и людей предпенсионного возраста, которые еще могут работать, а с другой стороны, тысячу вакантных мест и детей, которые останутся без учителей.

В общем, погром образования продолжается.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări sînt sau nu sînt?

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Stimată doamnă viceministru,

Spuneți-ne nouă, vă rugăm frumos, cum credeți dumneavoastră, iaca, această excludere a atribuțiilor administrației publice locale de nivelul întîi, adică mă refer la primăriile satelor, comunelor și orașelor, excluderea acestei atribuții de a decide

au ei nevoie de un liceu în localitatea respectivă sau nu, inclusiv în ceea ce privește optimizarea acestor instituții, se încadrează în strategia de descentralizare pe care o promovează Guvernul cu atîta insistență?

Doamna Tatiana Potîng:

Da, se încadrează, pentru că aceste atribuții vor fi delegate autorităților publice locale de nivelul doi. Ele nu vor aparține Ministerului Educației sau Guvernului Republicii Moldova. Ele, oricum, vor rămîne în competența autorităților publice locale.

Domnul Eduard Mușuc:

Ba, nu. Nu se încadrează, deoarece direcția de mișcare care prevede strategia de descentralizare este inversă. Transmiterea împuternicirilor de la administrația publică centrală înspre administrația publică locală de nivelul doi și atribuțiile administrației de nivelul doi – administrației de nivelul întâi, ceea ce înseamnă că nu se încadrează în strategia de descentralizare.

Și a doua întrebare: cum credeți dumneavoastră, lipsirea dreptului de a decide al locuitorilor satului, locuitorilor orașului, părinților, în acest sens, se încadrează în principiul și se vor respecta principiile democrației locale sau nu?

Doamna Tatiana Potîng:

Eu am...

Domnul Eduard Mușuc:

Atunci cînd pe dînșii nici nimeni nu-i întrebă. Acei care locuiesc în satul respectiv, școala va fi închisă, părinții sînt împotrivă, consiliul local este împotrivă, Adunarea generală a satului este împotrivă, primăria este împotrivă, dar cineva a decis și școala se închide.

Doamna Tatiana Potîng:

Satul urmează să decidă în continuare cu privire la funcționarea, instituirea și reorganizarea grădinițelor și a școlilor primare. Deci el nu este lipsit în totalitate de decizii.

Domnul Eduard Mușuc:

Vreau să vă spun că nu se încadrează. Este un atac la adresa democrației locale și este un atac la adresa copiilor, la adresa părinților și este o lege care nu se încadrează în interesul general al nostru, al tuturor. Mai ales este vorba de acei care locuiesc în sate și în comune.

Este o lege care nu poate fi votată la nivel conceptual în Parlament.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Constantin Starîș:

Спасибо, господин председатель.

Госпожа вицеминистр, перед выборами Вы бывали в некоторых селах, в некоторых школах и речь идет не о школах примаре а, о гимназиях и лицеях, где убеждали педагогические коллективы в том, что каким бы ни было давление министерства, решение будет принимать сельский совет.

Это было перед выборами. Готовы ли Вы сегодня вернуться в эти школы и подтвердить свою позицию, с учетом этого законопроекта?

Благодарю Вас.

Doamna Tatiana Potîng:

Eu atunci vorbeam în conformitate cu prevederile legii de atunci. Era legea în vigoare. Acum vin să propun un proiect de lege care are alte prevederi.

Poftim?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Dumneavoastră propuneți modificări în Codul muncii potrivit cărora toți directorii instituțiilor preșcolare, școlare vor fi angajați pe o durată determinată.

În contextul acestei modificări întrebarea este: în cazul acelor directori angajați deja pe o durată nedeterminată îi veți impune sau veți anunța concurs, așa cum ați făcut-o deja pentru multe instituții și-i veți impune și pe ei să participe la acest concurs?

Doamna Tatiana Potîng:

Mulțumesc pentru întrebare.

Doamna Galina Balmoș:

Chiar dacă funcția nu este vacantă.

Doamna Tatiana Potîng:

Această propunere de modificare a Codului muncii s-a făcut pentru a corela, repet, Codul muncii cu Legea învățământului, pentru că o atare prevedere deja a fost aprobată de Parlamentul Republicii Moldova în anul 2010, în care se stipulează.

Doamna Galina Balmoș:

Tot la propunerea dumneavoastră a fost și ea este absolut...

Doamna Tatiana Potîng:

...tot la propunerea Ministerului Educației.

Doamna Galina Balmoș:

...neconstituțională.

Doamna Tatiana Potîng:

Această prevedere este deja funcțională în Legea învățămîntului în vigoare și nu era prevăzută în Codul muncii.

Prin aceste propuneri, noi, de fapt, vrem să corelăm aceste două acte legislative, să aducem cadrul normativ, cadrul legislativ la normalitate.

Doamna Galina Balmoș:

Am înțeles corect că toți directorii vor fi impuși să participe la un concurs pentru ocuparea funcției pe care deja o menține.

Doamna Tatiana Potîng:

Repet. În Legea învățămîntului este scris expres: directorii de instituții preșcolare, primare și secundare generale urmează să fie angajați în bază de concurs. Toți directorii de instituții. Este prevedere votată deja în Parlamentul Republicii Moldova și este în Legea învățămîntului, Legea din '95 cu modificările din 2010.

Doamna Galina Balmoș:

Dumneavoastră nu ați înțeles întrebarea.

Doamna Tatiana Potîng:

Ba că am înțeles foarte bine.

Doamna Galina Balmoș:

Eu mă refer la acei care deja sînt în această funcție și sînt pentru o perioadă nedeterminată.

Doamna Tatiana Potîng:

Exact acesta a fost răspunsul. Cînd spunem despre toți, avem în vedere toți directorii, toate cadrele, toți managerii instituțiilor de învățămînt preșcolar, primar și secundar general.

Doamna Galina Balmoș:

Noi am înțeles ce se ascunde sub această modificare a dumneavoastră.

Doamna Tatiana Potîng:

Este normal ca directorii de instituții să fie angajați în bază de concurs. Să nu fie în funcție timp de 30 – 35 și mai mulți ani.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Ați avut deja întrebare, domnule Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Da. Doamnule Președinte,

Doar o scurtă ... în calitate de ... drept la replică.

Domnul Munteanu a informat Parlamentul, practic a indus în eroare, în ceea ce privește consultarea cu cadrul asociativ. Iată, adineauri, am primit un mesaj din partea Congresului Autorităților Locale din Moldova, care spun că informația este eronată. Ei nu susțin acest proiect de lege și s-au expus deschis împotriva aprobării lui, cel puțin, astăzi, în cadrul ședinței Parlamentului.

Doamna Tatiana Potîng:

Probabil, dumneavoastră ați vorbit cu alți reprezentanți.

Domnul Eduard Mușuc:

Eu vă rog frumos, această informație să fie în stenogramă.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3, vă rog.

Doamna Tatiana Botnariuc – Frațiunea PCRM:

У меня вот следующий вопрос. В законопроекте части 5 статьи 47 сказано следующее: гимназии и лицеи могут функционировать как региональное учебное заведение для учащихся из двух и более населенных пунктов. Я хотела бы, чтобы Вы более детально вот остановились на этом пункте. Объясните мне, пожалуйста.

Doamna Tatiana Potîng:

Pînă acum nu exista noțiunea de școală de circumscripție. Prin modificarea aceasta la articolul 47, noi propunem instituirea noțiunii de școală de circumscripție și, de fapt, și o defnim. Școala de circumscripție este instituția în care vor veni elevii din două sau mai multe localități. Și urmează să se finanțeze într-o altă manieră, într-o altă formulă. Și banii vor urma copilului, deci se va finanța această instituție.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Если я правильно Вас поняла, то этой законодательной нормы, этой статьей Вы сегодня принимаете уже законодательно в законе оптимизацию той программы, которую вы начали реализовать, будем так говорить, из-под тишка, начиная с низов, а теперь это входит уже в закон и в обязательном порядке обязываете наших детей, чтобы они учились вместе в одной школе за 60-70 километров. Я правильно понимаю?

Doamna Tatiana Potîng:

Nu. Optimizarea instituțiilor de învățămînt nu a început-o Ministerul Educației în 2010, ea început încă în 2007. Și dacă vreți să vă uitați pe site-ul

Ministerului Educației, Planul de optimizare a instituțiilor de învățământ este inițiat încă din acea perioadă de guvernarea comunistă de atunci.

Acum referitor la noțiunea de școală de circumscripție. Ea funcționează ca atare, școala ca atare funcționează în două raioane pilot Rîșcani și Căușeni deja de doi ani. Și nu era normal ca, existînd această realitate, să nu fie prevăzut și în legea învățămîntului.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Тогда у меня еще следующий вопрос к Вам: Вы работали в министерстве в какие периоды, госпожа? Я прошу Вас ответить.

Doamna Tatiana Potîng:

Poftim?

Doamna Tatiana Botnariuc:

Вы в какие периоды работаете в министерстве?

Domnul Marian Lupu:

Este, într-adevăr, o întrebare care nu este la subiect.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Ну, просто, Вы сказали, что в период коммунистов ...

Doamna Tatiana Potîng:

Eu lucrez din 2009.

Doamna Tatiana Botnariuc:

La minister?

Doamna Tatiana Potîng:

Da.

Domnul Marian Lupu:

O"key. Mersi.

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Garizan – *Fracțiunea PCRM:*

Госпожа вице-министр,

У меня такой вопрос. Согласно пояснительной записке Вы утверждаете, что по созданию, реорганизации и ликвидации государственных образовательных учреждений будет принято решение министерством на основании предложений органов местного публичного управления второго уровня. Имеется в виду исполнительная власть или представительная власть второго уровня?

Doamna Tatiana Potîng:

Este vorba de consiliul raional. Este vorba de consiliul raional.

Domnul Oleg Garizan:

Ну, если ... Я просто жду перевод, поэтому Вы могли упростить и мою задачу. То есть, если Народное Собрание, Вы сегодня озвучили господина Формузала, получается, что доминирующим мнением и консультацию вы должны были получить не от господина Формузала, а от Народного Собрания. Потому что Народное Собрание получается, по Вашим словам, будет принимать данное решение, которая будет братья за основу действий Министерства образования.

Doamna Tatiana Potîng:

Eu am vorbit despre avizul unității teritoriale Gagauz-Yeri ca și autoritate care a avizat un proiect de lege, propus de Ministerul Educației. Și nu vorbim despre deciziile ulterioare care se iau în conformitate cu legea care va funcționa peste o vreme.

Domnul Oleg Garizan:

У меня только маленький комментарий, господин Председатель. Я обращаюсь и ко всем коллегам из Альянса, у нас здесь много ребят, которые проработали до работы в Парламенте, примарами населенных пунктов. То, что сегодня происходит, это откровенная пэмынтизация образования. И я прошу вас, коллеги от Альянса, вы лучше знаете, все мы работали примарами и кушали этот хлеб, никто лучше не знает проблему в своем населенном пункте и школе, кроме примара. Не будут приезжать из района для того, чтобы устранять утечку воды в отоплении, заниматься установкой котлов и т.д. Не делаете этого, мы не должны сегодня этот законопроект поддерживать.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Mihai Ghimpu – *Fracțiunea PL:*

Domnule Președinte,

Eu îmi cer scuze. Nu, nu-i la subiect. Nu, ce stăm noi ore întregi din cauza că vorbesc nu la subiect.

Domnul Marian Lupu:

Nu vă supărați. Ultima întrebare mi-a părut la subiect.

Domnul Mihai Ghimpu:

Doamnă raportor,

Vă rog, întrebarea nu-i la subiect, spuneți nu-i la subiect și nu răspundeți.

Doamna Tatiana Potîng:

Mulțumesc.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu organizați aici cu ...Da, și încheiem dezbaterile. Propun să încheiem dezbaterile. Că nu-i la subiect.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Irina Vlah – Frațiunea PCRM:

Я понимаю, почему господин Гимпу поддерживает вице-министра, потому что она представляет вашу партию. И понятно, почему Вы не хотели, чтобы мы задавали ей неудобные вопросы, но вот как раз эти неудобные вопросы очень интересуют сегодня жителей страны, которые голосовали как за вас, так и за нас. И уверяю вас в том, что все избиратели против той системы, которую сегодня предлагает Министерство образования

Я бы хотела для гагаузского избирателя еще раз уточнить, потому что все мы находимся в предверии семнадцатилетия образования Гагаузии, действительно настолько господину Формузалу было все равно, каким образом будут закрываться школы в Гагаузии? Действительно ли заключение, которою он дал, подписал лично он и оно было представлено на заседание Правительство?

Doamna Tatiana Potîng:

Eu nu pot să vă răspund acum, pentru că nu dețin avizul în copie a unității teritoriale Gagauz-Yeri. Dar vă putem răspunde, Ministerul Educației vă poate răspunde în timp util în scris la această întrebare. După ce verifică încă o dată documentul. Putem prezenta și copia.

Doamna Irina Vlah:

Госпожа замминистра,

Вы противоречите сами себе, получается. И в этом случае, если действительно Альянс идет на такую роковую ошибку, я считаю что Вам больше просто-напросто даже нет смысла появляется перед избирателями и особенно приезжать в те маленькие села, в которых, если будет закрыта хотя бы одна школа, то можно считать, что это село просто-напросто становится мертвым. Насколько я понимаю, второй ваш шаг – это закрытие примэрий.

И поэтому уверяю вас ...

Domnul Marian Lupu:

Întrebarea.

Doamna Irina Vlah:

... что избиратель больше вас точно не примет в населенных пунктах нашей страны.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,
Acestea au fost întrebările.
Mulțumesc, doamnă ministru.
Rog comisia.

Domnul Chiril Lucinschi:

Stimați deputați,
Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat proiectul de lege nominalizat. Și, reieșind din competențele și atribuțiile funcționale, comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost prezentat de Guvern și propune modificarea și completarea unor acte legislative, după cum urmează: Legea nr.547 a învățământului, Legea nr.397 privind finanțele publice locale, Legea nr.435 privind descentralizarea administrativă și Codul muncii nr.154. Propunerile din proiect se rezumă la excluderea învățământului mediu de cultură generală din structura sistemului de învățământ, eliminarea normei cu referință la numărul de copii, elevi în grupele clasei de învățământ general, funcționarea instituțiilor de învățământ de circumscripție, transpunerea în practică a principiilor descentralizării în sistemul de învățământ general secundar, modificări ale unor articole din Codul muncii cu scopul ajustării prevederilor la stipulările legislației competențele în vigoare.

Comisia a examinat avizele parvenite din partea comisiilor parlamentare, a Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului, precum și propunerile Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova. Trei comisii parlamentare: Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, Comisia agricultură și industrie alimentară și Comisia mediu și schimbări climatice nu au adoptat o decizie finală asupra proiectului de lege. Celelalte comisii parlamentare au susținut proiectul de Lege nr.2401, prezentând unele amendamente.

Comisia de profil a examinat propunerile parvenite, inclusiv cele ale Direcției juridice, ale Confederației Naționale a Sindicatelor. Urmare a dezbaterilor cu participarea autorilor Ministerului Educației, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media comunică următoarele. Comisia susține propunerea de modificare a literei g) din articolul 55 al Codului muncii și propune următoarea redacție: cu colaboratorii științifici din instituțiile de cercetare-dezvoltare, cu cadrele didactice și rectorii instituțiilor de învățământ superior universitar, precum și cu conducătorii instituțiilor de învățământ preșcolar, primar, secundar, special, complementar, artistic, sportiv, secundar profesional, mediu de specialitate în baza concursului desfășurat în conformitate cu legislația în vigoare.

În temeiul celor menționate, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu votul majorității membrilor 7 „pro”, propune proiectul de

Lege nr.2401 din 01.11.2011 pentru examinare și aprobare în primă lectură, inclusiv cu amendamentele acceptate de către comisie.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări pentru comisie?

Microfonul nr.3.

Doamna Irina Vlah:

Господин председатель комиссии,

Вы знаете, у нас был достаточно хороший опыт в период нашей работы во власти с 2001 по 2008 год, когда это касалось каких-то вопросов в части образования, то Комиссия по образованию очень серьезно, конкретно работала с неправительственными организациями, с общественными организациями. Одновременно, очень часто, по всем вопросам приглашались руководители Управления образования, различных подразделений, то есть, мы консультировались. И прежде чем выносили какое-то решение, мы знали позицию людей с мест.

Проводилась ли по данному проекту вот такие слушания? Насколько общество проинформировано о том, какой проект вы сегодня предлагаете Парламенту? И какая позиция сегодня как представителей в области образования, так и неправительственных организаций?

Domnul Chiril Lucinschi:

Da. Vă mulțumesc.

În primul rând, vreau să menționez că noi astăzi, conceptual, aprobăm doar în primă lectură. În al doilea rând, noi am desfășurat sau am avut ședința comisiei în prezența sindicatului de profil și, cum am zis deja, și am citit în raport, amendamentele din partea sindicatelor au fost recepționate.

Mai mult decât atât, au fost dezbătute și unele din ele au fost acceptate. Urmează săptămîna viitoare, cred că marți, și vă rog foarte mult, pentru că, din păcate, Frațiunea, pe care o reprezentați dumneavoastră, n-a participat nici la ședința comisiei unde am dezbătut acest proiect, din păcate.

Și vreau să vă rog ca la audieri publice totuși să fiți prezenți, pentru că, într-adevăr, urmează să invităm un format foarte larg al reprezentanților, inclusiv al societății civile.

Doamna Irina Vlah:

Вы понимаете, что Вы сегодня принимаете этот законопроект концептуально. То есть, даже если вы будете ко второму чтению приглашать представителей гражданского общества, уже, можно сказать, будет поздно и это абсолютно не будет иметь смысла. Потому что концепция заключается, понимаете в чем, в том, что Вы отбираете право у местных советов на закрытие школ.

То есть, я лично предлагаю Вам данный законопроект отозвать в комиссию, провести слушание, обсудить это все в персе, обсудить это с

общественностью, и только после этого выносить данный законопроект на обсуждения в Парламенте. Не сильно ли Вы спешите? Или обещание перед МВФ необходимо выполнять?

Domnul Chiril Lucinschi:

Vreau să vă spun că ar trebui să discutăm și cu participarea mai multor, așa cum am zis, părți implicate în acest proces, pentru că Legea, de exemplu, nr.397 și Legea nr.435 trebuie să fie dezbătute per ansamblu, adică nu numai referitor la ceea ce vrem să modificăm. Și pentru asta eu cred că ar trebui oricum, conceptual nu va schimba nimic, dar formula, care va fi introdusă în modificare, bineînțeles, o să fie modificată.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Doamna Irina Vlah:

Господин Председатель,

Мы просим, чтобы Вы поставили на голосование возвращение данного проекта в комиссию на доработку.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnule președinte al comisiei,

Eu înțeleg, la Ministerul Învățământului, acolo s-au cuibărit toți dușmanii care vreau distrugerea sistemului de învățământ din Republica Moldova. Dar pe dumneavoastră vreau să vă întreb ca un cetățean și ca un patriot, din câte cunosc, totuși, pînă la urmă, dumneavoastră credeți că asta este soluția de organizare unei astfel de reformă care va aduce la distrugerea sistemului de învățământ din Republica Moldova? Și, în acest sens, vreau să vă întreb, dacă s-au făcut calculele, pînă la urmă, totuși câți copii o să fie impuși ca să circule în alte localități din republică pentru a-și efectua, a-și prelunge studiile în clasele de nivelul întâi?

Domnul Chiril Lucinschi:

Ați avut două întrebări.

Domnul Sergiu Stati:

Nu, prima. Am apelat totuși, pînă la urmă, la niște sentimente de patriotism, care sper că le dispuneți. Și doi. V-am întrebat foarte clar, câți copii vor fi impuși ca să plece să-și prelungească studiile în alte localități din Republica Moldova?

Domnul Chiril Lucinschi:

Dar de ce considerați că trebuie să fie impuși să facă acest lucru?

Domnul Sergiu Stati:

Păi, bine, dar sau o să rămână analfabeți, sau urmează să plece în alte localități ca să-și prelungească studiile în școli.

Domnul Chiril Lucinschi:

Evident. Eu cred că această cifră nu se cunoaște, nimeni nu poate s-o cunoască la etapa actuală, pentru că ea trebuie să fie evaluată. Și asta e de la caz la caz, adică de la regiune la regiune. Sînt regiuni, de exemplu, unde nu este necesitatea să aplici aceste măsuri sau aceste optimizări. De aceea, eu cred că de la caz la caz.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule președinte.

Vedeți că eu v-am întrebat referitor la numărul de copii. Deci, cu regret, se denotă faptul că nici dumneavoastră poate nu sînteți în acest sens informat foarte fundamental și nici Ministerul Învățămîntului.

De aceea, aș vrea încă o dată să reiterez propunerea făcută de Frațiunea noastră referitor la retragerea și remiterea în comisie a acestui proiect, pentru a discuta încă o dată cu societatea civilă. Vă sugerez încă o idee, deci ca să fie invitați pedagogii, părinții, copiii din aceste școli care o să fie lichidate și să auziți ce vorbește lumea referitor la tîmpeniile inițiate de Ministerul Învățămîntului.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Inna Șupac:

Спасибо.

Господин Лучински,

Прежде чем давать советы Вашим коллегам депутатам, когда и как ходить на слушание, на заседание комиссии, мы бы Вам посоветовали сначала научиться системно подходить к работе в нашей парламентской профильной комиссии.

Я хочу подтвердить тот факт, что слушание в парламентской профильной комиссии по данному проекту закона не было организовано. Более того, депутаты из нашей комиссии узнали о том, что мы будем обсуждать проект закона №2401 в среду в начале заседания, когда Вы вдруг, с бухты барахты, сказали, что этот закон в приоритарном порядке мы должны обсуждать сегодня. Заранее мы не были предупреждены.

Поэтому я поддерживаю наших коллег и предлагаю, чтобы мы все-таки системно подошли к этому вопросу, организовали слушание с участием всех, начиная от господина Формузала и заканчивая представителями гражданского общества, по этому проекту закону.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat. Alte întrebări?

Domnul Chiril Lucinschi:

Da, domnișoară Șupac, eu cred că dumneavoastră puteți să deslușiți o rugămintă și un sfat. Deci ceea ce am făcut eu, v-am rugat să participați la audieri care urmează să fie organizate pentru săptămîna viitoare.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Chiril Lucinschi:

Doar atît.

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte al comisiei,

Vă mulțumesc.

Două luări de cuvînt, stimați colegi. Primul este domnul Ceban.

Domnul Ion Ceban:

Mulțumesc mult, domnule Președinte.

Foarte corect, domnule Streleț, jos Alianța. Foarte corect. Domnule Streleț, la dumneavoastră. Jos Alianța. Pentru că tocmai de aici am auzit adineauri так не получилось под шумок провести этот законопроект. Не получится, господин Стрелец, под шумок провести этот законопроект.

Eu nu înțeleg de ce unor deputați, ministrului dumneavoastră, apropo care face parte din partidul pe care îl reprezentați, de ce viceministrului, de ce unei bune părți a deputaților discuțiile despre închiderea școlilor din Republica Moldova le provoacă zîmbetul. Pentru că exact despre asta acum vorbim.

Eu nu aș vrea să fac referință, stimați deputați, la faptul că în avizele comisiilor avem foarte multe lucruri confuze.

Asta îmi dă să înțeleg că foarte mulți deputați, de facto, sînt împotrivă la aceea ce se întîmplă. Dar Acordul Alianței pentru Integrare Europeană cu Fondul Monetar Internațional este un acord sfînt. Pentru dumneavoastră nu este bunul simț ceea ce ar trebui să urmați, nu este angajamentul dumneavoastră în fața alegătorului la care ați mers, nu este nici măcar principiul de patriotism, despre care s-a discutat astăzi aici. Pentru dumneavoastră Biblia este Acord cu Fondul Monetar Internațional și recunoașteți acest lucru. Chiar dacă unii dintre voi sînt împotrivă, toți împreună sînteți pentru, pentru că ați semnat toți împreună un angajament cu Fondul Monetar Internațional.

Ceea la ce vreau să mă refer în continuare este faptul că ați încălcat procedura, și știți acest lucru foarte bine, și este confirmat și de acei vorbitori din partea Alianței pentru Integrare Europeană, ați încălcat procedura de elaborare a actului legislativ, ați încălcat procedura de consultare a acestuia.

Da, domnule Streleț, vă spun, pentru că dacă nu cunoașteți prevederile Legii cu privire la transparența în procesul decizional. Cineva aici a menționat că congresul autorităților locale a spus da. Din câte am primit noi informații...

Domnule Munteanu,

Nu vă uitați acolo în mobilul dumneavoastră. Din câte am primit noi acum informații, congresul autorităților locale a fost împotriva la ceea ce spuneți dumneavoastră.

Mai mult decât atât, nu ține de dumneavoastră și nu vreți dumneavoastră să consultați acest lucru nici cu cetățenii Republicii Moldova, nici cu pedagogii, nici cu părinții, nici cu elevii, vă este absolut în cot de ceea ce se întâmplă. Angajamentul cu FMI semnat și pus în aplicare.

Să mergem mai departe. Ce ați făcut dumneavoastră cu... Ce este rău în aceasta? Eu vreau să vă întreb, domnule Diacov, ce este rău în aceasta? Ce este rău în aceea că ați încălcat principiile autonomiei locale? Este foarte grav ceea ce faceți dumneavoastră și faceți aceasta zilnic. Pentru că dumneavoastră vorbiți de Europa, de standarde europene și tot dumneavoastră, în primul și în primul rând, le încălcați și le încălcați zilnic. Și acest lucru este dovedit.

Deci trecerea competențelor de la nivelul unu la nivelul doi pentru decizii de acest gen este aconstituțional, este neconstituțional. Și vom ataca, fiți siguri, acest proiect de lege și această inițiativă la Curtea Constituțională. Și sînt aproape sigur că va fi declarat neconstituțional. Și atunci aștept chiar demisia doamnei viceministru și a întregului corp al Ministerului Educației de conducere.

Mai departe. Este un lucru foarte important ceea ce ați vrut să faceți nemijlocit cu acei care ating vîrsta de pensionare. Ați găsit un instrument, v-ați dezlegat mîinile pentru a-i da afară. Faceți referință la aceea că vreți să aduceți tineri. De ce atunci ați închis Programul de locuințe? De ce atunci astăzi tînărul, practic, nu are ce căuta în sat? Mai coborîți din cabinetele dumneavoastră, mai coborîți din mașinile de lux și vedeți cîți tineri pedagogi avem astăzi la sat.

În continuare am vrut să vă spun că ceea ce ați încercat să faceți cu reducerea numărului de ... Nu zîmbiți, doamnă ministru, nu zîmbiți, că nu este de zîmbit absolut deloc. Ați redus și ați exclus normativele care prevăd astăzi cuantumul de elevi, contingentul de elevi care trebuie să fie într-o clasă sau alta. Nu este corect ceea ce faceți.

Pentru că astăzi v-ați dezlegat iarăși mîinile pentru a comprima, a legifera ceea ce v-ați propus prin Hotărîrea de Guvern de la 5 iulie, de a închide clase, de a comprima, de a exclude posibilitățile pentru tinerii care învață în localitățile lor și vor să învețe în localitățile lor, să studieze mai departe.

Mai bine, stimați domni deputați, această optimizare avea loc atunci cînd ați învățat dumneavoastră în școlile din instituțiile de învățămînt în comunitățile rurale și, poate, nu mai ajungeați deputați aici.

Stimați domni deputați,

Eu am o rugăminte la dumneavoastră și fac un apel, de fapt, am o rugăminte către toți și fac un apel la bunul simț, la spiritul de patriotism de care eventual mai puteți da dovadă, să renunțați.

Eu înțeleg că cineva a transmis competențele de la nivelul unu la nivelul doi doar pentru că peste o sută și ceva de decizii au fost contra apelului Partidului Comuniștilor, contra acestei reforme în satele din Republica Moldova și n-ați avut o altă posibilitate decât să schimbați legea.

Fac un apel către dumneavoastră: să renunțăm la acest proiect de lege, să stopăm lichidarea și distrugerea sistemului de învățământ. Și, poate, cineva, în campania ulterioară electorală, peste un an, peste doi, peste trei, peste cinci vă va spune mulțumesc, domnilor deputați. Și să nu facem împreună un asemenea dezastru pentru viitorul copiilor și tinerilor din Republica Moldova.

Eu vă mulțumesc.

Și sper că vă veți mai gândi suplimentar. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Doamna Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Stimați parlamentari,

După cum era și de așteptat, proiectul de Lege nr.2401 a provocat multe discuții contradictorii, întrucât, în Republica Moldova, oricât ar părea de straniu, aproape fiecare se crede expert în sistemul de învățământ. Se uită voit însă de către opoziția parlamentară că începutul problemelor serioase, cu care se confruntă azi sistemul educațional, l-a pus tocmai guvernarea comunistă, pentru care esențialul este să treacă copilul prin școală, nu să asimileze cunoștințe. Dar cunoștințe presupune a beneficia fiecare elev de calculator, bibliotecă școlară, sală pentru sport și, bineînțeles, a avea parte de un profesor competent. Acest proiect de lege a fost elaborat întru executarea Hotărârii Guvernului nr.484 din 05.07.2011 cu privire la Planul național de acțiuni pentru implementarea reformei structurale în educație, ținându-se seamă de angajamentele internaționale, asumate de Republica Moldova.

Prin eliminarea sintagmei „învățământ mediu de cultură generală” din prevederile actelor normative se exclude posibilitatea obținerii diplomei de 11 clase, în baza căreia absolvenții puteau participa la concursul de admitere în instituția de învățământ superior.

Modificarea duce la simplificarea sistemului de învățământ prin delimitarea clară a studiilor gimnaziale de cele liceale, iar bacalaureatul rămâne a fi examenul, a cărui promovare este necesară pentru admiterea în învățământul superior. Astfel, se evită standardele duble și se realizează trecerea definitivă de la sistemul vechi de învățământ la cel nou, iar diploma de bacalaureat devine element important pentru cariera și profesia oricărui om.

Reglementarea funcționării instituțiilor de învățământ de circumscripție oferă posibilitatea gimnaziilor și liceelor de a funcționa nu doar pentru localitatea în care se află, ci pentru două sau chiar și mai multe localități. Acest lucru va permite fortificarea didactico-metodică a școlilor de circumscripție prin dotarea cu echipament și utilaj necesar, dotarea bibliotecilor cu literatură și material didactic, consolidarea instituțiilor preuniversitare pentru asigurarea unui proces de studiu eficient și adecvat necesităților. Transmiterea competenței de finanțare a

instituțiilor de învățământ gimnazial și liceal către autoritățile administrației publice locale de nivelul doi de la cele de nivelul unu este una logică, doar cu condiția acoperirii financiare a competențelor delegate.

Este important de menționat faptul că propunerile privind înființarea, reorganizarea și lichidarea instituțiilor de învățământ de circumscripție nu pot fi făcute doar de către unitatea administrativ-teritorială în care se află instituția propriu-zisă, întrucât aceasta riscă să ignore interesele celorlalte localități, pentru care funcționează instituția de învățământ. Pentru a evita acest lucru, competența de a face aceste propuneri se transmite unităților teritorial-administrative de nivelul doi, care vor ține seama de interesele tuturor subiecților ce țin de unitatea de învățământ, adică de necesitățile și doleanțele comunitare ale căror copii învață în gimnaziile și liceele din circumscripție, din școala de circumscripție.

Încheierea contractelor individuale de muncă pe durată determinată cu cadrele didactice din învățământul superior în bază de concurs relevă necesitatea de a reduce din necesitatea cadrelor didactice cu scopul de a promova educația de calitate și a evita concepțiile și atitudinile depășite. Acest lucru nu reprezintă o metodă de a renunța la salariați, ci o metodă de a-i alege și menține pe acei care corespund profesional și care demonstrează acest lucru prin rezultatele concursului la angajare. Clauza permite adaptarea cadrelor didactice la cerințele contextuale ale învățământului și alegerea celor mai potriviți și eficienți profesori.

Totodată, constituie un impuls pentru pregătirea continuă a profesorilor deja angajați, în scopul păstrării locului de muncă. Drept urmare, va crește randamentul cadrelor didactice din instituțiile de învățământ, determinând o garanție a adaptabilității, flexibilității și sporirii continue a calității sistemului de predare, învățare, evaluare.

Numărul minim și cel maxim de copii, elevi din grupe, clase urmează, într-adevăr, a fi stabilit anual de către Ministerul Educației, în funcție de necesitățile contextuale și va evita imposibilitatea formării grupelor, claselor din cauza numărului insuficient de persoane, permițând astfel instruirea tuturor copiilor.

Modificările prevăzute de proiectul de lege țin să realizeze concordanța dintre cadrul legislativ și necesitățile care stau la baza reformelor naționale, precum și conformitatea cu evoluțiile și tendințele europene. De asemenea, se dorește lărgirea accesului la educație de calitate și asigurarea echității în acest context, oferind oportunități egale, inclusiv comunităților rurale izolate, stabilirea interdependenței între educație și piața muncii, inclusiv prin încadrarea profesională a tinerilor specialiști, aplicarea principiului de descentralizare, având în vedere sporirea calității sistemului de învățământ.

Implementarea prevederilor proiectului de lege nu ține doar de implicarea ministerului de resort, dar și a administrației publice locale, a managerilor școlari, a cadrelor didactice și a întregii comunități, fiind orientat spre copiii statului nostru, care merită condiții bune de studiu și educație de calitate.

De aceea, propun să susținem acest proiect de lege. *(Aplauze.)*

Domnul Marian Lupu:

Domnul Țap.

Domnul Iurie Țap – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Onorată asistență,

Problema educației este una mult prea importantă, poate de aici și din aceste dezbateri, care, de fapt, au loc nu doar astăzi, dar pe parcursul unei perioade mai îndelungate.

Vreau, din start, să zic, în activitatea mea am avut posibilitatea să cunosc îndeaproape ambele aceste domenii: domeniul educației și domeniul administrației publice. Fiindcă, pe parcurs, am activat în funcție de director al școlii, ulterior – vicepreședinte al comitetului executiv raional, 9 ani am patronat educația, dar și șef al Direcției educație, 10 ani în calitate de primar al orașului Florești am asigurat administrarea, inclusiv a instituțiilor de învățământ.

Am spus aceste lucruri pentru ca să fie clar că cunosc bine domeniul despre care se vorbește astăzi. Într-adevăr, este necesară o reformă esențială pentru a obține ceea ce numim noi calitatea educației. Și vin să fac câteva concretizări foarte importante, fiindcă astăzi s-a vorbit despre încălcarea autonomiei locale etc., etc.

Stimați colegi,

Și, în special, mă adresez către reprezentanții Partidului Comuniștilor, de fapt acest proiect nr.2401, prin articolul 3, vine să pună niște lucruri la locul lor. Fiindcă atunci când, la 28 decembrie 2006, Parlamentul a votat Legea nr. 435, dacă o să vă uitați, la articolele 4.1 și 4.2, care sînt domeniile proprii de activitate ale nivelului I și nivelului II n-o să regăsiți educația, deci ea a rămas în aer. Deci 4 ani de zile, de fapt, domeniul nu a fost reglementat. Stimați colegi de la Partidul Comuniștilor, iată unde este o mare problemă și, drept consecință, multiple probleme cu care ne confruntăm astăzi. *(Aplauze.)*

În special, aș vrea să vă răspund la o întrebare. Atribuind, prin acest articol, nivelului I școlile primare, nivelului II învățământul gimnazial, liceal, dar și celălalt, noi, de fapt, dăm o acoperire legală, ca să aibă cine decide în problemele respective. Aceasta este realitatea.

Eu vă mulțumesc. Dar și rog mult să încercăm să avem o discuție bună. Și vă asigur, stimați colegi, eu vin cu argumente să vă răspund la întrebarea, aceasta este situația reală.

Și, evident, sînt multe probleme, dar, odată soluționînd această problemă, ulterior, Guvernul, ministerele vor avea grijă ca, în perioada imediat următoare, atunci când va fi aprobată Strategia națională pentru descentralizare, ulterior, vor fi elaborate strategiile sectoriale în parte, atunci când va fi definitivat Codul educației toate aceste probleme vor fi reglementate acolo, în acest cod și atunci va fi definitivat cadrul legal, pentru a asigura și o bună administrare a domeniului. Aceasta este realitatea.

Astăzi, se vorbește foarte mult despre distrugerea educației, sistemului, vorbim despre optimizare. Și eu vreau să vă întreb liniștit: stimați colegi, eu am în mîna aici Hotărîrea nr.239 din 29 februarie 2008, prin care a fost aprobat Planul de acțiuni privind optimizarea numărului de angajați din sectorul bugetar, inclusiv la capitolul „Educație”. Stimați colegi, capitolul se numește „Optimizarea rețelei

instituțiilor de învățământ preuniversitar pentru trei ani de zile: 2008, 2009 și 2010”, au fost prevăzuți, respectiv, optimizarea pentru 2008 – 1700 de unități, 1000 de unități pentru 2009 și 716 pentru 2010. În baza cărui acord, cu care fond a făcut-o atunci partidul care guverna?

De ce, stimați colegi, dumneavoastră nu vorbiți despre această hotărâre secretă, care a fost desecretizată și pe care v-o aduc la cunoștință? (*Aplauze.*) Fiindcă trebuie s-o cunoască opinia publică.

Aceasta este stenograma ședinței Guvernului din 20 aprilie, unde se cere ca toate instituțiile centrale să reducă cu 20 la sută cheltuielile. Și pentru Ministerul Educației cifra este de 191 de milioane. Oare atunci când dumneavoastră realizați aceste optimizări, nu de aici a început distrugerea sistemului?

În afară de aceasta, prin scrisoarea din 13 aprilie 2009, semnată de doamna ministru Durleșteanu, se cerea reducerea bugetelor unităților teritorial-administrative cu 20 la sută. Și aici avem specificarea pe fiecare raion, în total suma este de 568 de milioane. Oare nu de aceea că, într-adevăr, efectele crizei au fost resimțite și în Republica Moldova? Fapte pe care le-ați negat atunci. Aceasta este realitatea. (*Aplauze.*)

Proiectul, propus astăzi, vine să repare aceste greșeli. Și, vă asigurăm, pas cu pas, va fi clădit fundamentul, va fi creată structura administrativă, subordonată corect și vom încerca să ținem cont pentru a-l îmbunăți.

În parte, în calitate de președinte al Comisiei speciale pentru descentralizarea și consolidarea autonomiei locale noi am avut consultări cu Ministerul Educației și cu reprezentanți a 10 raioane, președinți, vicepreședinți de raioane, șefi de direcții, primari, inclusiv două în teritoriu la Orhei cu 4 raioane și la Hîncești cu 4 raioane și vor continua. Și vă asigur, am vorbit despre aprobarea Strategiei, inclusiv, ulterior, a strategiilor sectoriale. Și aici vom veni cu acele soluții care vom asigura un sistem bine pus la punct, vom asigura și acea finanțare care să asigure calitatea educației.

Și, stimați reprezentanți ai Partidului Comuniștilor, acesta este adevărul despre așa-numita optimizare. Și, vă rog foarte mult, atunci când veți vorbi despre această problemă, faceți referire la aceste documente aprobate încă în anul 2008 de acei care guvernau, de Partidul Comuniștilor.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Acestea au fost ...

Domnule Saharceanu,

Nu vă supărați, vă rog. Există prevederi în Regulament, stimații mei colegi.

Se trage linia ... (*Rumoare în sală.*) Haideți așa ...

Stimați colegi,

Aveți perfectă dreptate. Eu am spus două luări de cuvânt, fiindcă erau înscrise două persoane. Cu întârziere m-a telefonat, cu întârziere tehnică m-a telefonat secretarul ședinței de astăzi și mi-a spus că a uitat să mă anunțe că s-a inclus și a treia persoană.

Domnul Ganaciuc poate să confirme lucrul acesta. Iată, și-i toată chestia.

Deci nu mai iau una cu întârziere, fiindcă tocmai asta și-i spuneam domnului Saharneanu, cu tot respectul, că înscrierea pentru luările de cuvânt se termină înainte de a începe aceste luări de cuvânt, dar nicidecum nu pe.

Eu propun să nu redeschidem dezbaterile, fiindcă sîntem deja la 5 ore și jumătate de activitate și trebuie să purcedem la procedura de vot. *(Rumoare în sală.)*

Eu știu, nici nu mă grăbesc, dar există Regulamentul. Tot. *(Rumoare în sală.)*

Stimați colegi,

Nimeni n-a fost vizat. Nimeni n-a fost vizat, nici personal, pe care motiv, să nu fie cu supărare, procedura de vot. *(Rumoare în sală.)*

N-a fost nimeni vizat, n-a fost criticat. V-ați adresat, domnul Ceban s-a adresat la Alianță, ceilalți s-au adresat la fracțiune. Nici o problemă nu văd. Tot. *(Rumoare în sală.)* Tot, tot, tot.

Mulțumesc. Tot. *(Rumoare în sală.)*

Stimații mei colegi,

Eu înțeleg ce vrea să-mi spună colegul de la microfonul nr.5. Deci este chestia simplă. Noi începem acum procedura de vot și ajungem și la acesta, că nici nu o să invit pe nimeni la tribuna centrală. O să anunț care este subiectul, că e un subiect tehnic.

Așa, procedura de vot. Proiectul nr. 1602. Proiectul de Lege privind protejarea patrimoniului cultural național mobil. Acest proiect, deci eu le numesc și le supun votului. Cine este pentru aprobarea proiectului în primă lectură rog să voteze. Majoritatea. Vă mulțumesc. Proiectul este aprobat în primă lectură.

Proiectul nr. 2483. Proiectul de Lege pentru modificarea... *(Rumoare în sală.)* La mine-i scris, acele care au fost propuse în două lecturi, eu mi-am notat și dacă zic că e în primă lectură, înseamnă că-i în primă lectură. *(Rumoare în sală.)*

În sală au fost colegi care veneau cu propuneri și cu idei pentru lectura a doua. Exact așa cum am procedat și în cazul Legii privind cultele și părțile lor componente. Și am zis că, dacă există discuții, atunci să fie terminate în lectura a doua.

Proiectul nr. 2483. Cine este pentru aprobarea acestui proiect în lectura întâi rog să voteze. Majoritatea. Vă mulțumesc. Proiectul este aprobat în primă lectură.

Iată, la proiectul nr. 2582, vedem dacă trece, dacă toate fracțiunile sînt de acord. Nr. 2582. Proiectul de Lege privind integrarea străinilor în Republica Moldova.

Cine este pentru aprobarea proiectului în primă lectură rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este aprobat.

Fracțiunile parlamentare,

Obiecții pentru lectura a doua. Nu, nu, obiecții pentru lectura a doua, proiectul nr. 2582.

Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico:

Noi nu susținem.

Domnul Marian Lupu:

Nu susține o fracțiune. În acest caz, pentru una din următoarele ședințe.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind cultele religioase și părțile lor componente, proiectul nr.2534. Cine este pentru adoptarea acestui proiect în primă lectură rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este aprobat.

Proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea Legii privind actele de stare civilă, proiectul nr.809. Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură rog să voteze. Majoritatea. Vă mulțumesc. Proiectul este aprobat.

Proiectul de Lege pentru modificarea hotarelor unităților administrativ-teritoriale Zastînca și Volovița, raionul Soroca, proiectul nr.976. Cine este pentru aprobarea acestui proiect în primă lectură rog să voteze. vot unanim. Proiectul este aprobat în primă lectură.

Proiectul nr.2688, proiectul de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind statutul apatrizilor. Cine este pentru aprobarea proiectului în primă lectură rog să voteze. Majoritatea.

A fost și propunerea pentru lectura a doua.

Microfonul nr.3.

Doamna Maria Postoico:

Nu susținem.

Domnul Marian Lupu:

Lectura a doua, pe una din următoarele ședințe.

Proiectul de Lege cu privire la Poliția de Frontieră, proiectul nr. 2719. Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este aprobat.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Proiectul nr. 2401, pînă la luarea de cuvînt a conducerii comisiei în sală a fost lansată propunerea, evocată propunerea de a reîntoarce acest proiect în comisie și a doua propunere cu care a venit comisa de profil, să fie aprobat în primă lectură și să se muncească pentru lectura a doua. În ordinea în care aceste propuneri au fost înaintate, le voi supune votului.

Cine este pentru reîntoarcerea proiectului în comisie, rog să voteze. Anunțați, vă rog, rezultatele. (*Rumoare în sală.*)

Eu zic pentru reîntoarcere.

Sectorul nr.1? (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i:

– 22.

Domnul Marian Lupu:

– 22.

Mulțumesc.
Sectorul...

N u m ă r ă t o r i i:

Două persoane.

Domnul Marian Lupu:

24 de voturi. Această propunere nu a fost susținută de plen.

Propunerea comisiei de profil privind aprobarea în primă lectură a acestui proiect. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul nr. 2401 este aprobat în primă lectură.

Și proiectul de Hotărîre a Parlamentului nr. 2828. Este un proiect simplu, tehnic. Proiect de Hotărîre privind substituirea unui membru din cadrul Comisiei de anchetă a Parlamentului în legătură cu vânzarea armamentelor din dotarea Forțelor Armate. Hotărîrea nr. 204 din 20 octombrie 2011.

Conținutul e foarte simplu. Articolul unic. – Domnul Lupan Vladimir este substituit din calitatea sa de membru al Comisiei de anchetă a Parlamentului la subiectul menționat cu domnul Valeriu Munteanu. Iată și-i toată schimbarea.

Cine este pentru adoptarea acestui proiect de hotărîre rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este aprobat.

În așa mod, noi astăzi am votat toate subiectele, toate proiectele care au fost incluse pe ordinea de zi.

Avem Ora întrebărilor.

Da, microfonul nr.1. Cer scuze, microfonul nr.2

Domnul Sergiu Stati:

Microfonul nr.2 mulțumesc.

Domnule Președinte,

În primul rînd, de procedură. Eu nu prea înțeleg, ce-i cu know-how-ul acesta inventat de dumneavoastră ca să fie votate toate legile în pachet la sfîrșit? Asta-i una.

Domnul Marian Lupu:

Dar ce vă jenează? Este dreptul meu și eu pot să uzez.

Domnul Sergiu Stati:

Asta-i una. Și doi. V-am rugat, adică am spus în public și v-am rugat și pe dumneavoastră personal, ca să interveniți pentru a insista asupra prezenței în plenul Parlamentului ...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Stati,

Am insistat. Nu sînt „neanikă” ...

Domnul Sergiu Stati:

... a domnului ...

Domnul Marian Lupu:

... a domnului ministru.

Domnul Sergiu Stati:

A domnului Leancă.

Domnul Marian Lupu:

Nu vine domnul Leancă.

Domnul Sergiu Stati:

A venit domnul Popov.

Domnul Marian Lupu:

Popov, corect.

Domnul Sergiu Stati:

De aceea, vă rog eu încă o dată foarte mult și cu insistență ca să vină domnul Leancă.

Domnul Marian Lupu:

O să-i transmit insistent încă o dată.

Domnul Sergiu Stati:

Ca să-mi răspundă la toate întrebările formulate de la microfonul nr.2.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

De acord.

Acum, stimați colegi, la Ora întrebărilor, avem prezența aici a domnului ministru Cheptănarul la întrebarea domnului Ceban privind informația accidentului în care a fost implicat autoturismul Primarului general.

Domnule ministru, vă rog.

Stimați colegi,

Or prezenți în sală, or plecați din sală, dar nu așa într-o stare semi-semi.

Domnul Iurie Cheptănarul:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Domnilor deputați,

Domnule deputat Ion Ceban, Frațiunea Partidului Comuniștilor,

Vă aduc la cunoștință privitor la accidentul rutier care a avut loc pe data de 11 decembrie 2011. La ora 17.10, în unitatea de gardă a Secției Poliției Rutiere a Comisariatului General de Poliție a venit o informație telefonică de pe un număr de

telefon mobil despre săvârșirea unui accident rutier tamponare de pieton, soldat cu decesul pietonului pe strada Albișoara 80/2, municipiul Chișinău.

Grupul operativ al Secției Poliției Rutiere s-a deplasat la fața locului la ora 17.15. La fața locului se afla pe carosabil, strada Albișoara direcție spre strada Mihai Viteazul, cadavrul unui bărbat, care a fost identificat prin actele găsite asupra lui ca Guzun Gheorghe Afoni, 1950, domiciliat în orășelul Criuleni.

La o distanță de 28,2 metri de la cadavru, spre strada Mihai Viteazu, se afla pe carosabil automobilul de model „Opel Astra”, numărul de înmatriculare Chișinău JI 442, la care era deteriorată capota motorului și spart parbrizul. În afara automobilului se afla șoferul Coțonoga Serghei, 1987, domiciliat în municipiul Chișinău, acesta a recunoscut că el a condus automobilul și a comis tamponarea pietonului.

Verificînd actele cetățeanului Sergiu Coțonoga, am constatat că automobilul cu pricina aparține cetățeanului Dorin Chirtoacă. La cerința colaboratorilor de poliție de a prezenta actele necesare, cetățeanul Sergiu Coțonoga a prezentat permisul de conducere, pașaportul tehnic, polița de asigurare și revizia tehnică. Faptul că Coțonoga Serghei a fost la volanul automobilului se confirmă prin aceea că degetele mîinii erau tăiate de la parbrizul spart, fiind însîngerate, iar hainele erau îmbibate cu sticle mărunte. Pe bancheta din dreapta față a pasagerului erau multiple cioburi de sticlă, fapt ce confirmă că pasager pe această banchetă nu era.

Întreprinzînd măsurile de stabilire a martorilor oculari, au fost stabilite două persoane, care, ulterior, au fost anchetate. Ulterior, a fost examinat locul accidentului rutier, întocmită schema, făcute fotografiile și filmări, cadavrul a fost transportat la morgă, iar vehiculul a fost reținut la parcare specială.

Șoferul Coțonoga a fost îndreptat la examinarea narcologică, unde, fiind testat, a fost stabilit că este treaz. După ce acesta a depus mărturii. Este de menționat faptul că pietonul traversa strada în loc neregulamentar. Totodată, a fost stabilit că numărul de telefon, pe care a fost înștiințată unitatea de gardă a Secției Poliției Rutiere, aparține cetățeanului Coțonoga Serghei.

La 12 decembrie 2011, de către Secția urmărire penală a Comisariatului de Poliție municipiul Chișinău a fost pornită cauza penală în baza articolului 264, alineatul (3), litera b) Cod penal, adică încălcarea regulilor de exploatare a mijloacelor de transport, securitatea circulației rutiere de către conducătorul mijlocului de transport, care a cauzat, din imprudență, decesul persoanei. Urmărirea penală este efectuată de ofițerul urmăririi penale a Secției urmărire penală a Comisariatului General de Poliție.

La 16 decembrie 2011, cetățeanul Coțonoga Serghei a fost recunoscut și audiat în calitate de bănuit. A fost numită expertiza medico-legală a cadavrului, numită expertiza autotehnică.

La momentul de față se desfășoară acțiuni de urmărire penală pentru stabilirea tuturor circumstanțelor comiterii acestui accident și luare unei hotărîri în conformitate cu legislația în vigoare.

Ceea ce ține de a doua parte a întrebării. Conform bazei operative de date a Direcției Poliției Rutiere, automobilul „Opel Astra” cu număr de înmatriculare

Chișinău GC 442, pe parcursul ultimului an, nu fost implicat în accidente rutiere sau în comiterea contravențiilor în domeniul circulației rutiere.

Cu referință la implicarea cetățeanului Chirtoacă în accidente rutiere. Conform datelor Direcției Poliției Rutiere, la 10 ianuarie 2008, la intersecția străzilor București-Vlaicu Pîrcălab din municipiul Chișinău automobilul „Toyota” cu număr de înmatriculare CLI 162, condus de ultimul, a tamponat două automobile „Mercedes 310” și „Toyota.” Pentru comiterea accidentului menționat cetățeanul Chirtoacă Dorin a fost sancționat contravențional cu amendă.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Dacă aveți un comentariu ceva, potrivit Regulamentului.

Domnul Ion Ceban:

Domnule ministru,

Eu am vrut să vă întreb, pentru că foarte multă lume în oraș spune că totuși, au existat și alți martori care confirmă inversul: că edilul capitalei s-a aflat la volanul automobilului. Dumneavoastră ați investigat, în ce circumstanțe, unde se afla edilul capitalei la acea oră în acea zi? Și cum de a ajuns pe mîna nu înțeleg cui mașina personală a domnului Chirtoacă? Și în ce circumstanțe?

Domnul Iurie Cheptănar:

În primul rînd, eu v-am dat toate datele din dosarul penal, care se investighează la moment. Apartenența sau participarea cetățeanului Chirtoacă Dorin este exclusă.

Domnul Ion Ceban:

Bine. Dar puteți să ne comunicați și nouă, unde s-a aflat acest cetățean în acea perioadă? Și de ce mașina lui a fost la altcineva?

Domnul Iurie Cheptănar:

În momentul de față noi sau urmărirea penală nu are careva întrebări față de Chirtoacă Dorin. Dumnealui poate să aibă careva întrebări, pentru că dumnealui a dat cuiva automobilul și este în stare, cum ați auzit.

Domnul Ion Ceban:

Domnule ministru,

Dacă există suspiciuni că ar fi putut să se afle la volan dumnealui, cred că ar fi foarte bine să-l întrebați și pe dumnealui unde s-a aflat.

Domnul Iurie Cheptănar:

La viziunea urmării penale, dacă o să socotit necesar, va fi invitat.

Domnul Ion Ceban:

Domnule ministru,

Eu de ce vă întreb acest lucru? Pentru că informația operativă a survenit peste aproape 18 ore de la accidentul în cauză. N-am aflat nimic despre martorii care au fost la fața locului. Este ora 17.10, se zice că sînt martori care au declarat cu totul alte lucruri, că totuși altcineva se afla la volanul automobilului. Deci atîta incertitudine și cred că ar fi bine să facem o claritate, în acest sens, pentru că nu este normal ca ...

Domnul Iurie Cheptănar:

E înțeleasă întrebarea.

Domnule deputat,

Martorii identificați erau la fața locului. Unul mergea în urma acestui transport, dar altul se plimba cu cîinile acolo, dumnealor sînt anchetați și au dat depozițiile respective.

Domnul Ion Ceban:

Bine. Eu nu cred că am obținut răspuns suficient în acest sens, dar ...

Domnule Lupan,

Eu nu cu dumneavoastră vorbesc. Eu vorbeam cu domnul ministru. Așa că dacă aveți de comentat ceva, comentați la microfon.

Bine, domnule ministru,

Vă mulțumesc mult.

Doamna Liliana Palihovici:

Prea mult am muncit azi și microfoanele în Prezidiu nu funcționează.

Invit, pentru a răspunde la întrebarea deputatului Ciobanu Ghenadie, pe domnul viceministru al culturii Postică referitor la lista teatrelor care urmează să fie privatizate.

Da, microfonul nr.4.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu am o întrebare mai întîi la domnul viceministru Postică.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Ciobanu,

Dumneavoastră nu puteți să adresați întrebare ...

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Nu, nu, nu, atunci eu refuz, pentru că eu am invitat ministrul culturii, Boris Focșa. Eu am avut întrebarea următoare și pot să spun de ce. Sînt sigur aproape că domnul Postică nu a participat la luarea deciziilor privind lista despre care am aflat noi numai ieri.

Deci lista privind obiectele excluse din cele nepasibile privatizării.

Domnul Postică se ocupă la Ministerul Culturii de patrimoniu. Domnul Postică...

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Factorul de... Dați-mi voie să termin. Factorul de decizie este în acest domeniu ministrul culturii, care este și om de teatru.

De aceea, au aș fi, aș insista să vină acei care au luat deciziile respective. Dar mai mult decât atât, deoarece ieri în comisie s-a discutat această chestiune și doar ieri am aflat despre această listă, a obiectelor care sînt nepasibile privatizării, bine, deetatizării, să spunem așa, și atunci eu aș concretiza întrebarea mea pentru domnul ministru, pentru data viitoare.

Cine a luat deciziile, procesele-verbale, baza în care s-au luat aceste decizii, că anume aceste instituții vor fi scoase din lista instituțiilor pasibile deetatizării?

Deci la aceste întrebări aș vrea un răspuns concret. Și dacă în baza în care s-a făcut, deci totul, calculul, de ce anume aceste instituții, repet, și procesele-verbale, cu cine s-a discutat, care au fost forurile de luare a deciziei sau a fost o decizie personală, să zicem, a domnului ministru, pentru a exclude aceste instituții.

Iată, la această întrebare rog să-mi fie răspuns data viitoare.

Mai mult decât atât, vreau să specific că nu știu ce este mai important decât răspunderea în Parlament a unui ministru, ce chestiuni pe ordinea de zi mai sînt. Cel puțin, puteau să fie coordonate cu deputatul, nu știu, prin Cancelaria de Stat sau altfel, căci eu am o experiență ministerială în acest sens și să se spună că: mă iertați, nu pot să vin din aceste considerente, trimit, acceptați sau nu?

În rest, nu voi accepta delegarea în acest sens, despre care am spus eu astăzi, fără a fi coordonată, și consider că ar trebui să fie, să existe o stimă pentru deputați. Am să atrag atenția în acest sens și a Cancelariei de Stat.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles.

Domnule Ciobanu, domnule Postică, vă mulțumesc.

Deci pentru următoarea ședință este invitat ministrul culturii. La fel, pentru următoarea ședință va fi și răspunsul Ministerului Afacerilor Externe la întrebările deputaților Stati și Reșetnicov.

Microfonul nr.4. Întrebări.

Domnul Ion Butmalai:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Pentru stenogramă. Eu, în ședința precedentă, am solicitat prezența la Ora Guvernului a domnului viceprocuror general Eugeniu Russu, să dea explicații referitor la Societatea pe Acțiuni „Anchir”, satul Chirca, Anenii Noi.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, a fost asta.

Domnul Ion Butmalai:

Și nu am înțeles de ce dânsul nu se prezintă?

Doamna Liliana Palihovici:

Nu ne-a prezentat Secretariatul încă nici un răspuns din partea Procuraturii.

Domnul Ion Butmalai:

Înseamnă că solicit la ședința următoare să fie dumnealui prezent, să dea explicații referitor la situația în care se află Societatea pe Acțiuni „Anchir”.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Ordinea de zi a fost epuizată.

Declar ședința închisă.

Ședința s-a încheiat la ora 15.42.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*